KAY ARTHUR

CUM SĂ STUDIEM BIBLIA

RĂSPLĂTIRILE DURABILE ALE ABORDĂRII INDUCTIVE

ÎNVĂȚĂTURĂ PESTE ÎNVĂȚĂTURĂ

CUM SĂ STUDIEM BIBLIA

KAY ARTHUR

Editura
Cunoașterea Cuvântului
Lugoj

Originally published as
How to Study Your Bible Precept upon Precept
by Kay Arthur

Copyright © 1994 by Precept Ministries
Published by Harvest Publishing House
Eugene, Oregon 97402, USA

A doua ediție în limba română:
Cum să studiem Biblia
Învățătură peste Învățătură

Drepturile de autor pentru această ediție:
© 2001 Precept Ministries of Reach Out, Inc.
Chattanooga, Tennessee, SUA și

CUNOAȘTEREA CUVÂNTULUI
1800 Lugoj, Str. V. Babeș, 20, Județul Timiș
Tel. 056-353 773, Fax 056-355 871
E-mail: 102136.3371@compuserve.com

Traducerea: *Mia și Costel Oglice*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARTHUR, KAY
Cum să studiem Biblia / Kay Arthur, - Lugoj:
Cunoașterea Cuvântului, 2001
p. 178; 22,5 cm. (Învățătură peste Învățătură)
ISBN 973-85166-0-9

Toate drepturile rezervate. Nici o porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă sau transmisă prin mijloace electronice sau mecanice, inclusiv fotocopiere, decât cu permisiunea scrisă a autorului sau a traducătorilor.

Cuprins

Bucuria și valoarea studiului inductiv..... 7

PARTEA ÎNTÂI
Observarea—*Descoperă ce spune textul!*
1. Regula contextului—Contextul guvernează! 17
2. Obținerea privirii de ansamblu 27
3. Să ne concentrarea asupra detaliilor 47

PARTEA A DOUA
Interpretarea—*Descoperă ce înseamnă textul!*
4. În căutarea înțelesului 63
5. Parcă vorbești chinezește! 73
6. Lasă Scriptura să interpreteze Scriptura 81
7. Când, unde și de ce? 87
8. Să descoperim ce ne spune Dumnezeu 89
9. Când un adevăr reprezintă un alt adevăr 95
10. Descifrarea revelației 103
11. Înțelegerea Bibliei ca operă literară 113

PARTEA A TREIA
Aplicarea—*Descoperă cum se aplică textul!*
12. Viața transformată 121

PARTEA A PATRA
Organizarea—*Extindeți îndemânările!*
13. Planul schematic—numai adevărurile simple, și nimic mai mult 129
14. Studiul pe subiect 141
15. Studiul unui personaj biblic —Învățând din viețile altora 145

PARTEA A CINCEA
Ajutoare practice

A. Rezumatul procesului inductiv 153
B. Tabelul „Privirea de ansamblu“ 155
C. Foaia de observare 157
D. Cum să folosești uneltele pentru studiul cuvintelor 159
E. Timpul, modul și diateza verbelor 169

Dacă vrei să înțelegi Cuvântul lui Dumnezeu . . .

Această carte te va învăța metoda inductivă de studiere a Bibliei, care va fi pentru tine ca o rampă de lansare spre noi orizonturi și speranțe reînnoite. De-a lungul secolelor Dumnezeu a ridica bărbați și femei care au făcut lucruri extraordinare pentru Împărăția Sa. Eu mă rog ca, prin studierea Cuvântului Său, Dumnezeu să te ajute să înțelegi ce semnificativă poate ajunge viața celui care Îl cunoaște în mod personal. Nici o realizare importantă nu poate avea loc și nici un vis nu se împlinește fără o disciplină a vieții.

Când am început să studiez Biblia după metoda inductivă, viața mea a căpătat un nou sens. Apoi am început să predau această metodă de studiu biblic unui grup de credincioși care se întâlneau în casa unde locuiam. Am observat că viețile celor care studiau în acest mod s-au schimbat. Lucrarea care a început într-un grup restrâns, s-a dezvoltat din ce în ce mai mult, iar astăzi, după 30 de ani de activitate, studiile din seria „învățătură peste învățătură“ s-au extins în 118 țări și au fost traduse în 66 de limbi, schimbând viețile a mii de persoane.

Dacă tânjești să-L cunoști pe Dumnezeu, dacă dorești o relație continuă cu Isus Hristos, dacă vrei să înțelegi Cuvântul lui Dumnezeu, dacă vrei să știi ce îți cere Dumnezeu, trebuie să faci ceva mai mult decât să răsfoiești Biblia sau să o deschizi la întâmplare sau chiar să citești părerile altora despre ea. Este extrem de important ca tu însuți să interacționezi cu Biblia, absorbindu-i mesajul și

lăsându-L pe Dumnezeu să-ți întipărească adevărul în inima, mintea și viața ta. Aceasta este esența studiului inductiv: să vezi tu însuți adevărul, să-i înțelegi semnificația și să-l aplici în viață.

Cel rău va căuta să te descurajeze în toate modurile posibile (Ioan 8:44; Apocalipsa 12:10), mai ales dacă ai mai încercat să citești sau chiar să studiezi Biblia și nu ai reușit. El va încerca să te convingă că această îndelednicire este pur și simplu prea grea pentru tine, că nu vei reuși niciodată să faci acest lucru, că nici măcar nu merită să încerci.

Cât de mult aș vrea să-ți pot vorbi direct, față către față, ca să pot să te încurajez și să te sprijinesc – ca să poți să te disciplinezi în vederea evlaviei! Trăim vremuri critice și știu că numai cei care „Îl cunosc pe Dumnezeul lor vor rămâne tari și vor face mari isprăvi" (Daniel 11:32b). Ce provocare extraordinară stă în fața bisericii de astăzi, de a ține sus Cuvântul vieții în mijlocul unei generații perfide și perverse!

Fie ca Dumnezeu să-ți dea viziunea a ceea ce poate face El în viața ta prin studiul biblic inductiv, și fie ca tu să perseverezi până când acea viziune va deveni realitate. Dumnezeu să te binecuvânteze. Fie ca lucrarea Sa în tine și prin tine să depășească cele mai îndrăznețe visuri ale tale.

— Kay Arthur

Bucuria și valoarea studiului inductiv

Biblia a fost scrisă astfel încât oricine dorește să știe cine este Dumnezeu și cum trebuie să trăiască o viață plăcută Lui, să poată să o citească și să afle aceste lucruri.

Dumnezeu dorește să ne aducă în intimitate cu Sine Însuși. El dorește să ne fie Tată. Totuși, pentru a avea această relație cu noi, Dumnezeu trebuia să ne vorbească. El dorește să ne explice cine este El și cum putem ajunge într-o relație minunată și apropiată cu El. Dorește, de asemenea, ca noi să înțelegem binecuvântările unei vieți de ascultare de Cuvântul Său și consecințele neascultării de El. Dumnezeu dorește ca noi să cunoaștem adevărul despre viață și ce se va întâmpla în viitor.

Biblia ne spune tot ceea ce noi avem nevoie să știm despre viață. Acesta este, prietenul meu, motivul pentru care trebuie să o studiezi tu însuți.

Există multe modalități de a studia Biblia și există multe ajutoare excelente de studiu, pentru a te ajuta în studiul diferitelor cărți ale Bibliei. Dar cel mai important lucru de care trebuie să-ți amintești este că, pentru a găsi ceea ce spune Biblia, trebuie să o citești tu însuți într-un mod care să te ajute să descoperi ce spune, ce înseamnă și cum trebuie să o aplici propriei tale vieți. Cel mai bun mod de a face asta este procesul numit studiu inductiv. Studiul inductiv nu-ți

spune ce înseamnă Biblia și nici ce trebuie să crezi tu, ci te învață o metodă de studiere a Cuvântului lui Dumnezeu pe care o vei putea aplica oricând, oricărei părți din Scriptură.

Principala cerință pentru a învăța cum să studiezi Biblia inductiv este dorința de-a te opri și a vedea cu adevărat ceea ce spune Scriptura. S-ar putea ca acest lucru să nu pară prea dificil, dar în vremuri ca cele în care trăim, aceasta este probabil cea mai dificilă parte a întregului proces. Și, ca să fim cinstiți, prietenul meu, nu te întrebi uneori dacă nu cumva implicarea noastră în prea multe activități – chiar pentru Dumnezeu – ne împiedică să fim ceea ce dorește Dumnezeu să fim noi?

Studiul biblic inductiv folosește Biblia însăși ca sursă primară de informații despre Biblie. Prin studiul inductiv tu explorezi în mod personal Scripturile, fără să apelezi la concluziile pe care cercetătorii Bibliei și alți oameni le-au tras din propriul lor studiu al Cuvântului. Deși lucrările lor sunt valoroase, cercetările au arătat din nou și din nou că oamenii învață mai mult și rețin mai bine atunci când se implică ei înșiși în procesul descoperirii. În studiul inductiv, comentariile, cărțile, casetele și alte informații despre Biblie sunt consultate numai după ce ai examinat tu însuți Scriptura în mod amănunțit. Atunci, acestea pot să servească ca elemente de verificare pentru propriile tale observații și concluzii.

De fapt, s-ar putea să fii deja familiarizat cu unele principii ale studiului inductiv. De exemplu, dacă ai studiat biologia la școală, probabil că ai studiat împreună cu colegii de clasă și broaștele, și ați făcut acest lucru prin observare.

Pentru a studia broasca în mod detaliat, mai întâi ați mers pe malul unui pârâu, acolo unde trăiesc broaștele. Ați urmărit cum s-au clocit ouăle și apariția mormolocilor. Ați văzut cum li se dezvoltă picioarele până când aceștia arată asemenea broaștelor, și părăsesc apa. După ce ați observat cum răspund broaștele la noua lor viață pe uscat, ați prins una și ați observat-o mai îndeaproape. În cele din urmă, ați

luat-o în laboratorul de biologie, unde ați disecat-o pentru a vedea cum arată în interior. După aceea, ați citit ceea ce au aflat alți biologi despre broaște, pentru a vedea dacă concluziile voastre se potrivesc cu ale lor.

Studiul inductiv al Bibliei implică același proces: începi cu Biblia, o observi în mediul ei și apoi începi să o studiezi pentru a obține o înțelegere nemijlocită a acesteia. Apoi, după ce ai văzut sau descoperit tot ceea ce poți, îți compari observațiile cu acele ale oamenilor evlavioși care au scris despre Cuvântul lui Dumnezeu de-a lungul secolelor.

Este adevărat că ar fi mult mai ușor să stai chiar de la început în clasă și să citești o carte despre broaște, fără să mai umbli prin mlaștini după ele, nu-i așa? Dar procedând astfel ai ajunge doar la o cunoaștere de mâna a doua. Ai cunoaște numai ceea ce au spus alții *despre* broaște, care ar putea fi interesant și – speri tu – adevărat. Dar, făcând astfel, nu ai avea niciodată de-a face cu o broască adevărată.

Studiul biblic inductiv te atrage într-o interacțiune personală cu Scriptura și astfel cu Dumnezeul Scripturii, astfel încât credința ta se bazează pe o înțelegere dobândită într-o atmosferă de rugăciune și o interpretare legitimă a Scripturii – adevăr care te transformă când trăiești prin el.

Dacă vei studia inductiv, beneficiile acestui studiu vor depăși tot ceea ce ai sperat că s-ar putea întâmpla în viața ta personală, în înțelegerea ta personală a Cuvântului lui Dumnezeu. Ca urmare a însușirii principiilor studiului biblic inductiv pe care le prezentăm în această carte:

- vei fi echipat să studiezi singur Cuvântul lui Dumnezeu,
- nu va mai trebui să te bazezi doar pe interpretarea altcuiva,
- îți vei îmbogăți cunoașterea despre Dumnezeu și căile Sale,
- vei fi întărit foarte mult în credința ta personală,

- vei recunoaște autoritatea Cuvântului infailibil al lui Dumnezeu în umblarea ta zilnică,
- vei deveni din ce în ce mai conștient de tot ceea ce înseamnă a fi în Hristos.

Prietenul meu, cu aceasta se ocupă acest ghid de studiu. Acesta este un manual menit să te ajute să cunoști și să înțelegi Biblia – să o studiezi astfel încât să poți vedea clar ce spune ea despre Dumnezeu, ce spune despre tine și ce spune despre cum poți deveni un membru al familiei veșnice a lui Dumnezeu.

Să începem cu elementele de bază

Studiul biblic inductiv are trei părți componente pe care noi le vom aborda separat, dar care în practică se suprapun frecvent. Aceste trei părți sunt: observarea, interpretarea și aplicarea.

OBSERVAREA
Descoperă ce spune textul!

Observarea răspunde la întrebarea: ***Ce spune texul?*** Aceasta este temelia care trebuie pusă dacă dorești să interpretezi corect Cuvântul lui Dumnezeu și să-l aplici într-un mod corespunzător.

Ai citit vreodată o carte, un capitol sau verset din Biblie și, după cinci minute, n-ai mai fost în stare să-ți amintești nimic din ce ai citit? De foarte multe ori noi citim Biblia doar cu ochii, nu și cu mintea. Există mai multe motive pentru aceasta:

- ne imaginăm că Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu, ne va impresiona în mod magic fără nici un efort din partea noastră, sau
- nu credem cu adevărat că putem înțelege ceea ce am citit, sau
- așteptăm ca pastorul să predice din această parte a Scripturii, pentru ca noi să știm ce să credem.

Cu toate acestea, noi uităm deseori ceea ce am citit pur și simplu pentru că nu știm ce să căutăm în text. De aceea, în prima parte a acestei cărți vei învăța ce să urmărești când citești Biblia.

Deoarece observarea înseamnă descoperirea a ceea ce spune textul, aceasta necesită timp și practică. Vei descoperi că, cu cât citești mai mult și ajungi să cunoști o carte a Bibliei, cu atât adevărurile acesteia vor deveni evidente pentru tine. Vei fi uimit de abundența bogățiilor spirituale chiar și din cele mai scurte cărți ale Bibliei – și le vei descoperi tu însuți! Atunci vei ști că știi!

INTERPRETAREA
Descoperă ce înseamnă textul!

Interpretarea răspunde la întrebarea: ***Ce înseamnă textul?*** Temelia pentru o interpretare corectă este întotdeauna observarea profundă. Interpretarea este procesul descoperirii semnificației textului. Pe măsură ce observi cu atenție Scriptura, înțelesul ei îți va deveni evident. Totuși, dacă te grăbești să interpretezi fără să pui temelia vitală a observării atente, înțelegerea ta va fi colorată de presupunerile tale – ceea ce crezi *tu*, ceea ce simți *tu* sau ceea ce au spus *alți oameni*, și nu de ceea ce spune Dumnezeu în Cuvântul Său.

Interpretarea nu este în mod necesar un pas separat de observare, pentru că adesea, în timp ce observi textul cu atenție, începi să vezi ce înseamnă acesta. Astfel, interpretarea pornește din observare.

Cu toate acestea, interpretarea poate să implice și exerciții care trec dincolo de observarea simplă a textului studiat. Unul din aceste exerciții este investigarea altor texte care tratează același subiect. Întâi de toate, lasă Scriptura să se interpreteze ea însăși. Poți, de asemenea, să folosești alte ajutoare cum ar fi studiul cuvintelor, sau evaluarea resurselor cum ar fi dicționarele și comentariile biblice pentru a-ți verifica propriile concluzii, sau pentru a-ți completa înțelegerea cadrului istoric sau cultural al textului.

Ceea ce vom face noi este să-ți prezentăm principiile interpretării și să-ți oferim secțiuni speciale care să-ți arate cum să tratezi diferite tipuri de scrieri, incluzând figurile de stil, parabolele și alegoriile. De asemenea, îți vom arăta cum să faci studiul cuvintelor și cum să folosești instrumentele de studiu biblic disponibile, care îți vor îmbunătăți foarte mult învățarea. Va fi foarte captivant și edificator.

APLICAREA
Descoperă cum se aplică textul!

Aplicarea răspunde la întrebarea: ***Cum pot aplica înțelesul acestui pasaj?*** Acesta este primul lucru pe care dorim să-l știm atunci când citim Biblia, dar aplicarea corespunzătoare începe, de fapt, cu credința care are ca rezultat schimbarea caracterului și a modului de viață. Odată ce știi ce înseamnă un text, nu numai că ești responsabil de punerea acestuia în practică, în propria ta viață, ci va trebui să dai socoteală dacă nu faci acest lucru! Deci, la urma urmei, scopul studiului biblic personal este o viață transformată și o relație adâncă și continuă cu Isus Hristos.

Aplicarea nu este al treilea pas al procesului inductiv, ci aceasta are loc pe măsură ce ești pus față în față cu adevărul și decizi să asculți de adevăr. Temelia pentru aplicare este 2 Timotei 3:16-17:

> „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună."

A fi destoinic, echipat pentru orice lucrare bună în viață – complet pregătit ca să abordezi orice situație într-un mod care Îl onorează pe Dumnezeu – nu este doar posibil, aceasta este chiar voia lui Dumnezeu. Vei fi destoinic și echipat dacă vei aplica aceste principii de studiu. Ți-am putea împărtăși sute de relatări despre ceea ce a făcut Dumnezeu atunci când oamenii s-au disciplinat, și au ajuns

Când știi ce spune Dumnezeu,
care este semnificația a ceea ce spune El,
și cum să pui adevărurile Sale în practică,
vei fi echipat pentru toate circumstanțele vieții.

să cunoască Cuvântul lui Dumnezeu în acest mod. Aceste relatări ți-ar face inima să tresalte! Totuși, scopul nostru prezent nu este să-ți împărtășim istorisiri de felul acesta, ci să te ajutăm să înveți să studiezi Cuvântul lui Dumnezeu în mod inductiv! După ce vei învăța aceasta vei putea să-ți împărtășești propria ta istorie! Vom fi încântați s-o auzim!

Care este legătura dintre observare, interpretare și aplicare?

Interpretarea exactă și **aplicarea** corectă se bazează pe **observarea** corectă. De aceea, este extrem de important să-ți dezvolți capacitatea de observare, chiar dacă la început aceasta ar părea că necesită prea mult timp, sau te simți total nepotrivit și chiar stângaci în acest domeniu. Studiul inductiv este un proces de învățare care nu are loc peste noapte. Înveți făcând – observând din nou și din nou, până când observarea devine un obicei, un obicei minunat.

Pe măsură ce parcurgi procesul inductiv, uneori vei descoperi că observarea, interpretarea și aplicarea au loc simultan. Dumnezeu poate să-ți descopere adevărul chiar în timp ce studiezi, așa că fii sensibil la călăuzirea Lui. Când cuvintele sau textele îți vorbesc, oprește-te și meditează la ceea ce ți-a arătat Dumnezeu. Folosește firul cu plumb al adevărului, pentru a verifica ceea ce crezi și felul în care trăiești.

Când știi ce spune Dumnezeu, care este semnificația cuvintelor Lui și cum să pui adevărurile Sale în practică, vei fi echipat pentru toate circumstanțele vieții.

Printr-un studiu sârguincios al Cuvântului lui Dumnezeu, sub călăuzirea Duhului Sfânt, vei arunca o ancoră puternică în marea acestei vieţi, ancoră ce te va susţine în timpul furtunilor. Îl vei cunoaşte pe Dumnezeul tău şi, când Îl vei cunoaşte pe Dumnezeul tău, nu numai că vei fi puternic, ci vei şi face mari isprăvi pentru El (Daniel 11:32).

Partea întâi

OBSERVAREA

Descoperă ce spune textul!

1
Regula contextului – contextul guvernează!

Acum să începem. Cu ce începi? Începi observând textul ca întreg. Prin text noi înțelegem orice porțiune din Scriptură, pe care dorești să o studiezi. Îți sugerăm să studiezi Biblia carte cu carte, deoarece fiecare carte a Bibliei este un mesaj complet în sine însuși, și de sine stătător care, la rândul lui se raportează într-un mod special la ansamblul Cuvântului lui Dumnezeu. Deci, alege-ți un text – o carte din Biblie – și apoi respectă principiile următoare.

1. Începe cu rugăciune

Acum ești pe cale să înveți cea mai eficientă metodă de studiu biblic din câte există. Totuși, fără lucrarea Duhului Sfânt aceasta va fi doar atât – o metodă.

Ioan 16:13-15 ne spune că Duhul Sfânt, Învățătorul care locuiește în noi, este Cel care ne călăuzește în tot adevărul, care ia lucrurile lui Dumnezeu și ni le descoperă. Deci, roagă-L pe Dumnezeu, prin Duhul Său, să te călăuzească în

tot adevărul, și să-ți deschidă ochii ca să vezi lucrurile minunate din Cuvântul Său. Începe cu rugăciune și continuă studiul într-o atitudine de rugăciune.

2. Identifică contextul

Studiul inductiv începe cu o evaluare amănunțită a contextului. Unul din cele mai importante principii de abordare corespunzătoare a Cuvântului lui Dumnezeu și de studiu inductiv al Bibliei este interpretarea Scripturii în lumina contextului ei. De ce? Deoarece, *în interpretare, contextul guvernează întotdeauna.*

Cuvântul context înseamnă „ceea ce însoțește textul". Deci, în general, contextul este mediul în care se află ceva, cadrul în care există sau se întâmplă ceva. Îți amintești de mormolocii din râu? Râul reprezintă contextul!

În studiul biblic contextul este format din cuvinte, expresii și propoziții care se află în vecinătatea unui anumit cuvânt, a unei anumite expresii sau propoziții. Acest context dă înțeles cuvântului specific, expresiei sau propoziției respective și te ajută să înțelegi ce spune autorul. Contextul poate fi extins la paragrafe, capitole, cărți și în cele din urmă la întreaga Biblie. Deoarece contextul guvernează sau determină interpretarea textului, este important ca tu să cunoști contextul fiecărui text pe care îl studiezi.

Pentru a ilustra modul în care contextul dă înțeles cuvintelor, să privim cuvântul *strâmtoare*. Să presupunem că cineva te întreabă: „Ce înseamnă cuvântul *strâmtoare*?" Cum ai răspunde? Dacă dorești să dai un răspuns util și corect, mai întâi trebuie să întrebi: „Cum este folosit cuvântul?", deoarece cuvântul *strâmtoare* poate avea mai multe înțelesuri.

O strâmtoare poate însemna un loc strâmt, îngust între munți și între dealuri; trecătoare, defileu sau o fâșie îngustă de apă care unește două bazine acvatice (oceane, mări),

despărțind porțiuni apropiate de uscat, ori faptul de a fi îngust, îngustime. Mai mult, în sens figurativ, strâmtoare înseamnă situații sau condiții grele, necaz, nevoie, ananghie.

De aceea, singura modalitate de a cunoaște înțelesul corect al cuvântului *strâmtoare* este examinarea contextului în care este folosit acesta. Mediul înconjurător (textul imediat) în care apare cuvântul îți va arăta care dintre aceste semnificații posibile este cea intenționată.

De exemplu, ce ar putea însemna cuvântul *strâmtoare* în textul următor?

> „Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, să știți că atunci pustiirea lui este aproape. Atunci, cei din Iudea să fugă la munți, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă afară din el, și cei de prin ogoare să nu intre în el. Căci zilele acelea vor fi zile de răzbunare, ca să se împlinească tot ce este scris. Vai de femeile care vor fi însărcinate și de cele ce vor da țâță în acele zile! Pentru că va fi o strâmtorare mare în țară și mânie împotriva norodului acestuia. Vor cădea sub ascuțișul săbiei, vor fi luați robi printre toate neamurile; și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, până se vor împlini vremurile neamurilor. Vor fi semne în soare, în lună și în stele. Și pe pământ va fi strâmtoare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor; oamenii își vor da sufletul de groază în așteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci puterile cerurilor vor fi clătinate" (Luca 21:20-26).

Deoarece contextul este „ceea ce se află în vecinătatea textului sau însoțește textul", ce informații din acest text ne oferă o înțelegere corespunzătoare a cuvântului *strâmtoare*, așa cum este folosit aici?

Vedem că în acest text este vorba despre mânie, cădere sub ascuțișul sabiei, luare de robi, călcarea Ierusalimului în picioare de către neamuri, semne în soare, în lună și în stele. De aceea, examinând contextul descoperim adevărurile care se află în vecinătatea acestui cuvânt și putem determina că, în acest text particular, cuvântul *strâmtoare* înseamnă „situații, condiții grele, necaz, nevoie, ananghie."

În studiul inductiv contextul este determinat sau identificat în același mod – prin observarea atentă a ceea ce se repetă în text și văzând cum se leagă toate acestea împreună. Dacă observi ceea ce se spune și ești atent la cuvinte, expresii sau idei care se repetă, vei vedea în mod limpede contextul din orice carte, capitol sau text pe care îl studiezi.

Contextul este determinat sau identificat prin observarea atentă, amănunțită a textului. De aceea...

3. Observă ceea ce este evident

Când observi textul, *caută mai întâi lucrurile evidente* – cu alte cuvinte, *lucrurile care sunt ușor de văzut*.

Adevărurile despre oameni, locuri și evenimente ne captează întotdeauna atenția; de aceea, oamenii, locurile și evenimentele sunt ușor de văzut.

Dacă te vei concentra la ceea ce este evident, vei descoperi idei semnificative sau repetate; acestea la rândul lor îți vor arăta contextul cărții, capitolului, textului sau versetului pe care îl studiezi.

> De exemplu, cu ce începi dacă vrei să pui împreună piesele unui mozaic? Care sunt primele piese pe care le cauți? Cele patru colțuri, nu-i așa? De ce? Deoarece sunt evidente: există doar patru piese de felul acesta și sunt ușor de găsit, deoarece au câte două laturi drepte.

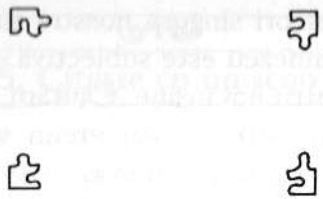

> Ce cauți după ce ai identificat cele patru colțuri? În mod natural, cauți următoarele piese evidente: cele cu margini drepte. Din nou, acestea sunt piesele cel mai ușor de găsit, deoarece fiecare are câte o latură dreaptă!

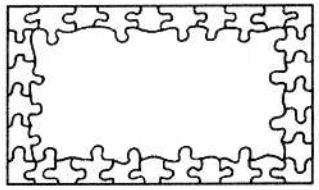

> După ce ai asamblat marginile drepte obții un cadru în care să pui împreună toate celelalte piese. Ai stabilit contextul mozaicului căutând ceea ce este ușor de găsit.

În mod similar, în studiul unei cărți, al unui capitol sau text din Biblie, căutarea adevărurilor, faptelor, detaliilor sau ideilor evidente stabilește cadrul. Deci, pentru a întocmi cadrul unui text, începe cu lucrurile cele mai evidente din textul respectiv.

Totuși, în timp ce observi textul și descoperi contextul, trebuie să faci întotdeauna următoarele lucruri...

4. Privește textul în mod obiectiv

Cu alte cuvinte, lasă textul să-ți vorbească. Observarea textului pentru a stabili contextul trebuie să fie obiectivul tău principal, deci lasă textul însuși să-ți arate elementele care se repetă în el.

Mă tem că deseori singura noastră motivație de a citi Cuvântul lui Dumnezeu este subiectivă – pur și simplu să obținem ceva pentru noi înșine. Căutăm ceva care „să vorbească inimilor noastre" – sau vreun verset cu care să putem ajuta sau corecta pe cineva.

Cât de mult trebuie să-L întristeze această atitudine a noastră pe Dumnezeu, care dorește ca noi să-L cunoaștem cu adevărat și să fim sfințiți (puși de o parte) prin adevăr – și Cuvântul Său este adevărul (Ioan 17:17). De aceea, scopul nostru principal – motivația noastră – trebuie să fie să cunoaștem adevărul, și apoi să ne adaptăm convingerile și viețile în mod corespunzător.

Desigur, este posibil ca unele porțiuni din cartea pe care o studiezi să-ți folosească mai mult decât alte porțiuni, dar adevărul și contextul nu se schimbă niciodată. Mesajul propriu-zis al cărții va fi întotdeauna același. Acesta este Adevărul pe care poți să-ți zidești viața, caracterul și modul tău de viață.

Deci, în primul rând, observă textul în mod obiectiv.

Da, Cuvântul lui Dumnezeu îți va sluji ție personal. Cu siguranță! Este un Cuvânt viu, dar, ca să descoperi contextul, trebuie să observi mai întâi textul în mod obiectiv ca să descoperi acele elemente pe care autorul le accentuează în mod repetat. Apoi, când aplici Cuvântul în viața ta, vei ști că îl aplici corect, și acesta este un imperativ categoric.

În timp ce spun asta, trebuie să-ți atrag atenția ca nu cumva să nu citești Scriptura și subiectiv. Când meditezi la ceea ce îți spune Dumnezeu și cum ţi se aplică Cuvântul respectiv, Dumnezeu Duhul Sfânt dă viață Cuvântului Său care vorbește inimii tale; atunci știi că El are un mesaj special pentru tine într-un moment specific al vieții tale.

Când studiezi Biblia în mod subiectiv, citește-o cu inima deschisă și doritoare să audă ceea ce spune Dumnezeu. Prin Cuvântul Său El ne vorbește în mod personal. De aceea, în timp ce citești și studiezi, fă-ți timp să-L asculți pe Dumnezeul tău.

5. Citește cu un scop

Citirea cu un scop se realizează punând întrebări textului. Trebuie să pui întrebări textului așa cum face un avocat cu un martor. Pentru a afla întreaga istorisire – toate detaliile – jurnaliștii, în reportajele lor, sunt învățați să pună și să răspundă la întrebările *cine, ce, când, de ce, unde* și *cum*.

Pentru a citi Biblia cu un scop – ca să obții toate detaliile – **tu trebuie să pui întrebări.** De aceea, în timp ce citești întreabă...

Cine a scris asta? *Cine* a spus aceasta? *Cine* sunt personajele principale? *Cine* sunt oamenii menționați? *Cui* îi vorbește autorul? Despre *cine* vorbește el?

Care sunt evenimentele principale? *Care* sunt ideile majore? *Care* sunt învățăturile majore? Despre *ce* vorbește el cel mai mult? *Care* este scopul pentru care spune acest lucru?

Când a fost scrisă aceasta? *Când* s-a întâmplat acest eveniment? *Când* se va întâmpla asta? *Când* a spus acest lucru? *Când* a făcut aceasta?

De ce a trebuit să fie scrisă aceasta? *De ce* a fost menționată aceasta? *De ce* i s-a acordat un spațiu atât de mare sau atât de mic acestui eveniment, sau acestei învățături specifice? *De ce* a fost menționată această referință? *De ce* trebuie să facă oamenii cutare și cutare lucru?

Unde a fost făcut acest lucru? *Unde* s-a spus asta? *Unde* se va întâmpla aceasta?

Cum se face aceasta? *Cum* s-a întâmplat? *Cum* este ilustrat acest adevăr? *Cum* sunt acești oameni?

Când pui textului acest *set de întrebări* și când lași ca textul să dea răspunsurile, vei fi uimit de ceea ce vei afla. Aceste întrebări sunt pietrele de temelie ale unei observări precise care asigură o bază solidă pentru o interpretare corectă.

Totuși, dacă te grăbești să interpretezi fără a pune temelia vitală a observării, înțelegerea ta va fi colorată de presupunerile tale – ce crezi *tu*, ce simți *tu* sau ce au spus *alți oameni*. Și, dacă faci aceasta, răstălmăcești Scripturile spre propria ta pierzare – lucru împotriva căruia suntem avertizați în mod specific (2 Petru 3:16).

De multe ori Scriptura este greșit interpretată deoarece contextul nu este observat cu atenție. Răspunsurile corecte date întrebărilor puse textului vor asigura o interpretare corectă.

Doresc să ilustrez aceasta folosind un singur verset:

> „După aceea, Isus străbătea Galilea, nu voia să stea în Iudea, pentru că iudeii căutau să-L omoare."

Punând textului acest set de întrebări descoperim că:

> „Isus" răspunde la întrebarea: „Despre *cine* este vorba aici?"
>
> „Străbătea" răspunde la întrebarea: „*Ce* făcea El?"
>
> „Galilea" răspunde la întrebarea: „*Ce* străbătea El?"
>
> „Pentru că iudeii căutau să-L omoare" ne spune: „*De ce* nu voia El să stea în Iudea?"
>
> „După aceea" ne spune: „*Când* a avut loc această acțiune?"

Așa se folosește acest set de întrebări în observare. Cu cât îl folosești mai mult, cu atât îți vei face un obicei din aceasta, până când punerea acestor întrebări va deveni a

doua natură a ta, în timp ce studiezi cartea minunată a lui Dumnezeu.

Mai este un lucru important: să nu crezi că trebuie să găsești răspunsuri la toate aceste întrebări de fiecare dată când studiezi un text, deoarece acest lucru este imposibil. De exemplu, versetul de mai sus, Ioan 7:1, nu răspunde la întrebarea de tipul „cum".

Citește pur și simplu textul și răspunde la toate întrebările posibile din acest set.

Nu uita! Fiecare parte a procesului inductiv de studiu biblic se bazează pe punerea întrebărilor de tipul: cine, ce, când, de ce, unde și cum. De aceea, acest set de întrebări este extrem de important!

Acum, fiindcă cunoști principiile care stau la baza observării, să trecem la procesul observării textului. În timp ce începi să faci asta vei fi uimit de ceea ce vei învăța, și probabil că te vei trezi spunându-ți: „Nu pot să cred că eu singur am văzut toate acestea!"

2

Obținerea privirii de ansamblu

Deși Biblia este o colecție de 66 de cărți scrise de diferiți autori sub inspirația Duhului Sfânt, ea a fost scrisă pe rând, carte cu carte, și fiecare carte din Biblie are propriul ei mesaj și unicul ei scop.

Dacă ai citit Biblia, știi că multe cărți tratează subiecte similare. Cu toate acestea, fiecare carte își are locul, valoarea și scopul ei în ansamblul planului lui Dumnezeu. Deci dacă dorești să-L cunoști pe Dumnezeu îndeaproape – să-I înțelegi gândurile, inima și căile, și să înțelegi cum dorește El să trăiești tu – trebuie să începi să studiezi Cuvântul Său carte cu carte – câte o carte o dată. Dar, dintre cele 66 de cărți ale Bibliei, cu care să începi?

Dacă ești începător în procesul studiului inductiv îți sugerez să începi cu o carte scurtă.*

*De exemplu, în seminariile de instruire, Învățătură peste învățătură, noi folosim 2 Timotei. Aceasta este scurtă și convingătoare. După trei zile de studiu, oamenii pot să plece acasă complet uimiți de ceea ce au învățat. De fapt, răspunsul lor sună cam așa: „De ce, o, de ce n-am învățat mai demult să studiez în felul acesta? Nu pot să cred că am învățat atât de mult! De ce am învățat mai mult în trei zile decât în ultimii _____ ani?"

După ce ai ales o carte, primul pas este să obții o privire de ansamblu a cărții respective. O privire de ansamblu te ajută să descoperi contextul general al mesajului autorului. (Îți dai seama de ce îți spun să începi cu o carte *scurtă*?)

Privirea de ansamblu reprezintă Pasul 1 al procesului inductiv. Aceasta îți va oferi imaginea de ansamblu și te va ajuta să stabilești cadrul cărții. Îți amintești ilustrația cu mozaicul, pe care am folosit-o în capitolul anterior? Privirea de ansamblu te ajută să găsești colțurile și marginile drepte care, la rândul lor, te vor ajuta să vezi contextul cărții pe care o studiezi!

Obținerea unei priviri de ansamblu se aseamănă cu fotografierea unui teren pe care te gândești să-l cumperi, dintr-un avion aflat la o mie de metri altitudine. De la o mie de metri nu poți să vezi detaliile terenului, însă poți vedea marginile acestuia și aspectul general al terenului. După ce ai făcut acele fotografii, vei folosi un teleobiectiv pentru a obține o imagine mai apropiată a acestuia, hectar cu hectar. Apoi, în cele din urmă vei ateriza, vei coborî din avion și te vei plimba pe terenul respectiv. Făcând astfel, având în mână fotografiile de ansamblu ale terenului, vei obține o perspectivă corespunzătoare a locului în care te afli, și cum se raportează elementele componente ale terenului respectiv la imaginea de ansamblu.

O privire de ansamblu a cărții te ajută:

- să vezi mesajul cărții ca întreg, în totalitatea sa
- să obții o înțelegere a scopului pe care l-a avut autorul când a scris cartea respectivă
- să identifici tema (temele) principală a cărții
- să-ți faci o idee despre structura cărții
- să înțelegi legătura versetelor și a capitolelor unele cu altele, și cu cartea ca întreg
- să obții o bază solidă pentru o interpretare exactă și o aplicare corectă.

Dacă aceasta ți se pare o muncă serioasă, să știi că ai dreptate. Dar, prietenul meu, să știi că aceasta într-adevăr merită depusă. De fapt, cu cât vei munci mai mult la acest pas, cu atât va fi mai ușor restul procesului.

Acum, în lumina acestui fapt, cum obții privirea de ansamblu a unei cărți?

1. Începe pe genunchi

Rugăciunea este crucială pentru studiul Bibliei. Când „urci în avion" – când începi să studiezi pentru privirea de ansamblu – nu porni motoarele înainte de a te ruga.

Deoarece adevărul trebuie să fie revelat de Duhul lui Dumnezeu, înseamnă că rugăciunea trebuie să fie o parte integrantă a studiului biblic, în timp ce cauți mereu înțelepciunea, planul și descoperirea lui Dumnezeu. Fă-ți timp să-L lași pe Duhul Sfânt să vorbească inimii tale.

2. Citește și recitește cartea

Cu cât citești mai mult cartea pe care ai ales-o pentru studiu, cu atât te vei familiariza mai mult cu ea. Nu există nici un înlocuitor pentru citirea Cuvântului lui Dumnezeu și meditarea asupra lui într-o atitudine de rugăciune. Dacă studiezi o carte mai lungă, s-ar putea să ai nevoie de mai multe zile pentru citirea cărții în întregime. Dar citește-o în întregime!

Scopul tău este să studiezi în mod corect Cuvântul lui Dumnezeu. Ca să faci asta trebuie să vezi colțurile, să găsești marginile drepte, să obții cadrul. De aceea este mai ușor să înveți procesul inductiv folosind o carte mai scurtă.

Prima dată când citești cartea în întregime, ți s-ar putea părea că este o colecție de versete care de-abia sunt legate unele de altele. Totuși, cu cât recitești mai mult, cu atât vei

vedea că toate aceste „versete izolate" fac parte într-adevăr din întreg. Sau, când citești s-ar putea să dai peste lucruri care te pun în încurcătură. Nu te opri ca să încerci să le înțelegi. Acum nu este timp pentru aceasta. Ține minte că mai întâi cauți colțurile și piesele cu margini drepte, apoi vei găsi mult mai ușor locul acelor piese dificile.

Pe măsură ce citești cartea pe care o studiezi, va trebui să faci următoarele...

3. Identifică tipul de literatură

Genul literar determină modul în care vei trata textul. De exemplu, poezia ebraică (cum ar fi Psalmii) este diferită de cărțile istorice (cum sunt cărțile Regilor și ale Cronicilor), și cărțile istorice sunt diferite de epistole (cum ar fi 1 și 2 Timotei), atât în ceea ce privește stilul cât și conținutul. Cărțile istorice ne oferă cadrul, și ne prezintă evenimente reale și modul în care S-a ocupat Dumnezeu de oameni reali, însă noi nu construim doctrine bazate pe evenimente istorice. Cea mai mare parte din doctrina Bisericii se află în epistole. Deci, recunoașterea genului literar pe care o studiezi este importantă.

În timp ce citești cartea în întregime, determină care dintre următoarele genuri literare descrie cel mai bine cartea pe care o studiezi.

Este aceasta o carte **istorică**?

> Cartea Genesei prezintă istoria creației lui Dumnezeu de la începutul timpului, pe când cartea Judecătorilor ne prezintă perioada din istoria Israelului în care au domnit judecătorii. Cartea Faptele Apostolilor ne prezintă istoria răspândirii Evangheliei și a începutului Bisericii.

Este aceasta o carte **biografică**?

> Evanghelia după Luca ne prezintă o biografie cronologică a Domnului nostru Isus Hristos începând de la genealogia Sa și până la înviere.

Este aceasta o carte **poetică**?

> Cartea Psalmilor este poezie ebraică.

Este aceasta o carte **proverbială**?

> Cartea Proverbelor, considerată literatură de înțelepciune, este o culegere de proverbe concise care oferă înțelepciune și învățătură. Proverbele nu trebuie interpretate ca profeții sau doctrine.

Este aceasta o carte **profetică**?

> Cartea Apocalipsei se descrie ea însăși ca o carte a profeției. Aceasta ne spune despre evenimente viitoare, care se vor întâmpla cu siguranță.

Este aceasta o **epistolă** (scrisoare)?

> Epistola a doua către Timotei este o scrisoare adresată unui individ. Epistola lui Pavel către Coloseni este și ea o scrisoare, însă este adresată unei biserici. Epistolele conțin cea mai mare parte din doctrina sau învățătura Bisericii.

Este aceasta o **combinație**?

> Unele cărți pot fi o combinație a diferitelor tipuri de literatură. De exemplu, cartea lui Daniel este și istorică și profetică. Ea ne spune despre evenimente trecute și, de asemenea, prezice evenimente viitoare.

Acum, după ce ai determinat genul literar al cărții...

4. Lasă textul să vorbească pentru el însuși

Deși am menționat aceasta înainte, merită să mai repet încă o dată, așa că ascultă cu atenție – fii obiectiv! Nu aborda Cuvântul lui Dumnezeu în mod subiectiv, doar ca să obții ceva cu orice preț. Apropie-te de Cuvânt în mod obiectiv, pentru ca Dumnezeu să poată să te învețe ceea ce trebuie să știi. *După ce vei vedea în mod obiectiv ce spune Dumnezeu, vei ști și cum să te raportezi la acel adevăr în mod subiectiv.*

Amintește-ți că contextul se identifică prin observarea a ceea ce autorul repetă mereu și mereu. Deci, pentru privirea de ansamblu a cărții, trebuie să lași textul să vorbească pentru sine. O unealtă dintre cele mai eficiente pentru observarea textului este Foaia de observare. În capitolul următor vei învăța cum să folosești Foile de observare.*

5. Pune întrebări

Asigură-te că citești cu un scop, interogând textul cu setul de întrebări prezentate anterior. Dacă dorești, poți reveni la secțiunea respectivă ca să-ți împrospătezi memoria.

*__Foile de observare__ sunt capitole individuale din cartea pe care dorești să o studiezi, scrise pe foi separate. Le vei găsi în fiecare curs *Învățătură peste Învățătură*, sau poți să ți le faci singur, scriind pur și simplu textul cărții pe care o studiezi, capitol cu capitol. Scrie materialul la două rânduri și lasă margini late.

Vei găsi un exemplu de Foaie de observare în Anexa C, aflată la pagina 157.

Sau, și mai bine, poate dorești să cumperi *Biblia Internațională de Studiu Inductiv* care este concepută anume pentru acest fel de studiu. Textul este aranjat într-o singură coloană, cu margini foarte late pentru însemnări și această Biblie conține toate diagramele și ajutoarele de studiu descrise în această carte. Aceasta este o Biblie extraordinară – absolut unică și neprețuită pentru studiul serios. Este ca și cum ai avea o Biblie întreagă de Foi de observare.

6. Descoperă adevărurile despre oameni și evenimente

Pentru a descoperi contextul cărții, începe cu identificarea elementelor evidente. În funcție de genul literar al textului studiat, oamenii și evenimentele sunt de obicei elementele cele mai evidente și mai ușor de identificat.

***Principiul 1:* Identificarea numelor evidente**

Dacă, de exemplu, studiezi una din epistolele lui Pavel, mai întâi va trebui să citești cartea în întregime căutând și identificând adevărurile despre autorul, destinatarii epistolei și toți ceilalți oameni care sunt menționați. Dacă studiezi un alt gen literar, cum ar fi una dintre cărțile istorice, mai întâi vei căuta toate menționările oamenilor în general, precum și evenimente specifice descrise în relatarea istorică respectivă. În literatura profetică, autorul poate să iasă în evidență sau nu, însă oamenii și evenimentele vor fi prezenți cu siguranță.

Deci, ține minte toate acestea și, în funcție de genul literar adaptează ceea ce te învățăm despre observarea și identificarea evidentului.

Pe măsură ce identifici adevărurile despre oameni și evenimente începi să discerni contextul istoric și cultural în care scrie autorul. Și acest context se reflectă, desigur, în ceea ce el scrie și în felul în care scrie.

Deși Dumnezeu este Autorul Scripturii, El a ales în mod specific ființe umane pentru a scrie adevărurile Sale în locul Său (2 Timotei 3:16; 2 Petru 1:20-21). Cărțile Bibliei sunt asemenea luminii care străbate o prismă. Prisma separă lumina scoțând în evidență diferitele culori și nuanțe; totuși, există o singură sursă – lumina. De aceea, multe cărți ale Bibliei sunt și o expresie a autorului uman: a cadrului din care provine acesta, a experiențelor sale și a concepției sale despre viață. Deși Biblia este veșnică și fiecare cuvânt este de

inspirație divină, fiecare carte a fost scrisă într-o anumită perioadă de timp; de aceea, fiecare carte poartă amprenta cadrului istoric în care a fost scrisă. Condițiile politice, sociale, filosofice și chiar religioase ale timpurilor apar în ceea ce este exprimat pe hârtie fără să denatureze sau să reducă din valoarea a ceea ce Dumnezeu a dorit să ne scrie.

Pentru a înțelege pe deplin o carte trebuie luați în considerare toți acești factori. Acest lucru poate fi făcut, pur și simplu, punând întrebări de tipul cine, ce, când, de ce, unde și cum, despre oamenii și evenimentele menționate în cartea respectivă.

S-ar putea ca tu să fi crezut că singurul mod de a înțelege cadrul istoric al cărții este să citești cărți despre Biblie, dar acum știi că observarea atentă a Cuvântului lui Dumnezeu îți va descoperi aceste adevăruri. Nu este captivant acest lucru?

Iată câțiva pași practici pe care trebuie să-i urmezi pentru a identifica ceea ce este evident.

Pasul 1: Citește textul în întregime și notează într-un mod distinctiv fiecare menționare a autorului, destinatarilor și a altor oameni. În timp ce faci asta, urmărește adevărurile despre fiecare persoană – adevăruri care sunt unice pentru identitatea și circumstanțele lui sau ale ei.

Notează acest lucru pe Foile tale de observare (vezi nota de subsol de la pagina 32) sau în Biblia ta.

Notează într-un mod specific orice menționare a fiecărei persoane sau grup de oameni, precum și pronumele (cum ar fi *eu, mie, al meu, tu, al tău, noi, al nostru, nouă, voi, al vostru, ei* și *al lor*) care se referă la ei.

Scriptura poate fi notată distinct în unul din următoarele trei moduri:

- colorând fiecare folosire a aceluiași cuvânt și a sinonimelor acestuia cu o culoare sau combinație de culori

- trasând un contur în jurul cuvântului respectiv pentru a-l deosebi de altele.*

- combinând culoarea cu conturul. De exemplu, poți colora cuvântul pocăință cu galben și apoi să faci un contur în jurul lui.

Indiferent de metoda folosită, fii consecvent. Notează textul în același mod, în toate capitolele cărții pe care o studiezi.

Pasul 2: În timp ce notezi referințele folosește întrebările de tipul: cine?, ce?, când?, de ce?, unde? și cum? De exemplu:

> *Cine* este autorul? *Cine* sunt destinatarii? *Cine* este această persoană?
>
> *Ce* spune autorul despre sine? *Care* sunt împrejurările în care se găsește el?
>
> *Unde* se află el? Notează-ți orice referință la locuri geografice. De asemenea, caută o hartă și identifică locurile respective. (*Biblia Internațională de Studiu Inductiv* are plasate hărțile necesare pe aceeași pagină cu textul.)
>
> *De ce* este el acolo?
>
> În *ce* perioadă a vieții sale scrie autorul?

Răspunsurile la aceste întrebări îți vor oferi indicații privitoare la **cadrul istoric** al cărții. Apoi întreabă...

*Fii atent la folosirea contururilor, deoarece prea multe contururi pot distrage atenția atunci când citești Biblia. Eu prefer să folosesc culorile și combinațiile de culori ori de câte ori este posibil, și să reduc numărul contururilor. Culorile mă ajută să identific ușor și repede diferite apariții ale cuvintelor notate.

De ce scrie el? *De ce* fac ei asta? *De ce* li se spune acest lucru?

În timp ce pui aceste întrebări de tipul *De ce*, **scopul** cărții va deveni evident. Dacă autorul nu-ți oferă un motiv specific pentru care scrie cartea, atunci scopul îți va fi descoperit în alte moduri, pe măsură ce vei intra în amănunte cu observațiile tale.

Întreabă: *Despre ce* vorbește autorul cel mai mult? Ce trebuie să facă sau să nu facă oamenii?

Pe măsură ce pui aceste întrebări, accentele repetate din carte îți vor arăta **tema** cărții.

PASUL 3: Scrie o listă cu toate informațiile pe care le-ai aflat despre autor și oamenii menționați. Această listă va consta din ceea ce ai aflat marcând referințele și punând întrebări, apoi îți va oferi indicații valoroase care te vor ajuta să interpretezi textul în mod corespunzător.

Principiul 2: Identifică elementele evidente

Este menționat în carte vreun eveniment? Amintește-ți că întotdeauna oamenii și evenimentele sunt elementele care se văd cel mai ușor; de fapt, evenimentele pot fi chiar mai evidente decât oamenii.

De aceea, în timp ce citești întreaga carte, notează evenimentele menționate în fiecare capitol, dacă acestea există.

Doresc să repet încă o dată că genul literar, scopul cărții și structura cărții pot fi factori determinați pentru ceea ce este cel mai ușor de văzut.

De exemplu, în primele 11 capitole ale cărții Genesa se pune accentul pe patru evenimente mari. Deși aici sunt menționați și oameni, evenimentele sunt cele mai evidente. De aceea, dacă studiezi această carte va trebui să faci o

listă a evenimentelor descrise în fiecare din aceste capitole.

Repetarea anumitor cuvinte și expresii arată că în Genesa 1 se pune accentul pe evenimentul *creării lumii de către Dumnezeu*. În Genesa 3, evenimentele principale sunt *ispitirea Evei de către șarpe*, și *alegerea omului de a nu asculta de Dumnezeu*. În Genesa 6–10, evenimentul major este *potopul*.

Marcarea textului și întocmirea listelor cu adevărurile referitoare la aceste patru mari evenimente, vor arăta limpede pe ce anume pune autorul accentul în fiecare din aceste 11 capitole.

Totuși, în Genesa 12-50 accentul trece de la evenimente la oameni – de fapt, aici apar patru bărbați importanți: Avraam, Isaac, Iacov și Iosif. De aceea, aici vei nota textul și vei face liste cu adevărurile referitoare la acești oameni, care vor arăta limpede accentul principal din fiecare capitol. Apoi, vei privi evenimentele din viețile lor și le vei examina în lumina setului de întrebări de observare. Întreabă...

Ce se întâmplă?

Unde se întâmplă aceasta și *Când?*

Cine este implicat?

Care sunt consecințele acestui eveniment?

Acest proces poate părea complicat dacă citești pur și simplu toate aceste instrucțiuni; totuși, de îndată ce le vei pune în practică vei vedea cât de profitabilă este această abordare.

Dar ce faci dacă menționările oamenilor sau ale evenimentelor nu-ți oferă nici o indicație referitoare la mesajul cărții? De exemplu, în epistola lui Iacov, referințele la oameni și evenimente nu te ajută prea mult la descoperirea contextului cărții. Deci, ce faci în continuare? Treci la următorul element evident: cauți să vezi ce subiecte sau teme tratează cartea.

7. Notează cuvintele-cheie

În timp ce citești și recitești textul vei începe să observi că anumite cuvinte și/sau expresii-cheie se repetă pe tot cuprinsul cărții, într-o anumită parte a cărții sau în mai multe părți ale acesteia.

Cuvintele-cheie sunt cuvinte vitale pentru înțelegerea semnificației textului. Asemenea unei chei, ele „deschid" înțelesul textului. Un cuvânt-cheie poate fi un substantiv, un adjectiv sau un verb care are un rol important în comunicarea mesajului autorului.

Un cuvânt sau o expresie-cheie este cuvântul sau expresia care, atunci când este luat(ă) din locul lui/ei, textul își pierde înțelesul.

Deseori cuvintele sau expresiile-cheie se repetă pentru a comunica scopul autorului în scrierea cărții. Ele se pot repeta pe tot cuprinsul unui capitol, al unei părți a cărții, sau în întreaga carte.

> De exemplu, în prima epistolă a lui Ioan cuvintele „dragoste", „păcat", „a rămâne" și „a ști" se repetă pe tot cuprinsul cărții, pe când cuvântul „părtășie" se repetă doar în capitolul 1.

Va trebui să notezi, într-un mod distinctiv sau cu o culoare specifică, fiecare cuvânt-cheie împreună cu sinonimele acestuia și cu pronumele referitoare la el. Un sinonim este un alt cuvânt care înseamnă același lucru în contextul

analizat. Sinonimul este un alt mod de a spune același lucru.

> De exemplu, observă următoarele sinonime pentru suferință în a doua epistolă către Timotei:
>
> - lanț (1:16)
> - prigoniri (3:11)

Valoarea unui sistem distinct de notare nu poate fi accentuată suficient. Indiferent de modul pe care îl alegi pentru marcarea cuvintelor-cheie și a sinonimelor acestora, notează fiecare cuvânt-cheie în același fel, de fiecare dată când îl observi, tot timpul cât studiezi Cuvântul lui Dumnezeu. Apoi, în studiile viitoare vei putea să urmărești subiectele-cheie și să identifici repede adevăruri semnificative în întreaga Scriptură.

Dacă dorești să fii consecvent, ia un semn de carte și întocmește-ți o listă cu cuvintele-cheie, simbolurile și codurile de culoare, și folosește acest semn de carte în Biblia ta. Nu uita să notezi pronumele (eu, tu, el, ea, noi, voi, ei, ele, cine, ce, care) și sinonimele (cuvinte care în context au același înțeles) în același mod în care ai notat cuvintele la care se referă ele.

Cu cât un cuvânt este repetat mai mult,
cu atât devine mai evident că acel cuvânt
reprezintă un subiect. Cu cât un subiect
este repetat mai mult, cu atât devine mai evident
că acel subiect reprezintă tema cărții.

Expresiile și afirmațiile-cheie indică, de asemenea, un accent repetat și/sau arată organizarea unei cărți.

> De exemplu, în cartea Judecătorilor repetarea afirmațiilor „copiii lui Israel au făcut atunci ce

nu plăcea Domnului" și „nu era împărat în Israel, și fiecare făcea ce-i plăcea", reprezintă cheia pentru înțelegerea mesajului acestei cărți.

În cartea proorocului Hagai, expresia „Cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai" ne ajută să identificăm structura și scopul cărții.

Este foarte important să observi cuvintele și expresiile-cheie deoarece ele descoperă mesajul pe care autorul a dorit să-l transmită, elementele pe care a vrut acesta să pună accentul și modul în care el își atinge scopul.

Fiecare cuvânt-cheie vorbește despre *Cine, Ce, Când, De ce, Unde, Cum*. De aceea, fiecare cuvânt-cheie va răspunde la una din întrebările următoare: *cine, ce, când, de ce, unde,* sau *cum*.

CUVINTE-CHEIE

▼

SUBIECTE

▼

TEMA

Cuvintele-cheie indică subiectele. Subiectele descoperă tema.

Cu cât un cuvânt este repetat mai des, cu atât devine mai evident că acel cuvânt reprezintă un subiect. Cu cât un subiect este repetat mai des, cu atât devine mai evident că acel subiect reprezintă tema cărții.

8. Identifică tema principală a cărții

După ce ai aplicat instrucțiunile precedente caută să vezi dacă poți identifica afirmația care sumarizează cel mai bine cartea (tema principală a cărții).

În timp ce faci asta, lasă cartea să-ți descopere tema ei. Nu trebuie să „inventezi" o temă a cărții. Aceasta trebuie să fie evidentă, dar dacă nu este evidentă, nu crea în mod subiectiv o temă în mintea ta, pe baza sentimentelor tale, sau a textului *tău* favorit. Descoperirea **temei principale sau a ideii centrale** trebuie să fie rezultatul unei evaluări obiective a elementelor care se repetă în carte. Acesta este motivul pentru care trebuie să îți rezervi un timp corespunzător pentru privirea generală a cărții.

Cu cât cartea este mai scurtă, cu atât descoperirea temei va fi mai ușoară. De aceea, poate vei dori să aștepți până vei termina *Diagrama dintr-o privire* (vezi mai jos numărul 9) înainte de a încerca să descoperi tema.

După ce vei identifica tema, caută în carte un verset care exprimă cel mai bine tema respectivă. Acel verset va deveni **versetul-cheie** al cărții.

În sfârșit, scrie o idee centrală a cărții. Procesul scrierii în sine te va ajuta să-ți cristalizezi tema cărții, precum și să ți-o întipărești în mintea și în inima ta. Apoi, în viitor, vei ști la ce carte din Biblie să apelezi pentru împlinirea unei nevoi specifice de adevăr sau înțelegere.

Atunci când scrii tema, folosește cât mai multe cuvinte-cheie posibile din text și fii cât mai concis.

De exemplu, în Evanghelia după Ioan cuvintele „a crede" și „viață" se repetă mereu și mereu în întreaga carte. Apoi, la sfârșitul cărții, Ioan își prezintă în mod clar scopul său:

„Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise, pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând, să aveți viața în Numele Lui" (20:30-31).

Deci, versetele-cheie vor fi Ioan 20:30-31. Ideea centrală a Evangheliei după Ioan trebuie să se concentreze asupra scopului autorului: „Au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând, să aveți viața în Numele Lui."

Să privim un alt exemplu: în Epistola către Evrei accentul repetat este că Isus este Marele nostru Preot, așa că acesta ar putea servi ca idee centrală pentru carte. Versetele-cheie ar putea fi Evrei 4:14-16.

9. Completează tabelul „Privire de ansamblu"

Completarea tabelului „Privire de ansamblu" este folositoare pentru referințe viitoare, precum și pentru a-ți oferi un rezumat rapid al cărții. Completarea unui astfel de tabel îți va oferi o privire de ansamblu foarte valoroasă a cărții, care te va ajuta să vezi cum se raportează părțile (capitolele) la întreg (cartea) și acesta, la rândul lui, te va ajuta să analizezi structura cărții pe care o studiezi.

În anexă vei găsi exemplul unui tabel „Privire de ansamblu" a Evangheliei după Ioan (vezi pagina 155). Oprește-te și deschide cartea la acest tabel. Studiindu-l vei vedea că acesta are notată tema principală a fiecărui capitol lângă numărul capitolului din diagramă.

Vei completa un astfel de tabel pentru fiecare carte pe care o studiezi. Dacă ai *Biblia Internațională de Studiu Inductiv* vei găsi câte un tabel „Privire de ansamblu" la sfârșitul fiecărei cărți a Bibliei. După ce îl vei completa vei avea întotdeauna cu tine informațiile respective și vei putea găsi oricând unde sunt tratate în Biblie diferite adevăruri. Pentru cărțile lungi acest tabel este o unealtă indispensabilă pentru că în câteva secunde poți parcurge întregul conținut al cărții.

10. Descoperă tema fiecărui capitol

Fă acest lucru în același mod în care ai identificat tema cărții (vezi numărul 8).

Tema unui capitol trebuie să îndeplinească două condiții: mai întâi, este tratat subiectul principal în acest capitol? Și, în al doilea rând, are această temă vreo legătură cu tema generală a cărții? Dacă tema sau ideea centrală aleasă de tine este cu adevărat tema capitolului, aceasta va avea legături clare cu tema cărții.

După ce ai identificat tema, noteaz-o în coloana corespunzătoare din tabelul „Privire de ansamblu". Scrie acest lucru pentru fiecare capitol al cărții.

În cele din urmă, în timp ce studiezi cartea capitol cu capitol, vei alege un verset-cheie pentru fiecare capitol, verset care reflectă sau oferă baza pentru tema capitolului pe care ai ales-o.

11. Identifică părțile clar definite

O parte principală dintr-o carte este un grup de versete sau capitole care tratează același subiect, aceeași doctrină, persoană, același loc sau eveniment.

După cum nu trebuie să creezi teme subiective pentru capitole, tot așa nu trebuie să creezi împărțiri subiective ale cărții, ci trebuie să le descoperi din text. Contextul cărții determină părțile acesteia.

Nu toate cărțile au părți clar definite. Totuși, atunci când cartea are mai multe părți, vei descoperi că numărul și tipul părților vor varia în funcție de genul literar al cărții pe care o studiezi și de mărimea cărții. O carte poate fi împărțită (segmentată) după:

- date
- locuri

- subiecte
- doctrine
- domnii ale împăraților
- personaje principale
- evenimente principale.

De exemplu, Epistola către Romani se împarte în două: capitolele 1-11 sunt doctrinare, iar capitolele 12-16 sunt practice.

În Genesa, capitolele 1-11 se concentrează asupra a patru evenimente majore, iar capitolele 12-50 asupra a patru personaje principale.

În Apocalipsa, diviziunile acestei cărți sunt prezentate limpede în Apocalipsa 1:19:

> „Scrie dar lucrurile pe care le-ai văzut, lucrurile care sunt și cele care au să fie după ele."

Părțile cărții sunt: „lucrurile pe care le-ai văzut" (capitolul 1); „lucrurile care sunt" (capitolele 2-3); și „lucrurile care au să fie după ele" (capitolele 4-22).
Pentru împărțirea Evangheliei după Ioan, vezi tabelul „Privire de ansamblu" de la pagina 155.

Descoperirea părților unei cărți necesită timp, practică și o bună cunoaștere a conținutului cărții și a contextului acesteia. De obicei, după ce studiezi cartea un timp vei descoperi mai multe împărțiri posibile ale acesteia. De aceea, împărțirea cărții din tabelul „Privire de ansamblu" va fi dezvoltată mai complet, pe măsură ce vei cunoaște mai bine cartea.

Acesta este procesul întocmirii privirii de ansamblu a unei cărți. Este cea mai importantă parte a întregului studiu inductiv pentru că ea stabilește contextul pentru

interpretarea și aplicarea corectă a textului. De aceea, când vei dori să recapitulezi rapid ce ai învățat în acest capitol, apelează la Anexa A.

În secțiunea următoare, vom începe să parcurgem pas cu pas procesul observării unei cărți capitol cu capitol. Când vom face asta vei fi entuziasmat de ceea ce vei învăța.

Doresc să te felicit pentru efortul pe care îl faci pentru a descoperi tu însuți adevărul. Nu vei regreta niciodată acest lucru. Dumnezeu îți va deschide orizonturi noi în înțelegerea Scripturii . . . și tu Îi vei fi foarte recunoscător.

3

Să ne concentrăm asupra detaliilor

După ce ai întocmit privirea de ansamblu ești pregătit pentru un început bun. Acum ești gata să studiezi cartea capitol cu capitol. De aceea, Pasul 2 în procesul studiului biblic inductiv este studiul capitolelor individuale folosind *Foile de observare* (vezi nota de la pagina 32).

Revenind la ilustrația pe care am folosit-o în capitolul anterior, ai terminat observarea terenului din avion. Acum este momentul să începi observarea terenului umblând pe jos, căutând detaliile. Sau, dacă ne întoarcem la ilustrația noastră cu broasca, este timpul să scoatem broasca din râu!

Întocmind privirea de ansamblu ai descoperit cadrul de bază al cărții. Acum, scopul tău este să te concentrezi asupra observării detaliate a conținutului fiecărui capitol.

1. Nu uita să te rogi

În timp ce începi să observi cartea capitol cu capitol amintește-ți că adevărul este revelat de Duhul Sfânt, așa că începe cu rugăciune și continuă cu rugăciune. Luca 24:45 spune: „Atunci, [Isus] le-a deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile".

2. Gândește-te la context

Nu uita că fiecare capitol și fiecare adevăr din capitolul respectiv trebuie considerat în contextul întregii cărți, deci amintește-ți tot ce ai învățat la Privirea de ansamblu. Păstrează la îndemână toate acele informații deoarece sunt fundamentale.

3. Răspunde textul la vreuna din întrebările de observare?

Deși ce voi spune în continuare ar putea părea o repetare a ceea ce am spus, te rog să mă urmărești în continuare. Repetarea și recapitularea fac parte integrantă din procesul de învățare. Voi face o recapitulare scurtă, dar dă-mi voie să accentuez aceasta încă o dată: obișnuiește-te să pui întrebări tot timpul. Nu uita să pui întrebările de observare în timp ce citești textul. Deși textul s-ar putea să nu răspundă în mod necesar la fiecare întrebare, întrebările de observare te vor ajuta să observi exact ceea ce se spune. Pune întrebări de felul...

> *Cine* a spus asta? Despre *cine*? *Cine* sunt oamenii menționați? *Cui* îi vorbește autorul?
>
> *Care* sunt evenimentele principale? *Care* sunt ideile majore? *Care* sunt personajele principale? *Care* sunt învățăturile principale? Despre *ce* vorbește autorul cel mai mult? *De ce* spune el aceasta?
>
> *Când* s-a întâmplat acest eveniment? *Când* se va întâmpla asta? *Când* a spus aceasta?
>
> *Unde* s-a făcut acest lucru? *Unde* s-a spus asta? *Unde* se va întâmpla aceasta?

> *De ce* a trebuit să fie scris acest lucru? *De ce* a fost menționată aceasta? *De ce* n-a fost menționată?
>
> *De ce* s-a acordat atât de mult sau atât de puțin spațiu acestui eveniment sau acestei învățături specifice? *De ce* a fost menționată această referință?
>
> *Cum* s-a făcut aceasta? *Cum* este ilustrat acest adevăr?

Răspunsurile corecte din text la aceste tipuri de întrebări vor asigura o interpretare corectă.

În timp ce citești, caută doar lucrurile care sunt clare. Dacă te concentrezi doar asupra evidentului, în cele din urmă acele lucruri care sunt obscure vor deveni mai clare.

De asemenea, pe măsură ce citești, întrebările de interpretare îți vor veni în minte. Când apar aceste întrebări scrie-le pe o coală de hârtie separată. Nu încerca să răspunzi la aceste întrebări până când nu ai observat textul în întregime.

4. Caută și notează cuvintele și expresiile-cheie

Înainte de a trece mai departe doresc să-ți sugerez să privești Foaia de observare de la pagina 157. (Dacă ai *Biblia Internațională de Studiu Inductiv* folosește-o, deoarece exemplele sunt colorate. Deschide-o la paginile 15-18. După ce ai examinat Foaia de observare întoarce-te și continuă citirea. După ce vei termina de citit această parte, studiază din nou Foaia de observare.*

Amintește-ți că un cuvânt-cheie este cuvântul pe care autorul îl folosește în mod repetat într-un mod semnifica-

*Dacă dorești să participi la un seminar dedicat metodei de studiu inductiv dintr-o zonă din apropierea ta, scrie-ne la adresa: Institutul Biblic Precept, str. V. Babeș nr. 20, 1800 Lugoj, județul Timiș.

tiv, sau un cuvânt care nu poate fi scos din text, fără ca textul respectiv să-și piardă înțelesul. Un cuvânt-cheie poate fi un substantiv, un adjectiv, sau un verb care joacă un rol vital în exprimarea mesajului autorului.

Ai notat unele cuvinte-cheie când ai completat tabelul „Privire de ansamblu". Acum continuă procesul pe aceeași Foaie de observare, construind pe ceea ce ai descoperit la privirea de ansamblu. „Observând mai amănunțit", vei vedea alte cuvinte și expresii-cheie, pe care nu le-ai observat înainte.

Ca și la privirea de ansamblu, când descoperi alte cuvinte și expresii-cheie, trebuie să le notezi într-un mod specific pe Foaia ta de observare. Poți să faci asta fie colorând fiecare apariție a aceluiași cuvânt, a sinonimelor și pronumelor sale cu o culoare, fie trasând un contur distinct în jurul acelui cuvânt, pentru a-l deosebi de celelalte. Nu uita: Culorile sunt de preferat!

Acum caută cuvinte-cheie pentru fiecare capitol în parte, chiar dacă ele nu sunt cuvinte-cheie în nici un alt capitol.

Fiecare cuvânt-cheie trebuie să răspundă la una din întrebările *cine, ce, când, de ce, unde* sau *cum*.

În această etapă, notează doar un cuvânt-cheie o dată, în timp ce citești tot capitolul. Aceasta înseamnă că de fiecare dată când notezi un cuvânt-cheie diferit, va trebui să citești din nou capitolul respectiv. Astfel, dacă notezi cinci cuvinte-cheie, vei citi capitolul de cinci ori.

Marcarea textului în acest mod te ajută să citești mai rar și să aprofundezi conținutul capitolului, lăsându-L pe Duhul Sfânt să-ți descopere adevărul în timp ce citești și recitești Cuvântul lui Dumnezeu. De fapt, atunci când citești Scriptura mereu și mereu, vei descoperi că ți-o vei aminti în mod automat. De asemenea, vei descoperi că vei începe să strângi Cuvântul lui Dumnezeu în inima ta, în loc să treci doar în zbor peste el. Ceea ce contează nu este notarea în sine, ci ce înveți notând acel cuvânt.

Toate referințele la Dumnezeu Tatăl, Fiul sau Duhul Sfânt trebuie considerate cuvinte-cheie. În funcție de frecvența apariției lor în text, s-ar putea să dorești să le notezi sau nu. Oricare ar fi alegerea ta, în timp ce notezi referințele la Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt pune setul de întrebări de observare privitoare la text. De exemplu...

Cine este Acesta – Dumnezeu, Isus sau Duhul Sfânt?

Ce îmi spune acesta despre Dumnezeu, Isus sau Duhul Sfânt?

De ce este menționat acest lucru?

Fii atent să nu parcurgi acest proces de însemnare în mod mecanic, notând pur și simplu cuvintele. Asigură-te că citești într-adevăr textul, că te gândești la el, astfel încât înțelegi tot ce te învață acesta despre Dumnezeu, Isus și Duhul Sfânt.

Marcarea și evaluarea referințelor la Dumnezeu, Isus și Duhul Sfânt sunt foarte importante deoarece astfel începi să-ți zidești o temelie puternică pentru înțelegerea Trinității – înțelegerea diferențelor dintre persoana și lucrarea lui Dumnezeu, a lui Isus și a Duhului Sfânt, așa cum le definește Biblia, și pentru înțelegerea similarităților.

5. Scrie o listă cu tot ce ai învățat despre fiecare cuvânt-cheie

O listă este o însumare a tuturor adevărurilor referitoare la un cuvânt-cheie, subiect, persoană, loc sau eveniment dintr-un capitol. Aceste adevăruri reprezintă răspunsuri la întrebările de observare: cine, ce, când, de ce, unde și cum.

Întocmește fiecare listă pe o coală separată, punând la începutul listei cuvântul-cheie. (După ce ai întocmit listele

și le-ai definitivat, poți să le transferi pe marginea Bibliei tale sau a Foii de observare). De exemplu, dacă faci o listă despre „Dumnezeu" din 2 Timotei 1, ea va arăta cam așa:

Dumnezeu

1. *l-a făcut pe Pavel apostol prin voia Sa (v.1)*
2. *dă har, îndurare și pace (v.2)*
3. *este Tatăl (v.2)*
4. *Îi sunt aduse mulțumiri și este slujit (v.3)*
5. *dă daruri (v.6)*
6. *nu dă un duh de frică (v.7)*
7. *dă un duh de putere, de dragoste și de chibzuință (v.7)*
8. *dă putere în suferință (v.8)*
9. *ne-a mântuit (v.9)*
10. *ne-a chemat (v.9)*

Evaluând această listă, vei observa că subiectul mântuirii iese la iveală (2 Timotei ne spune că Dumnezeu ne-a mântuit, Dumnezeu ne-a chemat etc.). Astfel, ai punctul de plecare pentru o altă listă, ceea ce ne duce la un principiu important: În timp ce observi textul vei da peste liste pe subiecte, ca și aceasta despre subiectul mântuirii.

Mântuirea

1. *Dumnezeu ne-a mântuit (v.9)*
2. *Dumnezeu ne-a dat o chemare sfântă (v.9)*
   - *nu pentru faptele noastre (v.9)*
   - *după hotărârea și după harul Lui (v.9)*
3. *ne-a fost dată în Hristos Isus (v.9)*
   - *înainte de veșnicii (v.9)*
4. *acum a fost descoperită prin arătarea Mântuitorului nostru Isus Hristos (v.10)*

Fii atent la listele de subiecte. După cum poți vedea din lista despre mântuire, amintește-ți că nu toate listele de

adevăruri sunt formate din cuvinte-cheie. Totuși, de obicei cuvintele-cheie formează punctele de plecare pentru liste.

6. Caută contraste, comparații, termeni de concluzie și expresii referitoare la timp

Cuvinte și expresii care exprimă contrastul

Un **contrast** este o evaluare a lucrurilor care sunt diferite sau opuse în contextul avut în vedere. De multe ori contrastul este indicat de cuvântul „ci".

> De exemplu, observă contrastul dintre ceea ce ne-a dat Dumnezeu și ceea ce nu ne-a dat din 2 Timotei 1:7:
>
> „Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, **ci** de putere, de dragoste și de chibzuință."

Totuși, în timp ce cauți contraste, amintește-ți că ele nu apar în mod necesar între cuvintele din pasaj, ci pot fi contraste într-un gând sau adevăruri exprimate prin cuvinte din contextul particular respectiv.

> De exemplu, cuvintele „noapte" și „zi" par a fi un contrast evident. Totuși, în următorul context, ele nu sunt. În 2 Timotei 1:3 Pavel spune:
>
> „...Te pomenesc în rugăciunile mele, zi și noapte."

Această expresie „zi și noapte" nu este un contrast, ci arată doar că Pavel se roagă tot timpul.

> Însă, în 1 Tesaloniceni 5:5, el folosește noaptea și ziua pentru a arăta contrastul dintre fiii luminii și fiii întunericului:
>
> „Voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopții, nici ai întunericului."

De aceea, fii sigur că nu notezi doar cuvinte contrastante, ci idei contrastante.

De multe ori cuvintele „ci", „totuși" sau „cu toate acestea" arată un contrast. Când vezi aceste cuvinte, citește contextul pentru a vedea dacă sunt comparate două lucruri diferite.

Poți să îți notezi în minte contrastul respectiv sau, dacă preferi, poți nota contrastul pe marginea Bibliei tale sau chiar în text, în felul următor:

1:7 Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de
frică/ci de putere, de dragoste și de chibzuință.

Ce adevăr este revelat prin contrast? Ce arată autorul prin contrast? Asta este ceea ce vrei să descoperi.

Cuvinte de comparație

O **comparație** se referă întotdeauna la lucruri similare sau asemănătoare. De multe ori cuvintele „ca și" și „ca" indică o comparație.

Determină, dacă este posibil, ce adevăr este revelat prin comparație. Apoi, notează comparația pe margine, sau noteaz-o în text. De exemplu, în 2 Timotei:

2:3 Suferă împreună cu mine, ca un bun ostaș
al lui Hristos.

Expresii de timp

Cuvinte cum sunt „apoi", „după aceea", „până" și „când" arată **sincronizarea sau succesiunea evenimentelor**. Ele răspund la întrebarea *Când?*

Notează în text orice referință la timp. Când notezi aceste expresii de timp, vezi ce poți afla observând timpul „când" se întâmplă ceva, care poate fi crucial când este vorba de interpretarea textului. Aceasta se vede în special în texte ca cel din Matei 24:15-31, unde adverbele de timp „când" și „atunci" indică succesiunea evenimentelor.

Expresiile de timp pot fi notate desenând un ceas pe marginea textului sau desenând un ceas chiar peste cuvântul respectiv. În ce mă privește, eu colorez ceasul cu verde ca să-l pot identifica și mai ușor.

Termeni de concluzie

Cuvinte cum sunt „de aceea", „pentru că", „astfel că" și „din această cauză" indică faptul că se trage **o concluzie sau un rezumat**, sau că este exprimat un rezultat. De aceea, fii atent la astfel de termeni!

Subliniază acești termeni pe măsură ce îi observi în text. Iată un exemplu din 2 Timotei:

1:7 Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică,
ci de putere, de dragoste și de chibzuință.

1:8 Să nu-ți fie rușine dar, de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine, întemnițatul Lui.
Ci suferă împreună cu Evanghelia, prin puterea lui Dumnezeu.

Concluzia? Fiindcă Dumnezeu ne-a dat un duh de putere, de dragoste și de chibzuință și nu un duh de frică – nu trebuie să ne fie rușine de mărturisirea Domnului nostru.

Alți termeni de concluzie sau rezultat din acest capitol sunt:

1:4 ...doresc să te văd, ca să mă umplu de bucurie.

1:6 De aceea îți aduc aminte...
(De ce? Versetul 5 ne spune: „Îmi aduc aminte de credința ta neprefăcută...")

1:12 Și din pricina aceasta sufăr aceste lucruri...
(De ce? Versetul 11 spune: deoarece „propovăduitorul și apostolul ei am fost pus eu și învățător al neamurilor.")

Acesta este felul în care trebuie să urmărești contrastele, comparațiile, expresiile de timp și termenii de concluzie.

7. Abordarea cărților istorice sau biografice

Dacă studiezi cărți istorice sau biografice este folositor să-ți notezi următoarele:

- Locul și/sau timpul începutului capitolului. Poți să-ți notezi aceste informații deasupra primului verset din Foaia de observare, sau pe marginea Bibliei.
- Orice modificări semnificative ale locului sau timpului, în ordinea în care ele apar în capitol.
- Evenimente, doctrine și personaje principale tratate în capitolul respectiv. Notează aceste informații la sfârșitul Foii de observare, sau pe o coală separată de hârtie, împărțindu-le pe categorii, după cum urmează:

Personaje principale Doctrine principale Evenimente principale

Aceste rezumate nu numai că îți vor fi utile în viitor, ci îți vor fi de folos și în prezent, ajutându-te să observi și să analizezi exact ceea ce se află în acel capitol.

8. Verifică tema capitolului

Acum, că ai ajuns până aici, verifică tema capitolului pe care ai identificat-o la privirea de ansamblu.

Descrie aceasta în mod adecvat învățătura principală a capitolului? Dacă da, poți să te feliciți. Dacă nu, schimb-o – apoi, felicită-te pentru că ai observat nevoia de-a face schimbarea!

9. Caută teme ușor de reținut pentru paragrafe

Este de folos să cauți teme pentru paragrafe, care rezumă conținutul fiecărui paragraf din capitol. Deși aceasta implică mai multă muncă din partea ta, acest proces în sine îți va oferi o înțelegere și mai bună a textului biblic.

După cum în privirea de ansamblu tema cărții este sprijinită și realizată prin intermediul temelor capitolelor, aici tema capitolului este sprijinită și realizată prin intermediul temelor paragrafelor.

De la întreg la părți

Amintește-ți că *la fiecare punct al studiului ai trecut de la întreg la părți componente*. Ai început observând întreaga carte, obținând o privire de ansamblu a cărții, descoperind tema acesteia. Apoi ai trecut la părțile acesteia, la capitole, descoperind temele capitolelor.

Acum, vei trece de la capitolul întreg la părțile sale, la paragrafe și la temele lor.

Dacă îți vei păstra un duh primitor,
într-o atmosferă de rugăciune,
în timpul procesului de observare,
vei vedea că Duhul Sfânt va folosi
toate acestea pentru a-ți vorbi
și a-ți descoperi comorile prețioase
ale adevărului.

În *Biblia Internațională de Studiu Inductiv* (BISI) împărțirea în paragrafe este indicată prin cifra îngroșată a numărului primului verset din paragraf.

Ceea ce poate să facă mai dificilă identificarea temelor paragrafelor este faptul că împărțirea Bibliei în capitole și

paragrafe este făcută de către oameni. Această împărțire poate să difere de la o traducere la alta.

Deși pot să existe diferențe în împărțirea pe paragrafe, totuși acestea nu schimbă structura originală a cărții așa cum a fost ea concepută de autor.

Lasă paragraful să vorbească

Când lucrezi la temele paragrafelor folosește aceleași reguli pe care le-ai folosit la temele cărții și ale capitolelor. Amintește-ți că nu trebuie să „inventezi" tema sau ideea centrală a unui paragraf. Tot ce trebuie să faci este să lași paragraful să-ți descopere tema lui și apoi să analizezi conținutul paragrafului și să descoperi cea mai bună idee centrală a acestuia.

Evaluează adevărurile din paragraf și, folosind cuvinte din text, rezumă conținutul paragrafului în cuvinte cât mai puține.

Alege temele paragrafelor în lumina temei capitolului.

Când lucrezi la temele paragrafelor cel mai bine este să le notezi pe marginea din stânga a Foii tale de observare în dreptul paragrafului.

Deseori într-o epistolă, primul paragraf va fi salutul cărții.

> De exemplu, un mod posibil de a descrie primul paragraf din 2 Timotei 1 ar fi: „De la Pavel pentru Timotei", sau: „Către Timotei".

Următoarea schiță arată dezvoltarea ideilor pornind de la tema cărții până la tema paragrafelor.

Cartea – tema

Capitolul 1 – tema

Paragraful 1 – tema

Paragraful 2 – tema

Paragraful 3 – tema

Capitolul 2 – tema

Paragraful 1 – tema

Paragraful 2 – tema

Capitolul 3 – tema

Paragraful 1 – tema

Paragraful 2 – tema

Paragraful 3 – tema

Paragraful 4 – tema

Dacă parcurgi toată cartea pe care o studiezi folosind acest proces vei obține o schiță atotcuprinzătoare a cărții, care va conține temele principale ale paragrafelor și capitolelor. Deschide la „Planul schematic – adevărurile simple, nimic mai mult" aflat la paginile 129-139 și privește schița detaliată a Epistolei a doua către Timotei, din capitolul 13 al prezentei cărți.

Când faci o privire de ansamblu, vei avea mai multe întrebări decât răspunsuri, deoarece ai doar rama tabloului. Pe măsură ce studiezi capitolul, concentrându-te asupra detaliilor, vei găsi răspunsuri la multe din întrebările tale.

Totuși, dacă nu le-ai găsit, păstrează lista cu întrebări la îndemână. Rezistă tentației de-a recurge la comentarii până când vei mai lucra un timp cu textul. La aceasta vom privi în continuare.

Ești îngrijorat că nu vei găsi toate răspunsurile corecte? Nu intra în panică. Aceste îndemânări se dezvoltă prin folosire repetată, până când ele devin a doua natură. Studiază cum poți mai bine și Dumnezeu va fi cu tine. El îți

cunoaște inima și îți va onora sârguința. Nu uita că cei hotărâți să continue până când învață sunt cei ce reușesc. Eu le spun întotdeauna studenților mei: „Continuați, perseverați!"

Partea a doua

INTERPRETAREA

Descoperă ce înseamnă textul!

4
În căutarea înțelesului

Ai auzit vreodată pe cineva ieșind dintr-o sală de clasă și spunând: „Profesorul acesta a venit cu lecția pregătită!"? Ce-a vrut să spună cu aceasta? Aceasta înseamnă că profesorul și-a cunoscut într-adevăr subiectul – el s-a pregătit bine înainte de a veni să predea lecția. Când ai făcut observarea așa cum a fost descrisă aceasta în prima parte a acestei cărți, tu ți-ai „pregătit lecția".

Ai făcut ceea ce este extrem de important: ai observat textul și, făcând asta, ai pus temelia pentru înțelegerea cărții pe care o studiezi. Nu ai neglijat singurul lucru necesar pentru interpretarea corectă a Cuvântului lui Dumnezeu: observarea. Ai făcut o privire de ansamblu a textului pentru a înțelege contextul acestuia. Ai explorat cartea capitol cu capitol, paragraf cu paragraf, verset cu verset, așa că știi despre cine și despre ce este scris. Iată cât de mult ai învățat în acest proces!

Ai aterizat cu avionul, ai coborât din el și ai călcat cu piciorul fiecare centimetru. Dar există ceva mai mult.

Acum este timpul să faci o analiză atentă a pământului, a vegetației, a solului. Dorești să știi de ce terenul produce ceea ce produce, felul în care acesta produce și cum este solul.

În studiul biblic inductiv, acest proces se numește disciplina interpretării, și la acest punct suntem noi acum.

Știi ce spune cartea pe care o studiezi, dar încă ai întrebări, deoarece nu știi încă ce înseamnă unele lucruri. Și dorești o analiză corectă. Dorești adevărul – nimic mai puțin. Dorești să tratezi Cuvântul lui Dumnezeu în mod corect. Dorești să-I fii plăcut lui Dumnezeu, dorești ca El să aprobe felul în care folosești Cuvântul Său. Mai mult, știi că dacă vrei să trăiești viața așa cum trebuie trăită, aceasta trebuie să fie trăită în adevăr.

Deci, cum poate fi sigur un copil al lui Dumnezeu că știe într-adevăr ce înseamnă Cuvântul? Așa cum am spus deja, ai făcut ceea ce este esențial – observarea – și acum vei continua să construiești pe această temelie.

Doresc să-ți prezint câteva principii de bază care trebuie respectate când interpretezi Cuvântul lui Dumnezeu. Acele principii vor fi urmate de instrucțiuni specifice despre modul cum putem înțelege și analiza mai bine textul prin studiul cuvintelor biblice, înțelegerea figurilor de stil și tratarea corespunzătoare a acestora, știind cum să ne ocupăm de textele profetice etc. Toate acestea te vor ajuta, ca să zicem așa, să examinezi solul Cuvântului lui Dumnezeu.

Deci, mai întâi, vom examina șapte principii de bază care te vor ajuta să interpretezi Biblia în mod corect.

***Principiul 1:* Nu uita: Contextul determină înțelesul.**

Acum ești deja familiarizat cu contextul. Știi că „context" înseamnă „ceea ce însoțește textul". Când interpretezi ceva – un cuvânt, un verset, o învățătură – acest ceva trebuie considerat întotdeauna în lumina:

- capitolelor și versetelor învecinate
- cărții în care se găsește acesta
- Cuvântului lui Dumnezeu ca întreg.

De aceea, ori de câte ori dorești să afli ce înseamnă ceva, întreabă-te:

- Este interpretarea pe care am dat-o în concordanță cu tema, scopul și structura cărții în care se găsește aceasta?
- Este interpretarea pe care am dat-o în concordanță cu alte texte care tratează același subiect sau există o diferență izbitoare?
- Iau eu în considerare contextul istoric și cultural a ceea ce se spune aici?

De exemplu, 2 Timotei 2:16 spune: „Ferește-te de vorbăriile goale *și* lumești..." Înseamnă aceasta că noi, creștinii, nu trebuie să spunem povești hazlii sau că nu trebuie să vorbim despre lucrurile pământești ale lumii? O examinare atentă a textului va aduce lumină asupra înțelesului acestei afirmații, și va arăta că subiectul avut în vedere este Evanghelia și nevoia de a o trata în mod corect, nu dacă creștinii trebuie să spună sau nu povești hazlii.

Nu scoate niciodată textul biblic din contextul lui, ca să-l faci să spună ceva ce este contrar textului. Chiar dacă ceea ce ai putea spune ar putea fi considerat „o binecuvântare pentru persoana cutare", mânuiește Cuvântul întotdeauna în mod obiectiv; apoi, binecuvântările subiective se vor baza pe adevăr, nu pe eroare. Descoperă ce spune autorul – amintește-ți că Autorul este Dumnezeu – și nu adăuga nimic la ce spune El.

***Principiul 2:* Caută să cunoști întotdeauna tot planul Cuvântului lui Dumnezeu (Fapte 20:27).**

Când cunoști în întregime Cuvântul lui Dumnezeu, nu accepți o învățătură, pur și simplu, pentru că cineva a folosit unul sau două versete izolate pentru a sprijini acea învățătură. S-ar putea ca acele versete să fi fost scoase afară din context, sau s-ar putea ca alte texte importante să fi fost trecute cu vederea sau ignorate – texte care ar fi putut conduce la o înțelegere diferită.

Citind mult Biblia și făcând din aceasta un obicei sfânt, vei deveni tot mai familiarizat cu întregul plan al Cuvântului lui Dumnezeu și vei fi în stare să-ți dai seama dacă o învățătură este biblică sau nu.

De exemplu, în Ioan 15:7 Isus spune: „...Cereți orice veți vrea și vi se va da". Înseamnă aceasta că poți să ceri *orice* de la Dumnezeu și El îți va da ceea ce ceri? Răspunsul este nu! Biblia are mult mai multe de spus despre rugăciune decât această afirmație; Ea spune că trebuie să cerem după voia lui Dumnezeu (1 Ioan 5:14) și că trebuie să cerem având o motivație corectă (Iacov 4:3). Aceste texte și multe altele trebuie luate în considerare când evaluăm acest subiect.

Hrănește-te cu Cuvântul lui Dumnezeu; acesta este protecția ta împotriva doctrinelor false.

***Principiul 3:* Amintește-ți că Scriptura nu se va contrazice niciodată pe ea însăși.**

Cel mai bun interpret al Scripturii este Scriptura. Toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu; aceasta este insuflată de Dumnezeu. De aceea, Scriptura nu se va contrazice niciodată pe ea însăși. Dacă pare să se întâmple acest lucru, atunci interpretarea unui text sau a mai multor texte este incompletă sau greșită.

În Biblie există toate adevărurile de care vei avea vreodată nevoie, în orice situație te-ai afla în viață (2 Petru 1:3). Totuși, uneori s-ar putea să-ți fie greu să împaci două adevăruri învățate în Scriptură, care par contradictorii – de exemplu suveranitatea lui Dumnezeu și responsabilitatea omului. Este dificil să împăcăm aceste două învățături în mințile noastre; ele nu par să se potrivească împreună. Cu toate acestea, Biblia le învață clar pe ambele. Ce vei face? Alegi ceea ce ai fost învățat, sau ceea ce îți place să crezi, sau ceea ce corespunde cu concepția ta despre Dumnezeu? Nu – tu nu poți proceda astfel și să tratezi Scriptura în mod corect. Când două sau mai multe adevăruri care sunt

învățate în mod limpede în Scripturi par să fie în conflict, amintește-ți că tu, ca om, ai o minte limitată. Nu duce o învățătură la o extremă la care Dumnezeu nu o duce, pentru a împăca acea învățătură cu înțelegerea ta! Lasă-L pe Dumnezeu să-ți spună ceea ce spune fără a încerca să-L corectezi sau să-L explici. Amintește-ți că El este Dumnezeu și tu ești om. Pur și simplu smerește-ți inima prin credință și crede ce spune Dumnezeu, chiar dacă nu poți înțelege în momentul respectiv.

***Principiul 4:* Nu-ți baza doctrina pe un pasaj greu de înțeles din Scriptură.**

Există pasaje a căror semnificație nu este ușor de înțeles. Deoarece aceste texte sunt greu de înțeles chiar și atunci când sunt folosite în mod corespunzător principiile interpretării, ele nu trebuie folosite ca bază pentru stabilirea unei doctrine. Doctrina ta trebuie să fie bazată pe învățături clare și repetate din Scriptură.

Un exemplu al unui astfel de text dificil se găsește în 1 Corinteni 15:29 unde se află întrebarea: „...Ce ar face cei care se botează pentru cei morți?" Înseamnă asta că trebuie să ne botezăm pentru cei morți? Este aceasta o învățătură care trebuie să devină o doctrină practicată de credincioși? Nu, aceasta nu este o afirmație doctrinară. Deci, fără o înțelegere clară și sprijinul altor pasaje biblice, aceasta nu trebuie considerată o doctrină și nici aplicată în viața ta.

***Principiul 5:* Interpretează Scriptura în mod literar.**

Biblia nu este o carte de misticism. Dumnezeu ne-a vorbit prin Cuvântul Său în așa fel încât noi să putem înțelege adevărul Său. De aceea, consideră drept bun Cuvântul lui Dumnezeu în sensul său normal, natural. Caută mai întâi învățătura clară a Scripturii, nu înțelesurile ascunse. Înțelege și recunoaște figurile de stil și interpretează-le în mod corespunzător.

Studiază ce se spune în lumina genului literar al textului respectiv. De exemplu, vei găsi mai multe comparații și metafore în literatura poetică și profetică decât, în cărțile istorice sau biografice.

Proverbele sunt cugetări înțelepte care, în general, sunt adevărate în viață. Noi le citim și spunem: „Da, așa este viața." Totuși, aceste maxime nu pot fi interpretate ca profeții, nici nu pot fi considerate drept promisiuni absolute pentru toți oamenii din toate timpurile. De exemplu, în Proverbe se spune că dușmanii omului vor deveni prietenii acestuia, „când căile omului sunt plăcute Domnului". Poți accepta că acesta este un proverb care, deseori, se dovedește a fi adevărat în viață. Totuși, în ansamblu, acest lucru nu este întotdeauna adevărat. De exemplu, dușmanii lui Isus nu I-au devenit prieteni, chiar dacă El a făcut doar acele lucruri care Îi erau plăcute Tatălui.

Explicațiile din capitolele următoare, aruncă o lumină asupra multor genuri literare folosite de scriitorii Scripturii. Interpretează textele Scripturii în conformitate cu genul lor literar.

***Principiul 6:* Caută înțelesul pe care autorul a intenționat să-l dea textului.**

Când interpretezi un text din Biblie, încearcă întotdeauna să înțelegi ce-a vrut să spună autorul. Nu deforma versetele pentru a le face să sprijine un înțeles care nu este clar. Lasă ca textul să vorbească pentru el însuși.

De exemplu, Judecători 6 relatează experiența lui Ghedeon cu lâna. Totuși, acest capitol nu ne învață că pentru a afla cu certitudine voia lui Dumnezeu trebuie să punem „o lână" afară în câmp. Cartea Judecătorilor vorbește despre evenimentele care au avut loc într-o anumită perioadă din istoria lui Israel, și acest capitol relatează pur și simplu ce a făcut Ghedeon când i-a fost frică. Nu există nicăieri în altă parte în Biblie nici o instrucțiune care să sugereze că punerea unei lâni pe câmp este procedura

corespunzătoare care trebuie urmată pentru aflarea voii lui Dumnezeu.

Când noi atribuim unui text un înțeles pe care autorul nu l-a intenționat, ne asumăm o autoritate echivalentă cu aceea a autorului. Și Autorul întregii Scripturi este Dumnezeu!

***Principiul 7.* Verifică-ți concluziile folosind comentarii demne de încredere.**

Până la acest punct în procesul studiului inductiv ți s-a cerut să nu citești comentarii, dar și comentariile își au locul lor.

Există diferite tipuri de comentarii. Unele sunt comentarii strict devoționale și, probabil, nu sunt ceea ai dori să folosești pentru un studiu biblic aprofundat. Unele comentarii sunt analitice și, ca urmare, sunt mult mai folositoare în acest tip de studiu.

Este extrem de important să folosești comentarii care examinează textul cu integritate și oferă explicații și comentarii în concordanță cu contextul. De asemenea, vei dori să folosești comentarii scrise de autori cunoscuți care cred în infailibilitatea Cuvântului lui Dumnezeu. Dacă este posibil, verifică mai multe comentarii privitoare la cartea pe care o studiezi, ca să poți cântări diferite interpretări.

În timp ce consulți diferite comentarii, amintește-ți că nici un om nu cunoaște tot adevărul. S-ar putea să nu fii de acord cu un autor cu privire la un lucru și să fii de acord cu el cu privire la altul, dar nu nesocoti tot ceea ce spune un autor numai pentru că nu vede toate lucrurile așa cum le vezi tu. De asemenea, nu crede ceva numai pentru că o persoană chiar evlavioasă sau educată a spus: „Acesta este înțelesul." Verifică interpretarea în conformitate cu principiile inductive care ți-au fost prezentate. Verifică dacă *comentatorul* tratează textul în mod corect. Unii comentatori pur și simplu împrumută de la alții, fără a face ei înșiși studiul biblic inductiv. Eroarea se propagă atunci când noi nu verificăm tot ceea ce credem, folosind firul cu plumb al

Dacă în studiul tău găsești ceva
ce n-a mai găsit nimeni niciodată înainte,
fii foarte prudent. Dumnezeu
nu i-a orbit pe oamenii evlavioși
ca să nu vadă adevărul
timp de aproape două mii de ani,
ca să ți-l reveleze dintr-o dată numai ție.

Cuvântului lui Dumnezeu. Deci, compară tot ceea ce citești, cu ceea ce ai descoperit în timp ce ai observat textul tu însuți. Dacă vei face acest lucru, apoi vei putea aborda în mod corespunzător învățăturile altora.

De fapt, învățătorii și comentariile te pot proteja în propria ta interpretare.

Fii foarte prudent dacă în studiul tău găsești ceva ce n-a mai găsit nimeni niciodată înainte. Dumnezeu nu a orbit pe oamenii evlavioși ca să nu vadă adevărul timp de aproape două mii de ani, ca să ți-l reveleze dintr-o dată numai ție.

Iată o listă de verificare pe care să o folosești când tragi concluziile din interpretarea ta:

- Nu contrazice contextul cărții, al capitolului sau pasajului pe care îl studiezi. În interpretare contextul este întotdeauna stăpân; acesta guvernează interpretarea. Un text scos afară din context devine un pretext.
- Nu deforma tema generală a cărții pe care o studiezi. Verifică dacă concluziile tale sunt în conformitate cu ceea ce a spus autorul respectiv în alte cărți ale sale.
- Ai grijă ca atunci când tragi concluzii să nu încalci alte adevăruri biblice.
- Fii atent și nu lăsa ca vreo doctrină sau școală teologică să-ți influențeze concluziile, deoarece acestea deformează deseori interpretarea.

Ești încântat de ceea ce înveți – sau ești puțin copleșit de munca pe care trebuie să o depui? Amintește-ți că am spus de la început că această metodă nu este ușoară, dar se dovedește mai mult decât profitabilă pentru cei care sunt dispuși să se autodisciplineze de dragul evlaviei.

Dacă dorești un studiu de treisprezece săptămâni, care să te ia de mână și să practici toate aceste îndemânări într-un mod simplu dar plin de putere, poți să încerci cartea *Dumnezeule, există?*. Pentru a comanda această carte contactează Asociația **Precept Ministries**, Str. V. Babeș, nr. 20, 1800 Lugoj, județul Timiș.

5
Parcă vorbești chinezește!

Ai auzit vreodată pe cineva zicând: „Nu te înțeleg – parcă vorbești chinezește!"? Indiferent dacă înțelegi limba chineză sau nu, înțelegerea Cuvântului lui Dumnezeu nu trebuie să fie „chineză pentru tine". Tot așa, indiferent dacă știi greacă sau nu, înțelegerea unor aspecte specifice limbii grecești te poate ajuta foarte mult în interpretarea exactă a Cuvântului lui Dumnezeu.

Privește la ceea ce ai învățat doar studiind Cuvântul lui Dumnezeu însuși. Meriți toată lauda, și te îndemn să continui, deoarece ceea ce este cel mai bun urmează să vină.

Una dintre tehnicile de studiu disponibile pentru a te ajuta să înțelegi Scriptura în detaliile ei este „studiul pe subiect", care înseamnă studiul cuvintelor în limbile originale ale Vechiului și Noului Testament. În original, Biblia a fost scrisă în ebraică, greacă și o parte în aramaică, și apoi tradusă în românește și în alte limbi. De aceea, deseori în procesul interpretării, pentru o înțelegere mai bună și pentru o clarificare mai mare, este de folos să ne întoarcem la limbile originale. Studiul pe subiect reprezintă Pasul 3 al procesului studiului inductiv.

Vechiul Testament (V.T.) a fost scris în principal în ebraică, iar câteva texte au fost scrise în aramaică, și a fost tradus

în limba greacă koine (sau populară) în jurul anului 100 î.Hr. Această traducere este numită Septuaginta sau LXX. Mulți scriitori nou testamentali au citat din Septuagintă.

Noul Testament (N.T.) a fost scris în greaca koine. Greaca koine (care înseamnă comună, populară) a fost limba oficială în țările unde au fost scrise cărțile Noului Testament și care se folosea încă în timpul Imperiului Roman. Deși greaca koine a ieșit din uz după anul 300 d.Hr., cercetătorii Bibliei au conceput pentru cititori mai multe instrumente de studiu biblic în limba greacă, care ajută la înțelegerea a ceea ce au vrut să comunice autorii acestor cărți.

De ce este necesar să facem studii pe subiecte (sau tematice) când avem multe traduceri bune ale manuscriselor biblice antice? Deoarece, deși traducerile biblice sunt realizate de obicei de echipe de traducători, care operează prin consens pentru găsirea celui mai bun echivalent, adesea este imposibil să găsești un cuvânt al cărui înțeles să se potrivească exact cu cuvântul din cealaltă limbă. De asemenea, uneori există diferențe între modul în care noi înțelegem un cuvânt românesc și modul în care l-au înțeles traducătorii. Mai mult, uneori timpul, diateza și modul verbelor sunt greu de exprimat, atunci când sunt traduse într-o altă limbă.

De aceea, în multe cazuri, trebuie să apelezi la limba originală pentru a obține înțelesul deplin al unui cuvânt, sau sensul deplin al unui verb – care la rândul lui, poate fi un instrument valoros în înțelegerea textului sau a unei învățături dificile. Întoarcerea la limba originală te poate ajuta, de asemenea, să afli unde sunt folosite cuvintele, cum sunt folosite și de către cine. Deci, în studiile pe subiecte (sau tematice) nu este vorba întotdeauna doar de o revenire la limba originală, ci și de a vedea cum este folosit cuvântul studiat în alte texte biblice.

După ce ai descoperit înțelesul sau utilizarea originală a unui cuvânt, poți lua definiția acestuia și utilizarea

Scopul studiilor pe subiect este
să înțelegem semnificația unui cuvânt
sau a unor cuvinte în contextul studiat.

cuvântului înapoi în text, ca să vezi cum îți îmbunătățesc acestea înțelegerea cu privire la text. Desigur, uneori vei descoperi că traducerea este atât de clară încât nu vei vedea nimic nou.

Dar dacă nu știi ebraică, greacă și aramaică? Chiar dacă nu cunoști aceste limbi, astăzi există mai multe instrumente de studiu pe subiect și, în această secțiune, îți voi prezenta câteva instrumente dintre cele mai accesibile, concepute pentru cei care nu cunosc în mod necesar limbile originale. (Există multe alte instrumente disponibile, însă ele necesită cunoștințe de ebraică și greacă.)

PRIMA UNEALTĂ ESENȚIALĂ:
O concordanță exhaustivă sau completă!

O concordanță exhaustivă sau completă arată toate aparițiile a tuturor cuvintelor dintr-o anumită traducere a Bibliei. Fiecare concordanță conține cuvintele dintr-o anumită traducere a Bibliei (de exemplu, Cornilescu, în limba română). O concordanță completă sau exhaustivă arată toate referințele la toate cuvintele dintr-o traducere dată.

De exemplu, dacă vrei să știi unde se mai întâlnește cuvântul „păzește" (2 Timotei 1:14), cauți acel cuvânt în concordanță și aceasta îți va prezenta o listă cu toate locurile în care apare cuvântul „păzește" în traducerea respectivă a Bibliei.

Când alegi o concordanță, trebuie să o alegi pe cea care se referă la versiunea (traducerea) Bibliei pe care o folosești pentru studiu. O altă caracteristică esențială pe care concordanța aleasă trebuie să o aibă este indicarea

cuvântului din limba originală din care a fost tradus cuvântul în limba română (greacă pentru N.T. și ebraică sau aramaică pentru V.T.).

În limba română există o singură concordanță completă disponibilă, cea care prezintă cuvintele traducerii Bibliei în limba română realizată de Dumitru Cornilescu.

În general concordanțele complete sunt împărțite în două părți: concordanța propriu-zisă, care ocupă prima parte a cărții, și dicționarele ebraic și grecesc, care ocupă partea a doua. Partea cu concordanța conține referințele biblice pentru fiecare cuvânt, dicționarele conțin cuvintele ebraice (pentru V.T.) și grecești (pentru N.T.) și definițiile lor. Dicționarele conțin definițiile și alte informații pentru fiecare cuvânt din care au fost traduse cuvintele în limba respectivă. Concordanța biblică în limba română conține numai prima parte, și anume, cuvintele care apar în Biblie și referințele lor.

Cum să folosești concordanța:

Pasul 1: Caută cuvântul dorit în concordanță, găsește referința biblică unde este folosit cuvântul, apoi caută codul cuvântului original (aceste coduri sunt aceleași atât în Concordanța Strong, cât și în New American Standard – două dintre concordanțele foarte cunoscute în limba engleză, n.tr.).

Pasul 2: Deschide concordanța în partea cu dicționarele, la dicționarul ebraic sau la cel grecesc, în funcție de textul pe care îl studiezi (ebraică pentru V.T. și greacă pentru N.T.).

Pasul 3: Caută codul și cuvântul ebraic sau grecesc corespunzător. Definiția cuvântului respectiv este scrisă cu litere înclinate înainte de două puncte și o liniuță (: –).

A DOUA UNEALTĂ ESENȚIALĂ: Un dicționar expozitiv*

A doua unealtă esențială pentru studiile pe subiect este un dicționar expozitiv al cuvintelor biblice. Un dicționar expozitiv oferă definiții mai cuprinzătoare decât cele disponibile în dicționarele concordanțelor.

Deși există mai multe dicționare expozitive bune, îți recomandăm următoarele: Spiros Zodhiates, *The Complete Word Study Dictionary: New Testament*; W. E. Vine, *Vine's Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words*; Laird Harris, *Theological Wordbook of the Old Testament*. Deși lucrarea lui Harris este complicată, s-ar putea să se dovedească foarte utilă în studiul tău.

Dacă folosești dicționarul lui Zodhiates, caută codul Strong în concordanță și citește articolul corespunzător din dicționar. Dacă folosești dicționarul lui Vine, care se referă la versiunea King James, caută cuvântul din versiunea respectivă, apoi sub acesta vei găsi articolul referitor la cuvântul ebraic sau grecesc pe care l-ai găsit în concordanță.

După ce ai determinat înțelesul din concordanța completă și din dicționarul expozitiv, ia acea definiție și folosește-o în versetul pe care îl studiezi, și verifică dacă aceasta îți îmbunătățește înțelegerea textului.

Nu uita că scopul studiului pe subiect este să afli mai multe despre textul studiat, din înțelegerea mai deplină a semnificației unui cuvânt în limba originală a acestuia, ebraică sau greacă.

* Din nefericire aceste instrumente de studiu nu sunt traduse în limba română. Le-am semnalat pentru cei care cunosc limba engleză și, într-un fel sau altul, ar putea avea acces la ele (n.tr.).

O ALTĂ UNEALTĂ FOLOSITOARE: Înțelegerea modurilor, timpurilor și a diatezelor verbelor

Pe lângă primul pas al descoperirii înțelesului cuvântului ebraic sau grec din care a fost tradus cuvântul studiat se poate învăța mult având unele cunoștințe despre părțile de vorbire ale limbii originale, în special ale celei grecești.

Deoarece verbele exprimă acțiuni, deseori acestea reprezintă cel mai semnificativ element în exprimarea unui gând, a unei idei. De aceea, *înțelegerea verbului în greacă poate reprezenta o cheie importantă pentru o interpretare și aplicare corectă a Scripturii.*

O parte frumoasă a limbii grecești este caracteristica construcției verbelor, care arată limpede cine face acțiunea, dacă o anumită afirmație este o poruncă sau o sugestie, și dacă textul vorbește despre o realitate sau o posibilitate. Caracteristicile principale ale verbelor grecești sunt timpul, diateza și modul. O reexaminare simplă, concisă a timpului, diatezei și modului îți va deschise noi perspective ale înțelegerii.

Amintește-ți că elementul
cel mai important pentru o
interpretate și o aplicare corectă
este contextul, deoarece cuvintele își capătă
înțelesul din context. Contextul este stăpân!

În Anexa E vei găsi explicarea timpurilor, diatezelor și modurilor verbelor grecești, care îi va ajuta pe cei care nu cunosc greaca, însă doresc să aibă o înțelegere mai bună a felului de acțiune indicat de verbe. Ține minte că aceste explicații sunt niște rezumate simplificate ale unui subiect complex. Scopul acestor informații este să-ți ofere o privire de ansamblu a termenilor folosiți în mod frecvent în

comentariile mai tehnice. (Toate aceste informații se găsesc și în *Biblia Internațională de Studiu Inductiv*. Dacă ai această Biblie, informațiile respective îți vor fi întotdeauna la îndemână, indiferent dacă studiezi sau predai.)

Spunând toate acestea despre verbele grecești, ne dăm seama că ar fi nerealist să credem că o secțiune scurtă dintr-o carte ca aceasta ar fi suficientă ca să înlocuiască cunoașterea pe care cineva ar putea-o dobândi studiind limba greacă într-un cadru educațional oficial. Încercând să simplificăm greaca pentru a se potrivi scopurilor acestei cărți, noi credem că nu putem face dreptate subiectului. De aceea, vom limita materialul din anexe la posibilitățile de studiu existente la ora actuală în limba română.

6

Lasă Scriptura să interpreteze Scriptura

Biblia este o revelație fără contradicții. De aceea, când studiem o carte a Bibliei, ea trebuie evaluată în cele din urmă în lumina întregii Biblii. Deoarece contextul guvernează interpretarea, trebuie avut în vedere atât contextul imediat al capitolului și al cărții, cât și contextul mai îndepărtat al întregii Biblii.

De obicei Dumnezeu nu epuizează un subiect într-o singură carte; El a ales să ne ofere diferite aspecte ale adevărului pe tot cuprinsul Cuvântului Său. De aceea, pentru a înțelege tot planul Cuvântului lui Dumnezeu, deseori procesul interpretării cuprinde texte înrudite din alte cărți ale Bibliei (Fapte 20:27). Pentru a fi sigur că folosești corect Cuvântul Său trebuie să studiezi toate locurile din Biblie în care este vorba despre subiectul respectiv. Și aici intervin trimiterile sau referințele.

O trimitere este o referință la un alt text biblic care sprijină, ilumineză sau amplifică textul pe care îl studiezi. Cu alte cuvinte, când studiezi trimiterile, nu faci altceva decât să compari un text biblic cu altul.

Deoarece Scriptura nu se contrazice niciodată pe ea însăși, cea mai bună interpretare a unui text biblic este un alt text. De aceea, dacă pare să existe o discrepanță când

Pentru a fi sigur că folosești corect Cuvântul Său, trebuie să studiezi toate locurile din Biblie în care este vorba despre subiectul respectiv.

compari diferite texte, verifică-ți interpretarea, pentru că undeva ai interpretat ceva greșit.

Cum studiezi trimiterile?

Pasul 1: În primul rând poți începe cu o concordanță și/sau cu o unealtă de studiu care îți va arăta alte locuri în care este folosit același cuvânt ebraic sau grecesc, sau unde este vorba despre același subiect: de exemplu, botez, darurile Duhului Sfânt, a doua venire a lui Hristos.

Scrie o listă cu toate referințele la cuvântul sau subiectul pe care dorești să-l studiezi. (Nu uita: o concordanță completă prezintă toate referințele, pentru toate cuvintele din Biblie).

Pasul 2: Deschide apoi Biblia la toate referințele și studiază contextul fiecărei referințe. Amintește-ți că un citat nu poate fi scos din contextul său. Dacă faci acest lucru, textul devine un pretext.

Pasul 3: Când găsești o referință care ilumineză textul pe care îl studiezi, poți să-ți notezi referința respectivă pe marginea Bibliei, lângă versetul corespunzător. Astfel, poți să-ți dezvolți propriul tău sistem de referințe în Biblie. (Acesta este un alt motiv pentru care ar trebui să ai o Biblie de Studiu Inductiv. O astfel de Biblie este mai mare și mai grea, dar având în vedere avantajele pe care le oferă aceasta, merită să o ai.)

Pasul 4: Pe parcursul verificării acestor referințe probabil că vei citi mai multe texte care nu se referă cu adevărat la subiectul studiat. Aceasta se întâmplă deoarece ai căutat referințele la un cuvânt și, deși în aceste referințe este folosit același cuvânt, s-ar putea ca acesta să nu aibă legătură

cu obiectul studiului tău, sau chiar dacă are, acesta s-ar putea să nu-ți îmbogățească înțelegerea cu privire la el.

Un exemplu al nevoii de studiere a referințelor

În 2 Timotei Pavel îl numește pe Timotei copilul său preaiubit (1:2). Pavel vorbește, de asemenea, de mama lui Timotei, Eunice, și de bunica acestuia, Lois. Deci, o întrebare logică este: „De ce îl numește Pavel pe Timotei copilul său preaiubit? A fost el fiul natural al lui Pavel, sau fiul său spiritual?" Din textul cărții 2 Timotei nu reiese clar care a fost situația; aceasta nu ne spune dacă Eunice a fost sau nu soția lui Pavel și Lois soacra lui.

Pasul 1: Mai întâi luăm concordanța și căutăm cuvântul „Timotei" să vedem ce referințe sunt date. Lista din concordanță ne arată că în Biblie există 24 de versete care îl menționează pe Timotei.

Pasul 2: Apoi căutăm aceste referințe în Biblie și le citim ca să vedem ce putem descoperi în legătură cu faptul că Pavel îl numește pe Timotei copilul său preaiubit.

Pasul 3: Câteva din cele mai folositoare referințe sunt: Fapte 16:1; 1 Corinteni 4:17 și Filipeni 2:19. În timp ce verificăm aceste referințe dorim să răspundem la următoarele întrebări:

Ce ne descoperă aceste texte despre familia lui Timotei? Este Pavel tatăl său natural? Este Pavel tatăl său spiritual? Există vreo referință care să ne spună că Pavel l-a condus pe Timotei la Domnul?

Când l-a întâlnit Pavel pe Timotei? S-a întâmplat aceasta înainte ca Timotei să se întoarcă la Domnul sau după aceea?

Ce s-a întâmplat după ce ei s-au întâlnit?

Poți să spui din aceste texte *De ce* Pavel l-a numit pe Timotei copilul său?

Pasul 4: Din verificarea acestor referințe descoperim că, în momentul în care Pavel l-a întâlnit pe Timotei, acesta era deja ucenic al Domnului. El era fiul unei evreice credincioase, iar tatăl său era grec. Timotei era vorbit de bine de către frați. Pavel a dorit să-l ia pe Timotei cu sine în călătoria sa misionară. El avea un spirit asemănător cu cel al lui Pavel și a slujit împreună cu Pavel la înaintarea Evangheliei, ca un fiu care slujește împreună cu tatăl său. Astfel, Timotei era fiul spiritual al lui Pavel, nu fiul său fizic, natural.

Studiul referințelor la alte subiecte

Ce se întâmplă dacă subiectul pentru care dorești să cauți referințe nu este un nume propriu, ci pur și simplu un cuvânt din text cum ar fi un substantiv, verb, adjectiv sau adverb? Ce ar trebui să ții minte în această situație?

Când cauți în concordanță, asigură-te că același cod, același cuvânt grecesc este folosit în referințele pe care le alegi pentru verificare. De exemplu, Biblia românească traduce mai multe cuvinte grecești prin același cuvânt „suferință". Pentru a studia referințele pentru același cuvânt grecesc, trebuie să fii sigur că ai de-a face cu același număr, cu același cod.

În timp ce examinezi referințele, amintește-ți că treci de la contextul cărții pe care o studiezi la un context mai larg, și anume, întreaga Biblie. Făcând astfel, îi permiți Scripturii să se interpreteze pe ea însăși, și nimic nu este mai sigur decât această abordare!

Prietene, caută să cunoști tot planul Cuvântului lui Dumnezeu. O astfel de familiarizare cu Cuvântul este inestimabilă.

7

Când, unde și de ce?

„Cu ce ocazie?" Aceasta este o întrebare pe care o folosim cu toții când întrebăm de ce a fost făcută o anumită lucrare. „Ocazie" este un cuvânt pe care trebuie să-l folosim în studiul prețiosului Cuvânt al lui Dumnezeu. (Dacă Biblia ne va fi interzisă vreodată, atunci vom descoperi cât de prețioasă este ea!)

Înțelegând „ocazia" unei cărți înseamnă că înțelegem împrejurările care au determinat scrierea acesteia și cadrul în care aceasta a fost scrisă. Uneori acest fel de înțelegere poate fi fundamental pentru interpretarea corectă a textului. Toți cei care au studiat Epistola către Evrei își dau seama de acest lucru.

Pentru a descoperi ocazia cu care a fost scrisă o carte și cadrul acesteia, trebuie să faci două lucruri.

Mai întâi cercetează cadrul, mediul din care provine autorul.

- Scrie un studiu despre un personaj biblic cu metoda inductivă. Pentru informații suplimentare despre acest fel de studiu, vezi secțiunea „Cum să faci studiul unui personaj biblic".
- Citește ce au de spus comentariile sau dicționarele biblice despre cartea pe care o studiezi. De obicei,

acestea conțin o introducere a cărții, în care oferă informații adecvate privitoare la autor, cadrul și data cărții, precum și structura acesteia. Totuși, va trebui să fii atent ca să nu citești în comentarii mai mult decât este absolut necesar pentru identificarea adevărurilor despre autor. Cu siguranță, nu dorești să pierzi ocazia de a descoperi tu însuți adevărul!

- Citește în dicționarul biblic pasajul referitor la autorul cărții pe care o studiezi. Familiarizează-te cu viața autorului biblic și cu lucrările sale.

În al doilea rând, examinează cadrul istoric.

- De obicei, în comentarii sau în dicționare biblice data scrierii este discutată în introducerea cărții. În *Biblia Internațională de Studiu Inductiv* data (dacă este cunoscută) este trecută în introducerea fiecărei cărți a Bibliei.
- După ce ai observat tot ce poți din cartea însăși cu privire la cadrul istoric, caută alte informații în manuale și dicționare biblice. Acestea îți pot fi de mare ajutor. Informații suplimentare despre persoanele menționate într-o carte pot fi obținute verificând referințele din Biblie și folosind o concordanță pentru a găsi alte texte înrudite. De exemplu, dacă dorești să afli mai multe informații despre Dima, care l-a părăsit pe Pavel (2 Timotei 4:10), caută numele Dima în concordanță sau în Biblie și îl vei găsi menționat în Coloseni 4:14; 2 Timotei 4:10 și Filimon 1:24.
- Obiceiurile din timpurile respective aruncă o lumină puternică asupra înțelegerii exacte a ceea ce spune Dumnezeu și, de multe ori, vor determina dacă interpretarea va fi corectă sau nu. În general, vei face un studiu al obiceiurilor pe

măsură ce înaintezi în studierea cărții. Există deja mai multe cărți excelente despre obiceiurile biblice. Și comentariile pot furniza informații suplimentare despre obiceiurile din timpurile respective.

Ajuns la acest punct, te gândești cât timp, muncă și efort sunt necesare pentru a studia amănunțit, cu adevărat Cuvântul, și a ajunge la o înțelegere corectă a acestuia? Da, această preocupare necesită multe resurse. Va fi nevoie de o anumită disciplină din partea ta ca să faci toate acestea, și disciplina nu este niciodată ușoară.

Dar, copil al lui Dumnezeu, se merită, pentru că este vorba de viață: „Cuvintele Mele sunt duh și viață"!

8

Să descoperim ce ne spune Dumnezeu

Oamenii pot să spună că Dumnezeu există, că El te cunoaște și Se îngrijește de tine. Dar cum poți ști dacă ei spun adevărul sau nu? La urma urmei, ființele omenești pot greși. Deci, unde poți găsi adevărul despre Dumnezeu și să fii sigur că acesta este adevărat? Există un singur loc, și acesta este cartea care pretinde că este și s-a dovedit a fi Cuvântul lui Dumnezeu. Biblia!

Deși Biblia este Cuvântul literal al lui Dumnezeu, infailibil în orice aspect, acesta a fost scris astfel încât ființele umane să-l poată înțelege – a fost scris în limbajul oamenilor. Biblia este o operă literară, și literatura este compusă din diferite genuri literare care, la rândul lor, folosesc o varietate de figuri de stil.

De aceea, când cauți să interpretezi Cuvântul lui Dumnezeu, trebuie să tratezi Cuvântul în mod corespunzător, recunoscând și respectând figurile de stil folosite în fiecare carte.

O figură de stil este un cuvânt sau o expresie folosită într-un sens figurativ, nu în sens literal.

Deosebirea utilizării figurilor de stil este importantă în interpretarea biblică. De exemplu, în Biserică au existat multe controverse privitoare la afirmația lui Isus despre pâinea de la Cina Domnului:

> „Apoi, El a luat o pâine; *și*, după ce a mulțumit lui Dumnezeu a frânt-*o* și le-a dat-*o*, zicând: „Acesta este trupul Meu, care se dă pentru voi" (Luca 22:19).

Unii cred că pâinea devine în mod real trupul Său (doctrina transsubstanțierii); alții cred că Isus pur și simplu a folosit o *metaforă* și că, de aceea, pâinea reprezintă trupul Său. Aceste diferențe apar deoarece nu toți cei ce studiază Cuvântul lui Dumnezeu acceptă regulile de interpretare a limbajului figurativ.

Trei principii pentru înțelegerea limbajului figurativ

- Verifică dacă autorul folosește un limbaj figurativ.
- Identifică tipul de limbaj figurativ folosit: comparația, metafora, hiperbola, și așa mai departe.
- Urmează regulile de interpretare a ceea a vrut să spună autorul prin folosirea figurii respective de stil.

În studiul biblic îți va fi de folos dacă vei putea să identifici *când* anume folosește autorul o figură de stil. În continuare sunt date definițiile concise ale tipurilor limbajului figurativ folosite în Biblie.

Comparația

Comparația este o figură de stil care constă în asocierea a două lucruri sau idei diferite cu scopul reliefării unor însușiri asemănătoare, folosind cuvinte de legătură cum sunt: *ca și, ca, așa cum*, sau perechea de cuvinte *cum . . . așa*.

De exemplu:

> „Ochii Lui erau ca para focului" (Apoc. 1:14b).

> „Cum dorește un cerb izvoarele de apă, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeule!" (Ps. 42:1).

În aceste exemple folosirea cuvintelor *ca* și *cum. . . așa* arată că acestea sunt comparații.

Metafora

Metafora este o comparație implicită între două lucruri diferite. Metafora se deosebește de comparație prin faptul că metafora nu este o comparație exprimată; aceasta este o comparație implicită. Într-o metaforă, cuvintele de comparație *ca și, ca* și *așa cum* **nu** sunt folosite. Un exemplu de trei metafore se găsesc în Ioan 15:5 și Efeseni 6:17.

> În Ioan 15:5 Isus spune: „Eu sunt Vița, voi sunteți mlădițele..." În acest verset există două metafore. Una Îl compară pe Isus cu vița de vie și cealaltă îi compară pe ascultătorii Săi cu mlădițele. Pentru a descoperi cine sunt acești oameni trebuie să studiezi contextul.
>
> Efeseni 6:17 spune: „...sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu". Aici Cuvântul lui Dumnezeu este comparat cu o sabie.

Hiperbola

Hiperbola este o exagerare voită, folosită pentru sublinierea unui adevăr. Hiperbolele se găsesc în toate limbile, totuși ele sunt folosite frecvent de către popoarele semitice.

> Psalmul 119:22 spune: „Totdeauna mi se topește sufletul de dor după legile Tale." Deoarece sufletul este ceva invizibil, acesta nu se poate topi în mod concret. Deci folosirea cuvântului „topește" arată o exagerare a întristării.

În Matei 23:24 se spune: „Povățuitori orbi, care strecurați țânțarul și înghițiți cămila!" Aici întâlnim exagerarea strecurării unui țânțar și a înghițirii unei cămile.

Metonimia

Metonimia este o figură de asociere, în care numele unui obiect sau concept este folosit pentru numele altuia cu care primul este înrudit.

„Tot ținutul Iudeii și toți locuitorii Ierusalimului au început să iasă la el" (Marcu 1:5).

În acest verset metonimia este „ținutul", care se referă la oameni și nu la regiunea propriu-zisă. Observă de asemenea, hiperbolele „tot ținutul" și „toți locuitorii".

Sinecdoca

Sinecdoca este o altă figură de stil, constând în lărgirea sau restrângerea sensului unui cuvânt prin folosirea întregului în locul unei părți și invers.

Deseori, aceasta se găsește în folosirea termenului „lege", care se referă la Pentateuh (primele cinci cărți ale VT), la Cele zece porunci sau la tot Vechiul Testament.

O sinecdocă poate fi, de asemenea, folosirea singularului pentru plural sau a pluralului în locul singularului.

În Ieremia 25:29, Dumnezeu spune că va chema „sabia peste toți locuitorii pământului". Aici sabia (forma de singular) reprezintă multe săbii.

Personificarea

Prin *personificare* unui obiect i se atribuie caracteristici sau trăsături specifice oamenilor.

„Munții și dealurile vor răsuna de veselie înaintea voastră, și toți copacii din câmpie vor bate din palme" (Isaia 55:12).

Ironia

Ironia este o afirmație care spune opusul a ceea ce se are în vedere. Ironia se folosește pentru subliniere sau efect.

În 1 Corinteni 4:8 Pavel le spune corintenilor: „O, iată-vă sătui! Iată-vă ajunși bogați! Iată-vă împărățind fără noi! Și măcar de ați împărăți cu adevărat, ca să putem împărăți și noi împreună cu voi!" Este evident că acei credincioși din Corint nu sunt împărați și că Pavel nu dorește să domnească împreună cu ei; de aceea, când studiezi acest text poți trage concluzia că el folosește ironia ca să sublinieze o stare de fapt.

1 Regi 22:1-23, un profet adevărat îi spune împăratului ceea ce acesta dorește să audă, însă profetul minte. Este evident că el folosește ironia, deoarece împăratul îi spune să se oprească din a rosti profeții false și să spună numai adevărul.

Când nu este ușor să discerni dacă o afirmație este ironică, atunci examineaz-o mai întâi ca o afirmație adevărată. Considerată astfel, are aceasta sens în contextul ei? Dacă nu, examineaz-o ca ironie. Dacă aceasta are sens și se potrivește cu contextul, atunci accept-o ca ironie. În caz contrar, trateaz-o ca adevăr.

După cum vezi, toate aceste figuri de stil ne ajută să înțelegem ce ne spune Dumnezeu.

Întrebări

1. Folosește autorul sensul literal? Sau cel figurativ?
2. Ce tip de figură de stil este?
3. Cum se interpretează aceasta?

= 6 Întrebări pt. înțelegerea parabolei: =

1 Care e contextul parabolei?
- înainte și după parabolă găsești multe detalii ajutătoare
3. Cum se potrivește parabola cu învățătura lui Isus?
Cine e de față când Isus spune pilda?
2. Care sunt personajele principale ale pildei?
3. Ce se întâmplă la sfârșitul pildei?
(punctul culminant)
4. Ce se întâmplă în dialogul dintre personaje?
5. Cine primește cel mai mare „șpriț" în parabolă?
(cel mai imp. rol).
6. Care este ideea principală a parabolei?

9
Când un adevăr reprezintă un alt adevăr

Dacă asculți suficient de des, vei auzi o mare varietate de mesaje despre pilda fiului rătăcitor și interpretări ale acesteia. Dar chiar dacă aceste prezentări și idei pot să încânte o audiență, cineva se poate întreba: „Este tratată această pildă într-un mod corespunzător?" Aceasta este întrebarea care trebuie să ne-o punem întotdeauna. Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să știm cum să tratăm parabolele – unul din multele mijloace literare folosite deseori în Scriptură.

Dacă dorești să distingi sensul adevărat al texului, atunci trebuie să recunoști parabolele, alegoriile, tipurile și simbolurile, și să știi cum să le tratezi, astfel încât să nu deformezi scopul autorului în folosirea lor.

Deoarece aceste mijloace literare sunt atât de obișnuite și de semnificative pentru înțelegerea corectă a Scripturii, ele merită o atenție specială și, ca urmare, le-am acordat o secțiune separată în această carte. Să le studiem pe rând.

Parabolele sau **pildele**

Parabola sau pilda este o povestire care prezintă o lecție sau un adevăr moral. O parabolă este o povestire din viața de zi cu zi. Aceasta este destinată să arate un adevăr central,

și fiecare detaliu al parabolei va întări acel adevăr. Totuși, nu trebuie să încerci întotdeauna să atribui un înțeles spiritual și o aplicație specifică fiecărui detaliu.

Parabolele amplifică sau afirmă o învățătură.

În învățăturile Sale, Isus a folosit parabolele în mod frecvent din două motive:

- pentru a descoperi credincioșilor adevărul, și
- pentru a ascunde adevărul de cei care l-au respins și/sau și-au împietrit inimile față de acesta (Matei 13:10-17; Marcu 4:10-12).

Pentru a interpreta corect o parabolă:

Pasul 1: *Determină ocazia parabolei.* Deoarece parabola clarifică sau subliniază un adevăr, caută *De ce*-ul sau *Ce*-ul parabolei. *De ce* a fost spusă aceasta? *Ce* a determinat-o?

> Isus a spus pilda fiului risipitor deoarece dorea ca fariseii să vadă cu ce se asemănau inimile lor, în timp ce ei cârteau: „Omul acesta îi primește pe păcătoși, și mănâncă cu ei" (Luca 15:2).
>
> În parabola fariseului și vameșului din Luca 18:9, *De ce*-ul este clar: „A mai spus și pilda aceasta pentru unii care se încredeau în ei înșiși că sunt neprihăniți și-i disprețuiau pe ceilalți".

Pasul 2: *Caută explicarea înțelesului parabolei.* Acest lucru poate fi făcut prin examinarea contextului parabolei, în mod specific a interpretării parabolei pe care Isus a dat-o ascultătorilor.

Nu impune asupra textului nici un înțeles care să treacă dincolo de ceea ce este afirmat în mod clar, sau aplicat ascultătorilor de către cel care spune parabola.

Pasul 3: *Identifică ideea centrală a parabolei.* Fiecare parabolă are o temă centrală sau un subiect principal. Nici unui detaliu al povestirii nu trebuie să i se dea vreun înțeles independent de învățătura centrală a parabolei.

> De exemplu, în contextul mai larg al pildei fiului risipitor, Isus Și-a arătat punctul Său de vedere, spunând trei parabole consecutive despre trei lucruri pierdute: o oaie, un ban și un fiu. În toate cele trei parabole, Isus folosește următoarele cuvinte: pierdut, găsit, păcat și veselie. Când spune pilda fiului risipitor, Isus arată bunătatea tatălui în contrast cu împietrirea inimii fratelui mai mare. Făcând așa, El le arată fariseilor că inimile lor sunt ca și inima fratelui mai mare, și nu ca inima tatălui.
>
> În pilda fariseului și a vameșului din Luca 18, Isus vorbește despre un fariseu și un vameș care se duc la Templu să se roage. Accentul principal al pildei este prezentat în versetul 14: „...Căci oricine se înalță, va fi smerit; și oricine se smerește, va fi înălțat."

Pasul 4: *Deoarece o parabolă are un singur adevăr central, trebuie să identifici detaliile relevante și detaliile irelevante.*

> Un detaliu relevant va întări întotdeauna adevărul central. Isus arată această regulă de bază a interpretării, când spune pilda semănătorului și afirmă: „Nu înțelegeți pilda aceasta? Cum veți înțelege atunci toate celelalte pilde?" (Marcu 4:13). Apoi Isus continuă și interpretează pilda, identificând detaliile relevante, toate detaliile legate de accentul central al pildei: primirea Cuvântului lui Dumnezeu de către diferiți oameni.

Totuși, nu toate detaliile dintr-o parabolă au o semnificație anume. A atașa un înțeles care nu se află în context, sau care nu este relevant pentru ideea centrală înseamnă a te îndepărta de înțelesul parabolei. Un detaliu este relevant numai atunci când întărește punctul central al parabolei.

PASUL 5: *Interpretează parabolele în contextul culturii din timpurile biblice și nu în cel al culturii de astăzi.*

> De exemplu, în pilda celor 10 fecioare, cunoașterea tradițiilor nunții orientale ne va ajuta să înțelegem parabola și de ce unele fecioare au fost gata, iar altele nu. O carte despre obiceiurile din timpurile biblice sau un dicționar biblic pot face lumină asupra multor tradiții de felul acesta.

PASUL 6: *Parabolele nu trebuie să fie niciodată sursa primară sau singura sursă pentru stabilirea unei doctrine.*

Parabolele amplifică sau afirmă o învățătură, care necesită a fi repetată într-un pasaj doctrinar din epistole.

Alegoria

Alegoria este o povestire cu un înțeles ascuns; cu alte cuvinte, aceasta descrie un lucru folosind imaginea altuia. Unii consideră alegoria drept o metaforă extinsă (îți amintești că metafora este o comparație implicită între două lucruri diferite, nu-i așa?). O alegorie este o povestire reală sau imaginară creată pentru a învăța unul sau mai multe adevăruri, care pot fi înrudite între ele sau nu.

Două exemple de alegorie din Scriptură sunt alegoria viței și a mlădițelor din Ioan 15:1-8, și alegoria roabei și a femeii libere prezentate în Galateni 4:21-31.

Când interpretezi o alegorie urmează regulile de mai jos:

PASUL 1: *Scrie o listă cu caracteristicile alegoriei.* În Galateni 4:22-23 se spune:

> „Căci este scris că Avraam a avut doi fii: unul din roabă, și unul din femeia slobodă. Dar cel din roabă s-a născut în chip firesc, iar cel din femeia slobodă s-a născut prin făgăduință."

PASUL 2: *Observă orice interpretare dată în textul alegoriei.* Interpretarea alegoriei din Galateni 4:22-23 se găsește în versetele 24-31:

> „Lucrurile acestea trebuie luate într-alt înțeles: aceste [femei] sunt două legăminte: unul de pe Muntele Sinai naște pentru robie și este Agar, – căci Agar este Muntele Sinai din Arabia; – și corespunde Ierusalimului de acum care este în robie împreună cu copiii săi. Dar Ierusalimul cel de sus este slobod, și el este mama noastră . . . Și voi, fraților, ca și Isaac, voi sunteți copii ai făgăduinței. Și cum s-a întâmplat atunci, că cel ce se născuse în chip firesc prigonea pe cel ce se născuse prin Duhul, tot așa se întâmplă și acum. De aceea, fraților, noi nu suntem copiii celei roabe, ci ai femeii slobode."

PASUL 3: *Nu contrazice învățătura clară a Cuvântului lui Dumnezeu prin interpretarea unui detaliu neexplicat dintr-o alegorie, într-un mod care să contrazică învățătura clară.* Studiază caracteristicile alegoriei în conformitate cu principiile sănătoase ale exegezei biblice.

PASUL 4: *Nu încerca să identifici toate caracteristicile unei alegorii.*

> De exemplu, în alegoria viței și a mlădițelor din Ioan 15, ni se spune că mlădițele uscate sunt strânse, aruncate în foc și ard (versetul 6), dar Isus nu ne spune cine sunt cei care strâng mlădițele uscate. În tabelul de pe pagina următoare sunt comparate parabolele și alegoriile pentru a te ajuta să le deosebești pe unele de celelalte.

COMPARAȚIE ÎNTRE PARABOLE ȘI ALEGORII

PARABOLA	ALEGORIA
1. Are un punct central.	1. Poate avea unul sau mai multe puncte centrale.
2. Învață un adevăr.	2. Poate învăța mai multe adevăruri.
3. Fiecare detaliu relevant întărește tema centrală sau accentul parabolei.	3. Detaliile unei alegorii pot fi multe și variate, și legate de mai multe teme.
4. Pot să existe și detalii irelevante; nu toate caracteristicile parabolei trebuie identificate.	4. Poate avea detalii irelevante; nu toate caracteristicile alegoriei trebuie identificate.
5. De obicei povestirea este separată de interpretarea și aplicarea acesteia.	5. Povestirea și înțelesul acesteia sunt întrețesute.
6. În general, interpretarea urmează după parabolă.	6. Interpretarea se găsește în cadrul alegoriei.

Tipurile

Un tip este un simbol profetic destinat de Dumnezeu. Cuvântul „tip" provine din grecescul *tupos*. Un tupos era un semn format printr-o lovitură sau printr-o imprimare prin care se crea o figură sau o imagine pe obiectul lovit. De aceea, un tip prefigurează ceva sau pe cineva care urmează să vină. Cel prefigurat se numește antitip. Un tip prefigurează doar un singur antitip, deși acesta poate să prefigureze mai multe elemente ale antitipului.

Un exemplu se găsește în Romani 5:14:

„Totuși, moartea a domnit, de la Adam până la Moise, chiar peste cei ce nu păcătuiseră printr-o călcare de lege asemănătoare cu a lui Adam, care este o icoană preînchipuitoare [un tip] a Celui ce avea să vină."

Adam este un tip al lui Isus, care este antitipul.

Când determinăm tipurile, deși s-ar putea ca acestea să nu fie exprimate explicit, trebuie să existe anumite dovezi ale afirmației divine a tipului și antitipului corespunzător.

Amintește-ți că, în exemplul din Romani 5:14, se afirmă clar că Adam a fost un tip al lui Hristos. În 1 Corinteni 15:45 Hristos este numit „al doilea Adam". Atunci când cuvântul nu desemnează ceva ca tip, trebuie să găsești pur și simplu paralele dintre elementele respective fără să numești pe unul dintre ele tip.

Simbolurile

Un simbol este o imagine sau un obiect care ține locul sau reprezintă un alt lucru. De exemplu, cele șapte sfeșnice menționate în Apocalipsa 1:20, reprezintă cele șapte biserici descrise în Apocalipsa 2 și 3.

Când observi simbolurile, amintește-ți următoarele lucruri:

1. Elementul folosit ca simbol poate simboliza diferite lucruri în diferite texte. De exemplu, apa este folosită pentru a simboliza Cuvântul lui Dumnezeu (Efeseni 5:26), dar și Duhul Sfânt (Ioan 7:37-39).

2. Deși un simbol poate reprezenta multe adevăruri, când acesta simbolizează un adevăr într-un text dat, se are în vedere doar o singură paralelă. De exemplu, în Ioan 7:37-39, apa simbolizează numai Duhul Sfânt, nu și Cuvântul.

3. Interpretează simbolurile în lumina cadrului și culturii biblice, și nu în cultura ta proprie.

4. Simbolurile sunt atemporale și pot simboliza ceva trecut, prezent sau viitor.

Până aici ai învățat multe despre folosirea figurilor de stil. Când interpretezi Cuvântul lui Dumnezeu, interpretează-l în mod literal; totuși, amintește-ți întotdeauna că, în timp ce îl interpretezi în mod literal trebuie să consideri, să apreciezi și să interpretezi corect figurile de stil folosite de autor.

10
Descifrarea revelației

Biblia ne arată cum să luăm ceea ce este greșit și să îl îndreptăm. Nu-i încurajator lucrul acesta? Biblia ne spune cum să trăim astfel încât să știm cum să abordăm orice situație din viață chiar acum. Însă Dumnezeu nu se oprește aici; El ne spune și ce se va întâmpla în viitor.

Din Genesa până în Apocalipsa, Biblia este plină de profeții. *Propheteia*, cuvântul grecesc pentru profeție, provine din două cuvinte grecești: *pro*, însemnând „înainte", și *phemi*, însemnând „a vorbi". De aceea, a profeți înseamnă a spune mai dinainte gândul și planul lui Dumnezeu. Fiindcă în acest sens toată Scriptura este o profeție, noi vom studia numai acel tip de scriere cunoscută sub numele de profeție de anticipare.

A profeți înseamnă a spune
mai dinainte gândul și planul lui Dumnezeu.

Profeția de anticipare este de origine divină și arată spre o împlinire viitoare. În cartea sa, *Înțelegerea și aplicarea Bibliei*, Dr. Robertson McQuilkin spune:

„Profeția de anticipare are două scopuri. Scopul principal este să influențeze comportarea celor care aud profeția. Al doilea scop este atins numai atunci când profeția se împlinește. Acest scop este de a oferi o bază pentru încrederea în Dumnezeul care prevestește în mod miraculos evenimentele (Ioan 13:19; 14:29; 16:4)."

Unii cercetători împart profețiile de anticipare în două categorii: profeții de proclamare și de prezicere.

Profețiile de proclamare conțin un mesaj referitor la timpul prezent sau la viitorul imediat. Deseori acestea sunt o chemare la o viață evlavioasă, în lumina profeției care urmează să se împlinească. În Daniel 4, Dumnezeu i-a spus într-un vis împăratului Nebucadnețar ce i se va întâmpla dacă nu se pocăiește.

Profețiile de prezicere conțin un mesaj despre ce va face Dumnezeu în viitor. Daniel 7 prezintă cursul istoriei din timpul lui Nebucadnețar până la a doua venire a Domnului Isus Hristos și instaurarea Împărăției Sale pe pământ. Apocalipsa 4-22 ne spune ce va face Dumnezeu în zilele de pe urmă, cu privire la judecată, venirea lui Hristos și Mireasa lui Hristos.

Când un profet vorbea pentru Dumnezeu, profeția se putea referi la următoarele:

- o împlinire prezentă sau apropiată
- o împlinire viitoare
- o împlinire dublă: o împlinire apropiată și apoi, mai târziu, o împlinire viitoare.

În timp ce citești profețiile Bibliei, vezi dacă profeția se referă la:

- timpul în care a trăit profetul și/sau la un timp viitor
- captivitatea și/sau restaurarea lui Israel sau a lui Iuda
- prima venire a lui Hristos și evenimentele legate de aceasta
- a doua venire a lui Hristos
- zilele de pe urmă sau zilele sfârșitului.

Linii călăuzitoare importante

Dacă dorești să tratezi corect profețiile Cuvântului lui Dumnezeu, următoarele linii călăuzitoare îți vor oferi câteva indicații importante.*

Principiul 1: *Profeții nu indică întotdeauna intervalele de timp dintre evenimente, nici nu și-au scris întotdeauna profețiile în ordine cronologică.*

De exemplu, o profeție din Vechiul Testament poate să includă atât prima cât și a doua venire a lui Hristos, fără nici o indicație referitoare la perioada de timp dintre cele două veniri.

O astfel de profeție se găsește în Isaia 65:17-25. În această profeție, Isaia vorbește mai întâi despre cerurile noi și despre pământul nou, în care știm că nu există moarte. Apoi în versetele 18-25 el vorbește despre un timp când cel ce va muri la vârsta de o sută de ani va fi încă tânăr și lupul va paște împreună cu mielul. Totuși, din punct de vedere cronologic, versetul 17 se va împlini după ce versetele 18-25 vor deveni realitate.

Principiul 2: *Abordează întotdeauna profeția în mod literal (în sensul obișnuit, uzual al cuvintelor), cu excepția următoarelor cazuri:*

*Și acestea sunt prezentate în Anexa *Bibliei Internaționale de Studiu Inductiv.*

A. Prin folosirea comparațiilor, metaforelor, parabolelor, alegoriilor, simbolurilor sau a tipurilor, contextul gramatical arată că limbajul folosit este un limbaj figurativ.

De exemplu, gândește-te la Daniel 7, unde patru fiare neobișnuite reprezintă patru împărați și împărățiile lor.

B. O interpretare literală care contravine bunului simț, este în contradicție cu ceea ce spune autorul sau este contrară cu învățătura altor texte biblice.

Iarăși câteva exemple pot fi văzute în Daniel 7. O fiară este descrisă ca un leu cu aripi de vultur, iar alta este descrisă ca un pardos cu patru aripi și patru capete. Aceste descrieri contravin bunului simț, de aceea, nu există nici un motiv să le interpretăm în mod literal, ci trebuie să le considerăm simbolice.

Principiul 3: *Când un text profetic nu poate fi luat în mod literal, caută să descoperi ce încearcă să comunice autorul prin limbajul figurativ sau simbolic pe care îl folosește.* Pentru a descoperi ce spune autorul, caută răspunsuri în următoarele locuri:

A. În contextul cărții în care apare textul.

În Daniel 7:17 ni se spune: „Aceste patru fiare mari sunt patru împărați, care se vor ridica pe pământ."

B. În celelalte scrieri ale aceluiași autor sau în alte cărți care se referă la aceeași persoană și/sau eveniment.

De exemplu, cele patru fiare din Daniel 7 pot fi comparate cu fiara din Apocalipsa 13.

C. În orice altă scriere profetică la care autorul a avut acces.

De exemplu, alte cărți sau texte profetice din Cuvântul lui Dumnezeu. Apocalipsa este plină de citate din mai multe cărți ale Vechiului Testament.

Principiul 4: *Amintește-ți că deseori, când un profet se referă la evenimente viitoare, el nu folosește verbul la timpul viitor.* (Citește Isaia 53 și 54, care sunt profețiile privitoare la viitor, și observă timpul verbelor.)

Principiul 5: *Când interpretezi Scriptura, ține seama de contextul istoric al scrierii respective, amintindu-ți că Dumnezeu a dat profeția Sa unui anumit popor, într-un timp istoric bine determinat.*

Chiar dacă o anumită profeție urma să se împlinească în viitor, aceasta tot trebuia să fie dată într-un mod care să fie înțeles de cei care primeau profeția respectivă – deși era foarte probabil ca ei să nu înțeleagă detaliile, simbolismul sau toate implicațiile profeției.

De exemplu, în Habacuc, Dumnezeu îi spune poporului Său Israel că El „[va] ridica pe haldei" pentru a-l judeca pe Israel pentru răutatea și violența lui (Habacuc 1).

Înainte de a încerca să interpretezi textul, analizează textul din punct de vedere istoric și cultural. Determină identitatea tuturor evenimentelor istorice, a numelor proprii și a locurilor geografice.

Principiul 6: *Amintește-ți că semnificația unei anumite profeții nu putea fi înțeleasă întotdeauna de profet sau de oamenii care auzea mesajul* (1 Petru 1:10-12).

De exemplu, Daniel nu a putut înțelege ceea ce a scris el însuși, deoarece mesajul trebuia să rămână pecetluit până la vremea sfârșitului (Daniel 12:8-9).

Totuși, în cazul multor profeții pot exista anumite elemente specifice care pot ușura considerabil înțelegerea lor:

A. O împlinire înregistrată în istorie.

Daniel 11 este unul dintre cele mai dificile capitole din Biblie. Totuși, când este combinat cu istoria, acesta poate fi înțeles foarte ușor. Daniel 11:3 este o profeție referitoare la Alexandru cel Mare. Apoi „împărații de la miazănoapte" din versetele 5-35 sunt împărații sirieni din perioada 312 – 163 î.Hr., iar „împărații de la miazăzi" sunt împărații egipteni din perioada 323 – 145 î.Hr. (În *Biblia Internațională de Studiu Inductiv* există o diagramă care explică complet aceasta.)

B. O împlinire înregistrată în Noul Testament.

În Matei 1:22-23 ni se spune: „Toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească ce vestise Domnul prin prorocul, care zicea: „IATĂ, FECIOARA VA FI ÎNSĂRCINATĂ, VA NAȘTE UN FIU, ȘI-I VOR PUNE NUMELE EMANUEL", care tălmăcit înseamnă: „Dumnezeu este cu noi". Aceasta ne vorbește despre împlinirea lui Isaia 14:7.

C. O explicație dată de un scriitor vechi sau nou testamental.

În Fapte 4:24-28, Luca explică citatele din Psalmul 2 și Daniel 9 ca profeții care au fost împlinite în timpul procesului și răstignirii Domnului Isus.

Principiul 7: *Amintește-ți că multe profeții nou testamentale includ citate din Vechiul Testament și aluzii la acesta.*

Cercetătorii estimează că cel puțin 350 de citate din Vechiul Testament sau aluzii la acesta apar numai în cartea

Apocalipsei. În Apocalipsa abundă limbajul lui Isaia, Ieremia, Ezechiel, Daniel și al profeților mici. Este evident că autorul cărții Apocalipsa a fost foarte familiarizat cu Vechiul Testament pentru că folosește foarte mult terminologia acestuia.

Deci, pentru a interpreta corect profețiile din Noul Testament, verifică referințele din Vechiul Testament.

Principiul 8: *Când studiezi profețiile urmărește expresiile care indică perioade de timp.* De exemplu, caută expresii de felul: „în zilele de pe urmă", „ziua Domnului", „ziua mâniei" și „sfârșitul veacului". Când descoperi expresii ca acestea, observă cu atenție evenimentele care au loc în timpul perioadei respective. Apoi pune următoarele întrebări:

A. Au avut loc aceste evenimente în istorie?

În Matei 24:21,29-30 ni se vorbește despre un timp anume în care „va fi un necaz așa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum, și nici nu va mai fi . . . . Îndată după acele zile de necaz, „SOARELE SE VA ÎNTUNECA, LUNA NU-ȘI VA MAI DA LUMINA EI, STELELE VOR CĂDEA din cer, și puterile cerurilor vor fi clătinate." Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate semințiile pământului se vor boci, și vor vedea pe FIUL OMULUI VENIND PE NORII CERULUI cu putere și cu o mare slavă."

Partea subliniată ne spune că există un anumit timp chiar înainte de întoarcerea lui Isus, când va fi un mare necaz, mai mare decât toate necazurile care au existat vreodată de la începutul timpului.

B. Coincid aceste evenimente cu vreo altă perioadă de timp?

În exemplul de mai sus, din Matei 24, putem vedea că a doua venire a lui Isus este legată de acest timp de mare necaz, unic în istorie.

C. Sunt comparabile aceste evenimente cu vreun alt eveniment menționat în alt loc în Cuvântul lui Dumnezeu?

Din nou, din exemplul de mai sus, vedem că Matei 24 prezintă un alt eveniment care va avea loc chiar înainte de timpul Necazului celui mare. Acest eveniment este descoperirea „urâciunii pustiirii".

Versetul 15 spune: „De aceea, <u>când</u> veți vedea URÂCIUNEA PUSTIIRII, despre care a vorbit prorocul Daniel, așezată în locul cel sfânt – cine citește să înțeleagă! –" Și versetul 21 continuă cu timpul acela, când spune: „Pentru că <u>atunci</u> va fi un necaz așa de mare . . ."

De aici poți vedea că unul dintre evenimentele acestui timp este „urâciunea pustiirii", și poți vedea, de asemenea, că despre aceasta se vorbește în cartea lui Daniel. Următorul pas este să compari Daniel cu Matei.

Matei 24 menționează un „necaz așa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum, și nici nu va mai fi". Acest text se aseamănă cu Daniel 12:1: „...Aceasta va fi o vreme de strâmtorare cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până în vremea aceasta."

Nu-i absolut uimitor felul în care Dumnezeu Își țese firele adevărului Său pe tot cuprinsul Bibliei? Deseori când studiez sau scriu cursuri Învățătură peste învățătură, trebuie să mă opresc și să-I mulțumesc pentru frumusețea Cuvântului Său și pentru privilegiul minunat de a-l studia!

Biblia nu este ca o sferă de cristal în care să vedem – sau să prezicem – lucrurile specifice pe care Dumnezeu le va aduce în propriile noastre vieți. Totuși, Dumnezeu ne

permite să aruncăm o privire în viitor, în timp ce ne arată ce are pregătit în cer pentru cei ce-L iubesc.

Deci, dragul meu, trăiește-ți viața într-un mod vrednic de chemarea pe care ai primit-o de la Domnul. Amintește-ți că Isus a spus: „Iată, Eu vin curând și răsplata Mea este cu Mine ca să dau fiecăruia după fapta lui" (Apocalipsa 22:12).

11
Înțelegerea Bibliei ca operă literară

Biblia a fost scrisă pentru alții și despre alții, a spus cineva, dar Dumnezeu ne spune că ceea ce a scris pentru alții și despre alții este și pentru noi și despre noi. Biblia este o carte atemporală – pentru toți oamenii din toate timpurile. Și aici ești inclus și tu, prietenul meu. Dar, pentru a înțelege această carte atemporală, trebuie să înțelegi cum a fost scrisă ea.

Legile compunerii

O scriere bună este așezarea gândurilor pe hârtie, într-un mod care să exprime clar înțelesul pe care l-a intenționat autorul pentru cititor.

Pentru a descrie diferitele moduri în care autorii își aranjează gândurile noi folosim noțiunea de „legi ale compunerii". Recunoașterea și înțelegerea acestor „legi", nu numai că îți vor da posibilitatea să înțelegi mecanismele limbajului, ci te vor și ajuta să mânuiești și să interpretezi Cuvântul lui Dumnezeu.

Pregătirea sau introducerea

Prezentarea informațiilor care îl vor pregăti pe cititor pentru ceea ce urmează este cunoscută drept *pregătire* sau *introducere*.

De exemplu, scopul Evangheliei după Ioan este să-l pregătească pe cititor să creadă că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu (Ioan 20:30-31). În Ioan 1:1-18 autorul își prezintă amănunțit subiectul și îi pregătește pe cititorii săi pentru ceea ce va urma.

Comparația

Comparația este o alăturare a două sau mai multe lucruri, ființe sau fenomene pentru a arăta asemănările dintre ele. Comparația este asocierea lucrurilor asemănătoare.

Un exemplu se găsește în 2 Timotei 2:3: „Suferă împreună cu mine, ca un bun ostaș a lui Hristos".

Contrastul

Contrastul este o comparație făcută pentru a arăta deosebirile dintre două sau mai multe lucruri, ființe sau fenomene. Contrastul este asocierea elementelor opuse.

Un exemplu se găsește în 2 Timotei 1:9: „El ne-a mântuit și ne-a dat o chemare sfântă, nu pentru faptele noastre, ci după hotărârea Lui și după harul care ne-a fost dat în Hristos Isus..."

Acest contrast spune credincioșilor cum am fost mântuiți și chemați: Dumnezeu a făcut în întregime această lucrare, nu noi. Mântuirea este potrivită cu hotărârea și harul Lui și nu se datorează faptelor noastre.

Repetiția

Repetiția constă în întrebuințarea de două sau mai multe ori a aceluiași cuvânt sau a aceleași expresii.

În Ioan 1:1-14, „Cuvântul" se repetă de patru ori.

Progresia

Progresia este dezvoltarea pe linie ascendentă a unei teme specifice pe tot cuprinsul unei părți din Scriptură.

De multe ori autorul amplifică ceea ce spune sau adaugă la ceea ce a spus deja, pe măsură ce progresează în scrierea sa.

În Ioan 1:1-17 sunt descoperite câteva detalii despre „Cuvânt", cum ar fi faptul că El a fost la început, a fost cu Dumnezeu, a fost Dumnezeu, a creat toate lucrurile, în El era viața și El S-a făcut trup. Apoi, în versetul 14, ni se spune că El este plin de har și de adevăr: „Și Cuvântul S-a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl". Apoi, versetul 17 ne arată că autorul vorbește despre Isus: „Căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos".

Apogeul sau punctul culminant

Apogeul este punctul culminant construit de o progresie de la mai mic la mai mare. Apogeul este pur și simplu extinderea legii progresiei până când aceasta atinge un pisc al intensității.

În ilustrația despre care tocmai am vorbit, din Ioan 1:1-17, putem vedea adevărurile care descoperă lucruri referitoare la „Cuvânt", însă Cuvântul nu este identificat complet până în versetul 17. Apogeul acestei descrieri a Cuvântului care s-a întrupat este atins atunci când ni se spune că El este Isus Hristos.

Punctul pivot

Un *punct pivot* este o schimbare sau o întoarcere în desfășurarea acțiunii unei cărți, față de care elementele din ambele părți ale punctului pivot diferă într-un anumit fel unele de celelalte.

Punctul pivot din Evanghelia după Ioan se află în 11:54, când Isus Se întoarce de la slujirea în

principal publică la slujirea orientată spre ucenicii Săi: „De aceea, Isus nu mai umbla pe față printre iudei; ci a plecat de acolo în ținutul de lângă pustie, într-o cetate numită Efraim și a rămas acolo împreună cu ucenicii Săi."

Punctul pivot al cărții Genesa se află în capitolul 12, unde Moise trece de la înregistrarea evenimentelor majore la prezentarea personajelor principale.

Punctul radial

Punctul radial este punctul central sau unic, din care pornesc alte adevăruri sau spre care arată acestea.

O ilustrație a acesteia se găsește în 1 Corinteni 15, unde toate adevărurile acestui capitol arată spre evenimentul principal care este învierea Domnului Isus.

Alternarea

Alternarea este prezentarea succesivă a cel puțin două gânduri, subiecte sau caracteristici principale.

Aceasta se vede cel mai clar în Evanghelia după Luca. Luca începe cu vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul, apoi trece la anunțarea nașterii lui Isus. După aceea, el se întoarce la nașterea lui Ioan Botezătorul, apoi la nașterea lui Hristos. Aceasta este alternarea sau interschimbarea.

Trecerea de la general la particular

Trecerea de la general la particular (sau viceversa) este o mișcare de la extensiv sau general la specific.

Această trecere se vede minunat în Genesa 1 și 2. Genesa 1 ne oferă o privire generală a creației, incluzând crearea omenirii, a bărbatului și a

femeii în ziua a șasea. Genesa 2 trece de la general la particular, oferind mai multe detalii despre crearea bărbatului și a femeii.

Cauza și efectul

Cauza și efectul (sau viceversa) este o mișcare, o trecere de la sursă la consecințe.

Un exemplu al acesteia se găsește în Ioan 11. Versetul 4 arată cauza morții lui Lazăr, prietenul iubit al lui Hristos: Lazăr a murit pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie glorificat:

„Dar Isus, când a auzit vestea aceasta, a zis: «Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea»."

Efectul se vede în versetul 45, unde oamenii au crezut în Hristos după ce au văzut puterea Sa, prin care l-a înviat pe Lazăr:

„Mulți din iudeii care veniseră la Maria, când au văzut ce a făcut Isus, au crezut în El".

Efectul se vede și în Ioan 12:17,18, unde Fiul este glorificat din nou:

„Toți cei ce fuseseră împreună cu Isus, când chemase pe Lazăr din mormânt și-l înviase din morți, mărturiseau despre El. Și norodul I-a ieșit în întâmpinare, pentru că aflase că făcuse semnul acesta".

Explicația sau analiza

Explicația sau analiza este prezentarea unei idei sau a unui eveniment urmată de explicarea acestuia.

Aceasta este făcută în mod excepțional de către Domnul nostru în Ioan 6, unde El înmulțește pâinile și peștii și apoi spune că El este Pâinea care ne dă nouă viață.

Interogația

Interogația este tratarea unui subiect prin prezentarea unei întrebări, urmată de obicei de răspunsul dat acesteia.

Pavel folosește cu succes această tehnică în Epistola sa către Romani. El anticipează întrebările sau obiecțiile cititorilor săi, le formulează de obicei ca întrebare, și apoi continuă răspunzând la toate întrebările ridicate.

Romani 6 demonstrează această tehnică: „Ce vom zice dar? Să păcătuim mereu, ca să se înmulțească harul? Nicidecum!..." (Romani 6:1-2)

Sumarizarea

Sumarizarea este reformularea punctelor principale pentru a rezuma sau a reafirma pe scurt adevărurile specifice.

Moise face aceasta în Deuteronom 1-4 în timp ce repetă înaintea copiilor lui Israel evenimentele care au avut loc după ieșirea din Egipt.

În Fapte 7, Ștefan oferă un rezumat măiestrit întocmit al istoriei lui Israel.

Știu că am prezentat foarte mult material până acum. Dar gândește-te cât de mult pot să-ți influențeze toate acestea înțelegerea ta cu privire la Cuvântul lui Dumnezeu!

Partea a treia

APLICAREA

Descoperă cum se aplică textul!

12
Viața transformată

Studiul biblic este desigur mult mai mult decât un exercițiu intelectual. El este un proces care schimbă vieți. Astfel ajungem la partea foarte critică a procesului inductiv – aplicarea. Când știi ce înseamnă textul biblic studiat, ești responsabil să îl trăiești. Aplicarea este rezultatul unei observări amănunțite și al unei interpretări corecte. Aplicarea începe cu credința, care apoi are ca rezultat împlinirea. Aceasta are loc pe măsură ce ești confruntat cu adevărul și răspunzi prin ascultare, iar sfârșitul glorios este transformarea. Astfel devii tot mai asemănător cu Domnul și Mântuitorul tău, Isus Hristos.

Nu contează cât de multe cunoști despre Cuvântul lui Dumnezeu; dacă nu aplici ce înveți, Scriptura nu-ți va fi de nici un folos în viață. A fi un ascultător al Cuvântului și nu un împlinitor, înseamnă a te înșela pe tine însuți (Iacov 1:22-25). Acesta este motivul pentru care aplicarea este atât de vitală. Observarea și interpretarea reprezintă „auzirea" Cuvântului lui Dumnezeu. Aplicarea este adoptarea adevărului, „împlinirea" Cuvântului lui Dumnezeu.

Aplicarea răspunde la întrebările:

- *Cum* mi se aplică înțelesul acestui text?

- Ce adevăruri trebuie să accept, să cred sau după care să-mi ordonez viața?
- Ce schimbări trebuie să fac în credința mea, în viața mea?

2 Timotei 3:16-17 ne oferă *cheia* aplicației. Ascultă:

> „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună."

Astfel noi trebuie să aplicăm Scriptura în lumina *învățăturii, mustrării, îndreptării* și a *dobândirii înțelepciunii ei în neprihănire*. Aceasta este cheia aplicării – cheia pentru instrucțiunile ei, pentru viața noastră.

Nu contează cât de multe cunoști
despre Cuvântul lui Dumnezeu,
dacă nu aplici ceea ce înveți,
Scriptura nu-ți va fi
de nici un folos în viață.

Învățătura (doctrina) este ceea ce spune Cuvântul lui Dumnezeu despre un anumit subiect. Acea învățătură este întotdeauna adevărată. De aceea, tot ce spune Dumnezeu în Cuvântul Său despre orice subiect dat este adevăr absolut.

Pasul 1: Primul pas în aplicarea adevărului este aflarea a ceea ce spune Cuvântul lui Dumnezeu, despre orice subiect specific printr-o observare amănunțită și o interpretare corectă a textului.

Pasul 2: Apoi, după ce înțelegi ce învață Cuvântul lui Dumnezeu, ești obligat înaintea lui Dumnezeu să accepți acel adevăr și să trăiești prin el.

Pasul 3: Când ți-ai corectat toate învățăturile sau concepțiile greșite pe care probabil le-ai avut înainte și ai acceptat adevărul descoperit în Cuvântul lui Dumnezeu, atunci poți spune că ai aplicat ceea ce ai învățat.

Mustrarea expune domenii ale gândirii și comportării tale care nu sunt în conformitate cu Cuvântul lui Dumnezeu. Mustrarea este descoperirea locurilor unde ai gândit greșit sau în care nu ai acționat așa cum spune Dumnezeu că este corect.

Aplicarea mustrării înseamnă acceptarea ei și a fi de acord cu Dumnezeu, recunoscând unde ai greșit în gândire sau în comportare. Astfel, ești eliberat de necredință și păcat.

Îndreptarea este următorul domeniu al aplicării, și adesea cel mai dificil. De multe ori, poți vedea ce este greșit, însă este posibil să refuzi să faci pașii necesari pentru corectare. Dumnezeu nu te-a lăsat fără ajutor sau fără răspunsuri la acest pas al îndreptării a ceea ce este greșit. Uneori răspunsurile sunt greu de găsit, însă ele există întotdeauna, și oricărui copil al lui Dumnezeu care dorește să fie plăcut Tatălui său îi va fi arătat de Duhul lui Dumnezeu cum să acționeze. De multe ori, îndreptarea are loc pur și simplu prin mărturisirea și iertarea greșelii. Alteori, Dumnezeu îți poate spune să faci niște pași foarte specifici.

Când aplici îndreptarea la acțiunile și la atitudinile tale, Dumnezeu va lucra în tine după plăcerea Sa (Filipeni 2:13). Ascultarea va fi urmată de bucurie.

Dobândirea înțelepciunii în neprihănire: Deși Cuvântul lui Dumnezeu este de folos ca să învețe și să mustre, Biblia ți-a fost dată și ca manual sau ghid pentru viață. În timp ce studiezi Cuvântul Său, Dumnezeu te echipează prin:

- învățături
- porunci
- promisiuni
- îndemnuri

- avertizări
- viețile personajelor biblice
- relatări despre felul în care Dumnezeu îl tratează pe om.

Pe măsură ce pătrunzi în Cuvântul lui Dumnezeu și ajungi să-L cunoști pe Dumnezeu, vei vedea cum dorește El să trăiești. A trăi așa cum spune Dumnezeu că trebuie să trăiești înseamnă a trăi în neprihănire.

Scriptura conține toate lucrurile de care ai nevoie pentru a face față oricărei situații în parte și tuturor situațiilor din viață, astfel încât „să fii desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună" (2 Timotei 3:17). De aceea, trebuie să studiezi pentru a te înfățișa înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat.

Biblia este îndrumătorul tău pentru viață. Nu-ți pica examenul!

Cu alte cuvinte, nu neglija procesul aplicării, dar amintește-ți: aplicarea trebuie să se bazeze pe observarea corectă și interpretarea exactă a Cuvântului lui Dumnezeu. Dacă nu vei face așa vei aluneca în legalism sau în tradiția care este pusă deasupra adevărului, sau în vreun mod de viață greșit care are doar o formă de religie însă este contrară unei relații corecte cu Dumnezeu. Aplicarea cea mai eficientă are loc atunci când mergi înaintea Domnului și vorbești cu El despre lucrurile pe care le-ai citit, văzut, auzit și studiat cu atenție.

Pentru aplicarea Scripturii în viața ta, următoarele întrebări ți-ar putea fi de folos.

1. Ce învață textul?
   - Este acesta general sau specific?
   - Se aplică această învățătură numai la anumiți oameni? Numai la o problemă culturală din zilele acelea? La un timp specific din istorie?

   - A fost înlocuită această regulă sau lege de o învățătură mai cuprinzătoare?

     De exemplu, în Vechiul Testament, copiilor lui Israel li s-a interzis să mănânce anumite alimente. Această interdicție nu se aplică creștinilor de astăzi pentru că a fost înlocuită de învățătura din Fapte 10 și de relatarea vedeniei sau a viziunii lui Petru cu privire la animalele necurate.

2. Expune această secțiune din Scriptură vreo eroare din credința sau din comportarea ta?
   - Există vreo poruncă pe care nu ai ascultat-o?
   - Există atitudini sau motivații greșite în viața ta pe care Scriptura le-a scos la lumină?

3. Ce te învață Dumnezeu pe tine ca și copil al Său?
   - Există vreun adevăr nou care trebuie crezut?
   - Există vreo poruncă nouă pe baza căreia să acționezi?
   - Există vreo înțelegere nouă pe care s-o urmărești?
   - Există vreo promisiune pe care s-o accepți?

Când aplici Scriptura, ferește-te de următoarele:

1. Aplicarea standardelor culturale, în locul aplicării standardelor biblice.

2. Încercarea de a întări un adevăr legitim prin folosirea incorectă a Scripturii.

3. Aplicarea Scripturii din cauza unei prejudecăți datorate unei învățături sau instruiri din trecut.

Și nu uita că observarea, interpretarea și aplicarea duc la *transformarea vieții*.

Scopul final al studiului biblic personal este o viață transformată și o relație profundă și continuă cu Isus Hristos. Prin aceasta ești schimbat din slavă în slavă în chipul lui Isus. Lasă studiul să-și împlinească scopul!

Partea a patra

ORGANIZAREA

Extinde-ți îndemânările!

13
Planul schematic – adevărurile simple și nimic mai mult

Uneori studiul tău poate să implice analiza unor pasaje biblice lungi. Pentru a economisi timp și mult scris, poți face un plan schematic al materialului în loc să scrii informațiile sub forma unei compuneri. Planul schematic sau schița este o cale concisă, prin care identifici cu ușurință, în mod vizual, punctele principale și desfășurarea logică a unei cărți sau a unui pasaj din Scriptură.

Scopul unei schițe este de a arăta într-o formă „scheletică" progresul ideilor principale ale unei cărți sau subiect. Aceasta înseamnă organizarea materialului într-o formă logică, lăsând la o parte toate detaliile. Asemenea unui schelet, schița reprezintă oasele goale fără pic de carne.

1. Principii generale pentru întocmirea unui plan schematic

Detaliile pot să varieze, însă forma unui plan schematic respectă următoarele principii generale.

Principiul 1: **Subiectele principale sunt ideile centrale.**

Acestea trebuie formulate clar și concis și nu trebuie să fie prea numeroase. Dacă faci planul schematic al unei

cărți din Biblie, subiectele principale vor fi probabil temele capitolelor (ideea centrală a temei principale a capitolului), sau ale părților acestora. Dacă faci planul schematic al unui capitol, acestea pot fi temele paragrafelor. Într-un plan schematic ele sunt notate prin cifre romane: I, II, III etc.

Principiul 2: **Subiectele secundare sunt puncte care explică subiectele principale.**

În schița unei cărți, acestea vor fi temele paragrafului. Ele sunt notate cu litere mari: A, B, C etc.

Principiul 3: **Subpunctele sunt puncte care explică subiectele secundare.**

Acestea se notează cu cifre arabe: 1, 2, 3 etc. Dacă sunt necesare subdiviziuni suplimentare ele trebuie notate progresiv după cum urmează:

a.
1)
a)
(1)
(a)

Observă cum cifrele și literele urmează unele după altele, și cum acestea sunt plasate tot mai în interiorul schiței, pe măsură ce este adăugat un nou nivel al detaliilor.

Principiul 4: **Captează desfășurarea logică a autorului.**

Pentru a fi sigur că schița ta captează cu adevărat desfășurarea logică a autorului, subdiviziunile trebuie să realizeze cel puțin una, dacă nu mai multe din următoarele:

- Să clarifice sau să explice punctul principal al subdiviziunii mai mari, anterioare.
- Să clasifice punctele subdiviziunii mai mari în categorii.
- Să definească ce înseamnă subdiviziunea mai mare.
- Să servească ca exemple ale subdiviziunii mai mari.

- Să prezinte detalii suplimentare ale subdiviziunii mai mari.
- Să ilustreze subdiviziunea mai mare.

Principiul 5: **Fiecare subdiviziune trebuie să aibă cel puțin două puncte.**

Dacă există o cifră romană I, trebuie să mai fie cel puțin o cifră romană II. Dacă există un A, trebuie să existe un B. Pot să existe mai multe (C, D, etc.), dar trebuie să existe cel puțin două puncte în fiecare subdiviziune; dacă nu, aceasta nu trebuie inclusă.

Iată un exemplu de schiță. Îți amintești ce am afirmat într-un capitol anterior, că exemplele mă ajută „să văd" ce am citit?

TITLU

I. Subiectul principal
  A. Subiectul secundar
  B. Subiectul secundar
    1. Subpunct
    2. Subpunct
II. Subiect principal
  A. Subiect secundar
    1. Subpunct
      a. Subpunct
      b. Subpunct
        1) Subpunct
        2) Subpunct
          a) Subpunct
          b) Subpunct
            (1) Subpunct
            (2) Subpunct
              (a) Subpunct
              (b) Subpunct
    2. Subpunct
  B. Subiect secundar

Acum, fiindcă știi cum să faci o schiță, doresc să-ți ofer două exemple de schiță din 2 Timotei. Primul exemplu este o schiță scurtă, succintă a întregii cărți 2 Timotei. Al doilea, este o schiță foarte amănunțită a capitolului 1 din 2 Timotei, pe care îl vom parcurge împreună pas cu pas.

Privind aceste schițe trebuie să înțelegi că atunci când vei studia tu însuți în mod inductiv 2 Timotei sau orice altă carte, vei fi în stare să alcătuiești schițe similare cu acestea. Ele vor fi rezultatele studiului tău!

2. O schiță scurtă a lui 2 Timotei

Tema cărții: Păzește lucrul acela bun care ți s-a încredințat!

I. Ține dreptarul învățăturilor sănătoase (capitolul 1)
   A. Pavel către Timotei (1:1-2)
   B. Să nu-ți fie rușine (1:3-14)
   C. Lui Onisifor nu i-a fost rușine (1:15-18)

II. Încredințează la oameni de încredere (capitolul 2)
   A. Adu-ți aminte de Isus Hristos după Evanghelia mea (2:1-13)
   B. Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat/care împarte drept Cuvântul adevărului (2:14-26)

III. Continuă în lucrurile învățate (capitolul 3)

IV. Propovăduiește Cuvântul (capitolul 4)
   A. Împlinește-ți slujba (4:1-8)
   B. Păzește-te de Alexandru (4:9-18)
   C. Vino înainte de iarnă (4:19-21)
   D. Harul să fie cu voi (4:22)

3. O schiță amănunțită a capitolului 1 din 2 Timotei

Mai întâi, deoarece este vorba de o schiță a capitolului 1, vom folosi ideea centrală sau tema principală a capitolului drept titlu pentru această schiță:

Ține dreptarul învățăturilor sănătoase

Acum, trebuie să determini subiectele principale ale capitolului. Capitolul poate fi împărțit în trei paragrafe, fiecare dintre acestea tratând câte un subiect principal. De aceea, temele paragrafelor îți vor servi drept teme principale.

Ține dreptarul învățăturilor sănătoase

I. Pavel îl salută pe Timotei (v.1-2)

II. Pavel îl instruiește pe Timotei: „Să nu-ți fie rușine de Evanghelie" (v. 3-14)

III. Pavel îl dă pe Onisifor drept exemplu (v.15-18).

Apoi, poți să te întorci la fiecare din cele trei subiecte principale (în acest caz paragrafe) și să cauți subiectele secundare și subpunctele referitoare la fiecare din aceste trei subiecte principale, văzând cum clarifică sau explică ele punctul principal, clasifică punctele subdiviziunii mai mari, definesc ce înseamnă subdiviziunea mai mare, servesc drept exemple ale subdiviziunii mai mari, prezintă detalii suplimentare ale subdiviziunii mai mari sau ilustrează o subdiviziune mai mare.

Ține dreptarul învățăturilor sănătoase

I. Pavel îl salută pe Timotei (v.1-2)
   A. Ca apostol al lui Isus Hristos (v.1)
   B. Ca pe un fiu pe care îl iubește (v. 2)
   C. Îi dorește har, îndurare și pace (v.2)

Aici poți vedea că aceste trei subiecte secundare oferă detalii suplimentare despre felul în care Pavel îl salută pe Timotei. Dacă privești la afirmația de salut a lui Pavel, ca apostol, poți vedea două detalii ale apostolatului său, pentru care ai putea crea o altă subdiviziune (alte subpuncte). Dacă privești la urarea lui Pavel către Timotei de-a avea har, îndurare și pace, poți vedea că acestea au două surse, oferind detalii suplimentare pentru acest punct. Deci, schița ta pentru primul paragraf va arăta în felul următor:

Ține dreptarul învățăturilor sănătoase

I. Pavel îl salută pe Timotei (v.1-2)
   A. Ca apostol al lui Isus Hristos (v.1)
      1. Prin voia lui Dumnezeu (v.1)
      2. După făgăduința vieții care este în Hristos Isus (v.1)
   B. Ca pe un fiu pe care îl iubește (v. 2)
   C. Îi dorește har, îndurare și pace (v.2)
      1. De la Dumnezeu Tatăl (v.2)
      2. De la Isus Hristos, Domnul nostru (v.2)

Observă aranjarea la fiecare nou nivel, și faptul că sub fiecare nivel există cel puțin două puncte sau subpuncte.

Acum, să ne întoarcem la cel de-al doilea subiect principal, care este esența modului în care Pavel îi spune lui Timotei să țină „dreptarul învățăturilor sănătoase". Pavel îi spune lui Timotei că nu trebuie să-i fie rușine de Evanghelie, cum să nu-i fie rușine și de ce.

II. Pavel îl instruiește pe Timotei: „Să nu-ți fie rușine de Evanghelie" (v. 3-14).

La acest punct trebuie să examinezi textul biblic pentru a descoperi subiectele secundare ale acestui subiect principal și să te asiguri că ai cel puțin două subiecte secundare,

de exemplu A, B etc. În versetele 3-7, Pavel îl îndeamnă pe Timotei, spunându-i cât de mult a fost el binecuvântat de Timotei, și cum Timotei a fost binecuvântat de Dumnezeu. În versetul 8, vezi subpunctul îndemnului de-a nu se rușina, ci de a lua parte la suferința sa pentru Evanghelie; în versetele 9-10, vezi semnele a ceea ce a făcut Dumnezeu prin Evanghelie; în versetele 11-12, Pavel se dă pe sine însuși ca exemplu; și, în versetele 13-14, el îi dă lui Timotei încă două porunci. Iată cum pot servi acestea drept bază pentru subiectele secundare.

II. Pavel îl instruiește pe Timotei: „Să nu-ți fie rușine de Evanghelie" (v. 3-14)
   A. Pavel Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru Timotei (v.3-4)
   B. Pavel Îi slujește lui Dumnezeu (v.3)
   C. Pavel este conștient de credința lui Timotei (v.5)
   D. Pavel îi amintește lui Timotei de darul pe care acesta l-a primit (v. 6)
   E. Pavel îi amintește ce am primit de la Dumnezeu (v.7)
   F. Pavel îi poruncește lui Timotei să i se alăture (v.8-11)
   G. Pavel se dă pe sine însuși ca exemplu (v.12)

Acum, dacă dorești o schiță și mai cuprinzătoare, pentru fiecare dintre aceste subiecte secundare, vei explora subpunctele pe care ți le dă Scriptura.

La acest punct ești tentat să-ți folosești propriile cuvinte pentru a parafraza, dar folosind cuvintele Scripturii vei obține rezultatele cele mai bune. De ce? Deoarece toate acestea te ajută să-ți amintești ce spune textul. „Cuvintele Domnului sunt cuvinte curate" (Psalmul 12:6). De aceea, însuși procesul întocmirii schiței în acest fel te ajută să „ții dreptarul învățăturilor sănătoase".

Schița cu subpunctele adiționale va arăta în felul următor:

Ține dreptarul învățăturilor sănătoase

I. Pavel îl salută pe Timotei (v.1-2)

A. Ca apostol al lui Isus Hristos (v.1)

1. Prin voia lui Dumnezeu (v.1)

2. După făgăduința vieții care este în Hristos Isus (v.1)

B. Ca pe un fiu pe care îl iubește (v. 2)

C. Îi dorește har, îndurare și pace (v.2)

1. De la Dumnezeu Tatăl (v.2)

2. De la Isus Hristos, Domnul nostru (v.2)

II. Pavel îl instruiește pe Timotei: „Să nu-ți fie rușine de Evanghelie" (v. 3-14)

A. Pavel Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru Timotei (v.3-4)

1. în timp ce-l amintește pe Timotei în mod constant în rugăciune (v.3)

2. dorește să-l vadă (v.4)

3. vederea lui îl va umple de bucurie (v.4)

B. Pavel Îi slujește lui Dumnezeu (v.3)

1. cu un cuget curat (v.3)

2. din moși-strămoși (v.3)

C. Pavel este conștient de credința lui Timotei (v.5)

1. care s-a sălășluit întâi în bunica și în mama sa (v.5)

2. de care Pavel este sigur că este și în Timotei (v.5)

D. Pavel îi amintește lui Timotei de darul său (v. 6)

E. Pavel îi amintește ce am primit de la Dumnezeu (v.7)

1. Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică (v.7)

2. Dumnezeu ne-a dat un duh de putere, de dragoste și de chibzuință (v.7)

Când ajungi la acest subiect secundar, probabil că este mai ușor să mergi mai departe, să explorezi toate subpunctele și să termini acest subiect secundar, înainte de a trece mai departe la celelalte subiecte secundare. Acest exemplu al subiectului secundar F, arată peste ce fel de detalii poți da, în funcție de intenția și interesul tău.

F. Pavel îi poruncește lui Timotei să i se alăture în suferință (v.8-11)

1. pentru Evanghelie (ca rezultat al faptului că nu-i este rușine de Evanghelie) (v.8)

2. prin puterea lui Dumnezeu (v.8)

3. datorită lui Dumnezeu (v.9-10)

a. care ne-a mântuit (v.9)

b. și ne-a chemat (v.9)

1) cu o chemare sfântă (v.9)

2) nu pentru faptele noastre (v.9)

3) ci după hotărârea Lui și după harul (v.9)

a) care ne-a fost dat (v.9)

(1) în Hristos Isus (v.9)

(2) înainte de veșnicii (v.9)

b) dar care a fost descoperit acum prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Isus (v.10)

4. din pricina Evangheliei (v.10-12)

a. prin aceasta (v.10)

1) moartea a fost nimicită (v.10)

2) viața și neputrezirea au fost aduse la lumină (v.10)

b. pentru aceasta (v.11)

1) Pavel a fost pus propovăduitor, apostol și învățător (v.11)

2) Pavel suferă fără să se rușineze (v.12)

G. Pavel se dă pe sine însuși ca exemplu (v.12)

1. Suferă, dar nu-i este rușine, căci (v.12)

2. știe în cine a crezut, și (v.12)

3. este încredințat că El are putere să păzească ce I-a fost încredințat.

Și, în sfârșit, al treilea subiect principal, Onisifor, are mai multe subiecte secundare și câteva subpuncte.

III. Pavel îl dă pe Onisifor drept exemplu (v.15-18)

A. este diferit de toți cei din Asia, inclusiv de Figel și Ermogen, care l-au părăsit pe Pavel (v.15)

B. l-a mângâiat deseori pe Pavel (v.16)

C. nu i-a fost rușine de lanțul lui Pavel (v.16)

D. atunci când a fost în Roma (v.16)

1. l-a căutat pe Pavel cu multă grijă (v.17)

2. l-a găsit pe Pavel (v.17)

E. i-a dat mult ajutor în Efes (v.18)

Datorită lungimii textului examinat în acest exemplu, am putut vedea până la ce detalii se poate merge în

alcătuirea unei schițe. Când studiem doar un capitol, în schiță poate fi inclus fiecare punct important, pentru a vedea desfășurarea logică a ideii. În cazul textelor mai lungi – de exemplu, o carte întreagă – vei include mai puține detalii, astfel încât să poți vedea limpede cele mai importante puncte din organizarea cărții făcută de autor.

Cheia este să-ți amintești că Scriptura însăși îți oferă cuvintele pentru schiță, arătându-ți ce a spus autorul. De aceea, nu este nevoie să fii „creativ" și să impui Scripturii să spună ceea ce nu spune.

Toate acestea sunt adevăruri simple – dar gândește-te cât de multe lucruri poți învăța studiindu-le, dar și la munca pe care trebuie s-o depunem pentru a ajunge la rezultatele dorite. Când faci un astfel de studiu, ajungi să cunoști adevărurile vitale ale cărții pe care o studiezi!

14
Studiul pe subiect

Studiul pe subiect este un studiu cuprinzător și complet a ceea ce are de spus Cuvântul lui Dumnezeu despre un anumit subiect. Acesta seamănă mult cu studiul cuvintelor biblice, doar că este cu mult mai cuprinzător. Avantajul studiului pe subiect este că acesta ne oferă imaginea completă a ceea ce are de spus Cuvântul lui Dumnezeu despre un subiect specific.

Studiile pe subiect, dacă sunt făcute în mod corespunzător, necesită foarte multă pregătire și dedicare față de integritatea tratării corecte a Cuvântului. În continuare, sunt prezentate patru principii care trebuie să fie folosite ca linii călăuzitoare pentru studiul pe subiect.

1. Caută toate pasajele paralele și înrudite

Când același subiect sau relatare este menționată în două sau mai multe cărți ale Bibliei, aceste texte sunt cunoscute ca texte paralele sau înrudite. Este esențial să cauți toate textele înrudite, să le înțelegi și să le analizezi în contextul lor, și apoi să le pui împreună, cu credincioșie, cu toate celelalte materiale pe care le culegi în studiul tău.

Ca să faci asta trebuie să începi cu strângerea datelor!

- Folosește o concordanță sau sistemul de referințe (trimiteri) din Biblia ta, pentru a găsi toate referințele la subiectul pe care îl studiezi. (Dacă folosești sistemul de referințe din Biblia ta, amintește-ți că acesta nu cuprinde toate aparițiile subiectului respectiv din Biblie.)

- Caută toate cuvintele înrudite. De exemplu, dacă studiezi subiectul rugăciunea, atunci caută și „cerere", „mijlocire", „implorare" și „strigăt".

- Caută toate textele principale care tratează subiectul în modul cel mai cuprinzător și textul în care subiectul este menționat pentru prima dată în Biblie. Studiază în detaliu toate aceste texte.

- Caută toate textele contrastante.

Studiul pe subiect
îți oferă imaginea completă
a ceea ce are de spus
Cuvântul lui Dumnezeu
despre un anumit subiect.

De exemplu, dacă faci un studiu pe subiect despre suveranitatea lui Dumnezeu, trebuie să consideri textele care vorbesc despre responsabilitatea și obligațiile omului.

Considerarea textelor contrastante te ajută să fii echilibrat în teologia ta și te împiedică să te abați de la calea cea dreaptă într-o parte sau în alta.

2. Ordonează-ți informațiile

Verifică fiecare referință din listă. Apoi, în timp ce studiezi textele care au legătură cu subiectul studiat, notează-ți versetele-cheie împreună cu adevărurile pe care le-ai învățat din acestea.

- Studiază textul cu multă atenție ca să afli care este înțelesul pe care l-a avut în vedere autorul acestuia.

- Verifică contextul cu atenție.

- Determină adevărurile principale din textul respectiv. Notează-ți observațiile și lucrurile noi pe care le-ai învățat.

- Notează-ți textele clare și cele care par obscure. (Textul obscur este acel text al cărui înțeles îți este neclar.) Nu-ți zidi doctrine pe texte neclare!

- Observă cât de des este repetată o anumită învățătură. Dacă aceasta se repetă, acordă-i o atenție mai mare. Pune accentul acolo unde îl pune și Dumnezeu!

3. Organizează-ți materialul într-o schiță

Pentru ajutor în întocmirea unei schițe, vezi capitolul 13 despre „Planul schematic. . ."

- Tratează subiectul într-un mod coerent și complet.

- Nu construi niciodată doctrine pe deducții, tradiții sau surse extrabiblice. Biblia tratează subiectul atât de bine și de complet cât este necesar.

4. Roagă-te și meditează la adevărurile revelate

Prin Cuvântul Său, Dumnezeu ți-a revelat niște adevăruri. Roagă-L pe Dumnezeu să-ți arate cum să pui în practică, în viața ta, ceea ce spune Cuvântul Său.

Cred că dacă am face mai multe studii pe subiect de felul acesta ar exista mai puține controverse între credincioși. De exemplu, gândește-te la toate controversele care au apărut cu privire la „botezul cu Duhul Sfânt". Dacă oamenii ar studia acest subiect și nu ar adăuga experiențele lor la ceea ce spune Biblia, ci ar lăsa Biblia să vorbească pentru ea însăși, această abordare ar da lucrurilor o înfățișare cu totul diferită și ar înlătura multe neînțelegeri.

Totuși, oare câți dintre oamenii pe care îi cunoști iau în serios porunca din 2 Timotei 2:15, și studiază ca să poată împărți drept Cuvântul lui Dumnezeu? Ar trebui să ne fie rușine pentru că ne încurcăm în treburile acestei vieți și uităm chemarea pe care ne-a făcut-o Dumnezeu.

15
Studiul unui personaj biblic – învățând din viețile altora

Pe tot cuprinsul Cuvântului Său, Dumnezeu a presărat întâmplări adevărate din viețile oamenilor care au experimentat victorii, înfrângeri, o a doua șansă, lupte, extaze și depresii – oameni exact ca noi.

Studiind felul în care Dumnezeu i-a tratat pe acești bărbați și pe aceste femei, când au făcut bine și când au greșit, poți dobândi o înțelegere mai bună a sfințeniei, suveranității, îndelungii răbdări și a neprihănirii căilor lui Dumnezeu. În timp ce observi cum i-a tratat El pe oamenii din Biblie, poți descoperi tipare ale modului în care El îi tratează pe oamenii de astăzi. De aceea, studiul personajelor biblice este foarte important.

După ce te-ai hotărât care personaj biblic dorești să-l studiezi, urmează liniile călăuzitoare de mai jos.

1. Strânge toate informațiile privitoare la personajul biblic

Scrie o listă cu toate locurile din Biblie în care este menționat personajul respectiv.

Pentru a găsi textele în care este menționat personajul biblic, folosește unul sau mai multe dintre următoarele

ajutoare de studiu:

- o concordanță completă (dacă ai una);
- sistemul de referințe (trimiteri) din Biblia ta.

2. Citește și notează-ți adevărurile principale

În timp ce faci aceasta, amintește-ți de importanța contextului. Caută lucruri cum sunt:

- *Semnificația numelui* – uneori, în Scriptură semnificația numelui unei persoane este relevantă.

> De exemplu, Moise înseamnă „scos din ape".
>
> Atenție! Numele unei persoane nu este întotdeauna semnificativ și semnificația acestuia nu poate fi folosită întotdeauna pentru a determina caracterul celui care îl poartă.

- *Strămoșii* – cine a fost tatăl, mama, seminția, națiunea, personajului biblic?

> De exemplu, Moise a fost israelit prin naștere, însă a fost crescut ca egiptean. Acestea i-au oferit o perspectivă unică și, de asemenea, i-au creat dificultăți considerabile.

- *Instruirea și convertirea* – ce l-a determinat pe personajul biblic respectiv să se apropie de Dumnezeu sau să se îndepărteze de El? Cum a fost crescut, unde s-a întâmplat aceasta? Pune setul de întrebări de observare privitoare la viața lui sau a ei.

- *Timpul în care a trăit, câți ani a trăit, perioadele vieții sale.*

> De exemplu, viața lui Moise este alcătuită din trei perioade semnificative, de câte patruzeci de ani fiecare.

- *Eșecuri și realizări.*

- *Viața spirituală* – cum au fost viața de rugăciune, ascultarea, suferința, lecțiile personale pe care le-a învățat de la Dumnezeu, atitudinile, răspunsurile și reacțiile personajului biblic?

- *Citatele biblice care pot fi folosite drept referințe pentru a ilustra principii spirituale* – descoperirea acestor referințe va fi mai ușoară prin studiul biblic inductiv regulat.

> De exemplu, Dumnezeu nu este părtinitor cu nimeni, nici chiar atunci când are de-a face cu conducătorii poporului Său. El trebuie să fie ascultat, trebuie „căutat într-un mod corespunzător". Când Moise a lovit stânca a doua oară, Dumnezeu l-a disciplinat (Numeri 20:2-12). Compară această întâmplare cu mutarea chivotului legământului de către David (1 Samuel 6:1-8; 1 Cronici 13:1-14; 15:1-3).

- *Influența pe care a exercitat-o modul de viață a personajului biblic asupra celorlalți oameni.*

- *Felul morții personajului și impactul acestei morți.*

3. Caută referințe extrabiblice

După ce ai strâns tot ce ai putut prin propriile tale eforturi din Cuvântul lui Dumnezeu, consultă un dicționar biblic bun sau alte cărți de referință pentru a vedea ce au acestea de spus despre personajul pe care îl studiezi. Aceasta te poate ajuta să consolidezi ce ai învățat. Totuși, în timp ce citești aceste referințe, asigură-te că verifici învățătura lor folosind firul cu plumb al Cuvântului lui Dumnezeu.

4. Redactează materialul

După ce ai încheiat cercetarea, organizarea adevărurilor pe care le-ai descoperit poate fi făcută în diferite moduri în funcție de elementele pe care dorești să le accentuezi. Aceste adevăruri le poți organiza astfel:

- În mod cronologic, de la naștere la moarte.
- După evenimentele majore din viața personajului respectiv.

  De exemplu, evenimentele din viața lui Moise pot fi împărțite în trei perioade de câte patruzeci de ani: în Egipt, în pustie și conducerea copiilor lui Israel.
- După principiile de viață sau de lucrare.
  Exemplu: Moise mijlocitorul, Moise conducătorul etc.

5. Aplică adevărul la propria ta viață

În sfârșit după tot acest studiu, nu uita să aplici în propria-ți viață adevărurile pe care le-ai descoperit.

Folosește persoana întâi (eu, mie, al meu), enumeră relativ amănunțit adevărurile majore pe care Dumnezeu te-a învățat. De exemplu:

- *Eu știu că pentru a fi folosit de Dumnezeu trebuie să fiu învățat de Dumnezeu, așa cum a fost Moise.*
- *S-ar putea să mă grăbesc să fac lucrarea lui Dumnezeu, așa cum a făcut Moise (Fapte 7:23-35), însă Dumnezeu nu Se grăbește. Mai întâi El trebuie să mă echipeze și să mă pregătească până când voi vedea că numai Dumnezeu poate face lucrarea lui Dumnezeu.*

- *„Doamne, Dumnezeule, descoperă-mi acest adevăr în toată plinătatea lui."*

Când mă gândesc la studiul personajelor biblice îmi amintesc de cuvintele lui Pavel din 1 Corinteni 11:1: „Călcați pe urmele mele, întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos". Așa doresc să fiu – ca Isus. Nu este asta și dorința ta? Desigur că da. Atunci vino să petrecem timp stând la picioarele Lui, în Cuvântul Său. Acesta este singurul lucru necesar. Singurul lucru care nu ni se poate lua niciodată (Luca 10:38-42).

Partea a cincea

AJUTOARE PRACTICE

Unelte pentru studiul suplimentar

ANEXA A

Rezumatul procesului inductiv

PASUL 1: Privirea de ansamblu

1. Începe și continuă cu o atitudine de rugăciune.
2. Citește și recitește cartea pe care o studiezi.
3. Identifică genul literar cu care ai de-a face.
4. Tratează cartea în mod obiectiv.
5. În timp ce citești, asigură-te că citești cu un scop, punând setul de întrebări de observare (cine, ce, când, de ce, unde și cum).
6. Pentru a descoperi contextul oricărei cărți, începe cu identificarea adevărurilor despre toți oamenii și despre toate evenimentele menționate.
7. Citește și recitește textul până când descoperi cuvintele și expresiile care se repetă. Notează aceste cuvinte și expresii-cheie, apoi întocmește, pe marginea textului, liste scurte de cuvinte și expresii-cheie.
8. Identifică tema principală care rezumă cartea cel mai bine (ideea centrală).
9. Întocmește tabelul „Privire de ansamblu".
10. Descoperă o temă (idee centrală) pentru fiecare capitol, care să sprijine tema cărții și să cuprindă tema sau mesajul din fiecare capitol.
11. Identifică părțile componente ale cărții.

PASUL 2: Studiul capitolului

1. Începe cu rugăciune.
2. Citește cu atenție Foaia de observare a capitolului, căutând lucrurile evidente.
3. Tratează capitolul în mod obiectiv.
4. Citește cu un scop, folosind setul de întrebări pentru observare (cine, ce, când, de ce, unde și cum).
5. Caută cuvintele și evenimentele evidente.
6. Caută și notează cuvintele-cheie și/sau expresiile-cheie.
7. Scrie liste cu cuvintele-cheie.
8. În Cuvântul Său, Dumnezeu descoperă adevărul în multe feluri. Citește textul din nou, căutând următoarele elemente: contraste, comparații, termeni de concluzie și expresii de timp.
9. Determină tema capitolului (ideea centrală).
10. Determină temele paragrafelor (ideile centrale).

PASUL 3: Studiul cuvintelor

1. Scopul studiului cuvintelor este să înțelegem semnificația unui cuvânt sau a unor cuvinte în contextul pe care îl studiem.
2. Instrumentele esențiale pentru studii pe cuvânt sunt: o concordanță completă și un dicționar expozitiv al cuvintelor biblice.
3. Îndemânările suplimentare de studiu pe cuvânt – descoperirea semnificației cuvintelor din limba ebraică și greacă – pot fi folositoare pentru o interpretare și aplicare corectă a Scripturii.

PASUL 4: Referințele

1. Referința este o trimitere la un alt pasaj din Scriptură care sprijină, iluminează sau amplifică pasajul biblic pe care îl studiezi.
2. Cea mai bună interpretare a unui pasaj din Scriptură este un alt pasaj din Scriptură.
3. Instrumente folositoare sunt: o concordanță, un dicționar expozitiv și sistemul de referințe (trimiteri) din Biblia ta.

Anexa B
Tabelul „Privire de ansamblu"

Ioan dintr-o privire

Tema Evangheliei după Ioan: *Viața veșnică prin Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu*

Părțile cărții

Structura cărții	Scrise	Semne și minuni	Lucrarea	Temele capitolelor
Îl prezintă pe Isus ca Hristosul, Fiul lui Dumnezeu	Ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu	Apa în vin	Pentru Israel	1 Prologul - Cuvântul/Ioan Botez./Chemarea ucenicilor
				2 Nunta din Cana / Curățarea Templului
Ne oferă semne care dovedesc că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu		Vindecă fiul slujb. împărătesc		3 Nașterea din nou
		Vindecă Hrănește 5.000		4 Femeia de la fântână / Slujbașul împărătesc
		Vindecă orbul		5 Tatăl / Fiul
				6 Pâinea / Hrănirea celor 5.000
				7 Sărbătoarea corturilor / Cel însetat - bea
				8 Femeia prinsă în preacurvie / Adevărul eliberează
				9 Orbul
				10 Oile / Păstorul
		Îl înviere pe Lazăr		11 Învierea lui Lazăr
Timpul deciziei	A sosit ceasul			12 Cina de la Betania / Împăratul călare pe măgar
Viața care aparține celor care cred în Dumnezeu	Să aveți viață.		Pentru ucenici	13 Ultima cină / Spălarea picioarelor ucenicilor
				14 Casa Tatălui / Inimile tulburate
				15 Rămânerea / Vița și mlădițele
				16 Duhul Sfânt / Un alt Mângâietor
				17 Rugăciunea Domnului / Rugăciunea de Mare Preot
Obținerea acelei vieți prin moarte și înviere			Pentru toată omenirea	18 Arestarea și procesul
				19 Răstignirea
		Învierea Arătările		20 Învierea
Scopul vieții: dragostea și urmarea			Pt. ucenici	21 Mă iubești?

Autorul: Ioan

Data: circa 85 d.Hr.

Scopul: ca cititorii săi să creadă că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și astfel să aibă viața veșnică

Cuvinte-cheie: semne/minuni credeți viața judecată martori adevărat, adevăr împărat împărăție dragoste fapte porunci roadă a rămâne a cere

ANEXA C

FOAIA DE OBSERVARE*

2 Timotei

Capitolul 1

TITLUL CAPITOLULUI: Tine dreptarul

VERSETUL-CHEIE: 13

Pavel către Timotei

1 Pavel, apostol al lui Hristos Isus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduința vieții care este în Hristos Isus,

2 către Timotei, copilul meu preaiubit: Har, îndurare și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Hristos Isus, Domnul nostru!

Să nu-ți fie rușine

3 Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia Îi slujesc cu un cuget curat, din moși-strămoși, că neîntrerupt te pomenesc în rugăciunile mele, zi și noapte.

4 Căci mi-aduc aminte de lacrimile tale, și doresc să te văd, ca să mă umplu de bucurie.

5 Îmi aduc aminte de credința ta neprefăcută, care s-a sălășluit întâi în bunica ta Lois și în mama ta Eunice, și sunt încredințat că și în tine.

6 De aceea îți aduc aminte să înflăcărezi darul lui Dumnezeu, care este în tine prin punerea mâinilor mele.

7 Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință.

8 Să nu-ți fie rușine dar de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine, întemnițatul Lui. Ci suferă împreună cu Evanghelia, prin puterea lui Dumnezeu.

*Deoarece Foaia de observare nu este tipărită color, referințele la autor (Pavel) și destinatar (Timotei) au fost tipărite folosind tonuri de gri. În mod normal, se folosesc două culori diferite pentru a-i deosebi.

9 El ne-a mântuit și ne-a dat o chemare sfântă, nu pentru
faptele noastre, ci după hotărârea Lui și după harul care
ne-a fost dat în Hristos Isus, înainte de veșnicii,
10 dar care a fost descoperit acum prin arătarea Mântui-
torului nostru Hristos Isus, care a nimicit moartea și a
adus la lumină viața și neputrezirea, prin Evanghelie.
11 Propovăduitorul și apostolul ei am fost pus eu și
învățător al neamurilor.
12 Și din pricina aceasta sufăr aceste lucruri; dar nu mi-e
rușine, căci știu în cine am crezut. Și sunt încredințat
că El are putere să păzească ce I-am încredințat până
în ziua aceea.
13 Dreptarul învățăturilor sănătoase, pe care le-ai auzit
de la mine, ține-l cu credința și dragostea care este în
Hristos Isus.
14 Lucrul acela bun care ți s-a încredințat, păzește-l prin
Duhul Sfânt, care locuiește în noi.

Lui Onisifor nu i-a fost rușine

15 Știi că cei ce sunt în Asia toți m-au părăsit; între alții
și Figel și Ermogen.
16 Domnul să-Și verse îndurarea peste casa lui Onisifor;
căci de multe ori m-a mângâiat și nu i-a fost rușine de
lanțul meu.
17 Nu numai atât, dar, când a fost în Roma, m-a căutat cu
multă grijă și m-a găsit.
18 Dea Domnul să capete îndurare de la Domnul «în ziua
aceea». Tu știi foarte bine cât ajutor mi-a dat el în Efes.

ANEXA D

Cum să folosești uneltele pentru studiul cuvintelor

Scopul studiului cuvintelor biblice este înțelegerea lor spre a te ajuta să interpretezi și să aplici apoi în mod corect mesajul Bibliei. Dumnezeu ne vorbește în Biblie prin cuvinte pe înțelesul tuturor. Pavel scrie în acest sens: „Și vorbim despre ele nu cu vorbiri învățate de la înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de la Duhul Sfânt..." (1 Corinteni 2:13). De asemenea, în Psalmul 12:6 ni se spune: „Cuvintele Domnului sunt cuvinte curate, un argint lămurit în cuptor de pământ și curățat de șapte ori." Vedem din acest psalm cât este de important să înțelegem semnificația cuvintelor lui Dumnezeu, așa cum au fost scrise ele. Aceste cuvinte sunt „insuflate de Dumnezeu" sau, potrivit traducerii în limba engleză, ele sunt „suflare din Dumnezeu."

Fiecare cuvânt biblic este important fiindcă atunci când Scriptura vorbește, Dumnezeu Însuși vorbește. Deoarece în majoritatea cazurilor cititorul român nu are o concordanță completă a Bibliei și nici cunoștințe de ebraică și greacă sau posibilitatea de-a folosi dicționarele explicative ale cuvintelor din aceste limbi, vom prezenta în continuare o metodă de studiere a cuvintelor care se bazează pe cea mai la îndemână unealtă de studiu în limba română, și anume, Biblia.

1. Cum să procedezi

Prezentăm mai jos regulile pe care trebuie să le urmezi atunci când studiezi un cuvânt din Biblie, pentru a-i pricepe mai bine înțelesul. Apoi, folosind regulile de mai jos, vom da un exemplu de studiu al cuvântului „lacom" din 1 Corinteni 6:9-10.

- *Cercetează contextul imediat și caută definiția cuvântului.* Ori de câte ori studiezi un anumit cuvânt din Biblie, citește versetul și capitolul din care face parte cuvântul respectiv, ca să pricepi cu ce ocazie și de ce folosește autorul biblic cuvântul respectiv și nu altul. Folosește Biblia și dicționarele pe care le ai la îndemână pentru a vedea cum este definit cuvântul respectiv.
- *Caută* să vezi dacă *acel cuvânt apare în alt capitol și verset din aceeași carte* și care este contextul în care este folosit acesta.
- *Caută* să vezi dacă *acel cuvânt apare într-o altă carte scrisă de același autor* și care este contextul în care este scris.
- *Caută* apoi să descoperi dacă *acel cuvânt apare într-o altă carte din Biblie* și care este contextul în care este scris acesta. Dacă cuvântul respectiv este folosit de foarte multe ori atât în Vechiul Testament cât și în Noul, atunci alege doar câteva texte și studiază-le pe acestea. Vechiul Testament dă lumină asupra înțelesului Noului Testament și vei înțelege Vechiul Testament mult mai bine după ce ai studiat și înțeles Noul Testament.
- *Caută* cuvinte *sinonime și antonime ale cuvântului studiat*, ca să-i înțelegi mai bine sensul. Un *sinonim* este un cuvânt asemănător sau care are aproape același înțeles ca și cuvântul studiat. *Antonimul* este acel cuvânt care are un înțeles exact contrar în raport cu cuvântul studiat.
- După ce te-ai rugat și ai notat cele de mai sus, *scrie, pe baza celor studiate, toate gândurile și aplicațiile pe care ți le pune Duhul Sfânt pe inimă și în minte.* Scrie, de asemenea, cum și în ce fel vei pune în practică cele învățate din studiul cuvântului respectiv.

2. Studiul biblic al cuvântului „lacom"

Acum să punem în practică îndrumările de mai sus și să studiem cuvântul „lacom". De exemplu, studiezi textul din 1 Corinteni 6:9-10 și vrei să pricepi ce învață Biblia despre înțelesul cuvântului „lacom". După ce vei studia acest cuvânt vei pricepe și aplicațiile lui pentru viața ta, ca să vezi ce-ți vorbește Domnul prin el.

- *Citește contextul imediat.* „Nu știți că cei nepricepuți nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu? Nu vă înșelați în privința aceasta: nici curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomiții, nici hoții, nici cei lacomi, nici bețivii, nici defăimătorii, nici hrăpăreții nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu."
- *Caută definiția cuvântului.* Ne dăm seama că textul nu ne dă o definiție a acestui cuvânt. Vom căuta definiția cuvântului în altă parte. Totuși, din aceste versete înțelegem limpede că cei lacomi nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu, indiferent cine ar fi ei! Apoi mai înțelegem că păcatul lăcomiei este

pus în aceeași categorie cu păcatul curviei, al preacurviei, al sodomiei etc. Deci textul ne arată că pentru Dumnezeu nu există „păcate mari" și „păcate mici".

Contextul imediat arată că, în 1 Corinteni 6, Pavel se adresează credincioșilor din Biserica din Corint; deci, în acest pasaj nu este vorba despre lăcomia celor care nu-L cunosc pe Dumnezeu. Frații din Corint se dădeau în judecată unii pe alții, și încă înaintea necredincioșilor! În versetul 7, Pavel îi întreabă: „Pentru ce nu suferiți mai bine să fiți nedreptățiți? De ce nu răbdați mai bine paguba?", și apoi, în versetele 9 și 10 arată păcatele de care se făceau vinovați corintenii, păcate printre care se afla și „lăcomia". Deci cuvântul „lăcomie" nu apare la întâmplare în aceste versete, ci Pavel vede în el un păcat de căpetenie: credincioșii din Corint mergeau la judecată cu gânduri de „lăcomie". De ce? Tot Cuvântul ne spune: ca să profite din punct de vedere material de pe urma altor frați. Ce trist tablou al bisericii Domnului Isus din Corint!

- *Caută* să găsești *dacă cuvântul „lăcomie" apare în alt capitol și verset din aceeași carte* și citește contextul în care este scris. Cu ajutorul concordanței biblice sau citind întreaga epistolă, vei găsi același cuvânt folosit în 1 Corinteni 5:9-11:

  „V-am scris în epistola mea să n-aveți nici o legătură cu curvarii. Însă nu am înțeles cu curvarii lumii acesteia, sau cu cei lacomi de bani, sau cu cei hrăpăreți, sau cu cei ce se închină la idoli, fiindcă atunci ar trebui să ieșiți din lume. Ci v-am scris să n-aveți nici un fel de legături cu vreunul care, măcar că își zice «frate», totuși este curvar, sau lacom de bani, sau închinător la idoli, sau defăimător, sau bețiv, sau hrăpăreț; cu un astfel de om nu trebuie nici să mâncați."

Și în acest text, Pavel condamnă păcatul lăcomiei, care este pus iarăși în aceeași categorie cu celelalte păcate. Înțelegem din acest text că nu trebuie să avem părtășie cu unul care își zice «frate», dar este lacom. Din textul precedent am înțeles că un semn al faptului că ești lacom este acela că îți târăști fratele de credință la judecată cu scopul de a obține un câștig de la el.

- *Caută* să găsești dacă *cuvântul „lacom" apare în vreo altă carte scrisă de același autor*, și citește care contextul în care acesta este scris. În ordinea în care sunt scrise epistolele lui Pavel, folosind concordanța biblică, sau pur și simplu căutând în Biblie, găsim cuvântul „lacom" sau „lăcomie" în Romani 1:29. Aici Pavel scrie despre starea de păcat a omenirii, care a ajuns plină de orice fel de „lăcomie". În Romani 1:28 aflăm de ce au ajuns oamenii într-o astfel de stare: „Fiindcă n-au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoștința lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor blestemate..." Citim apoi în Efeseni 4:19-20, unde Pavel le scrie creștinilor din Efes să nu fie „lacomi" ca păgânii, pentru că nu așa au învățat de la Domnul Isus. În Efeseni 5:3 Pavel le spune: „Curvia, sau orice fel de necurăție, sau lăcomia de avere, nici să nu fie pomenite între voi, așa cum se cuvine unor sfinți." Sfințenia este dovada faptului că ești mântuit. Nu poți fi sfânt și lacom în același timp.

Care este soluția împotriva lăcomiei? De cine depinde ca să nu mai fii lacom? Pavel ne oferă soluția în Coloseni 3:5, unde citim: „De aceea omorâți . . . lăcomia, care este o închinare la idoli." Deci, noi alegem să omorâm lăcomia sau s-o lăsăm să trăiască. Pentru cei care spun că le este foarte greu să facă lucrul acesta, în 1 Tesaloniceni 2:5 Pavel se dă exemplu pe sine însuși ca unul care n-a întrebuințat nicio-

dată „haina lăcomiei . . . martor îmi este Dumnezeu", spune el.

- *Caută* să găsești *dacă cuvântul „lăcomie" apare în vreo altă carte din Biblie* și citește contextul în care este scris. De exemplu, despre „lăcomie" găsim scris în 2 Petru 2:14, unde Petru scrie despre felul de viață al învățătorilor mincinoși, strecurați printre cei credincioși. Ei „. . . momesc sufletele nestatornice, au inima deprinsă la lăcomie . . ." Deci, se poate să fii învățător în biserica Domnului Isus și, în același timp, să fii lacom! În versetul următor, Petru ne dă un exemplu de persoană lacomă, și anume, profetul Balaam, fiul lui Beor, care „a iubit plata fărădelegii". Va trebui deci să întoarcem la cartea Numeri, capitolele 22-24, unde citim despre Balaam, care a fost lacom și, ca rezultat a lăcomiei lui, a avut un sfârșit tragic.

- Vechiul Testament ne dă și *definiția cuvântului „lăcomie"*, în Exod 20:17: „Să nu poftești casa aproapelui tău; să nu poftești nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru, care este al aproapelui tău."

  Unde găsim exemple de oameni lacomi în Vechiul Testament? Citim despre Acan (un om din poporul lui Dumnezeu de atunci) care a poftit și a luat ceva care nu-i aparținea de drept (Iosua 7:21-26). Tot așa este și leneșul din Proverbe 21:25-26: „Poftele leneșului îl omoară, pentru că nu vrea să lucreze cu mâinile lui. (De aceea) Toată ziua o duce numai în pofte." Cei lacomi nu se mulțumesc doar să poftească, ci Psalmul 10:3 spune că ei trec la fapte, luând ce nu le aparține, și astfel Îl nesocotesc pe Domnul. În Mica 2:1-2 găsim sentința pe care o

rostește Dumnezeu împotriva celor ce poftesc și își însușesc lucrul altuia: „Vai de ei!"

Astfel, atât în Vechiul Testament, cât și în Noul Testament citim că Dumnezeu urăște lăcomia tot atât de mult ca idolatria și imoralitatea, cele două păcate grozave ale poporului Israel. Deci, cuvântul „lăcomie" înseamnă mai mult decât a pofti în inima ta, înseamnă a fi lacom, a fi nesățios, un om care nu se poate mulțumi cu ce are. El nu numai că dorește ce are altul, ci îl dă în judecată ca să dobândească bunurile altuia, sau jefuiește și își însușește lucrul altuia.

- *Găsim* de asemenea în Biblie *sinonime ale cuvântului „lăcomie"*. Ca să afli care sunt aceste sinonime pune, de exemplu, întrebarea: După ce anume poate fi cineva „lacom"? Găsim un exemplu concludent de lăcomie în Luca 16:14, unde fariseii care, deși pretindeau că slujeau lui Dumnezeu, în realitate slujeau lui Mamona (16:13), și „lăcomia" lor îi face să fie „iubitori de bani" (16:14). Nu uitați: Fariseii erau oamenii „cei mai bisericoși" din vremea aceea! Deci, lăcomia nu-i ocolește nici pe oamenii religioși. De asemenea, în 2 Corinteni 9:5-7, citim că nu numai fariseii, ci și creștinii nou testamentali pot fi „lacomi" sau „iubitori de bani" și pot avea o atitudine de „zgârcenie" (cuvânt sinonim cu „lăcomia") când este vorba de dărnicie pentru lucrarea Domnului. Cei care au o astfel de atitudine dau cu „părere de rău sau de silă" (v.7).

  Un alt sinonim al cuvântului „lăcomie" îl găsim în 1 Timotei 3:3, unde ni se spune că episcopul sau priveghetorul nu trebuie să fie „lacom" sau „iubitor de bani". Deci, lăcomia poate fi o ispită și pentru cei care ocupă diferite funcții de conducere în biserica Domnului.

Tot în Biblie găsim *antonime ale cuvântului „lăcomie"*. Antonimul este cuvântul care, considerat în raport cu cuvântul studiat, are un înțeles exact contrar. Care este opusul „lăcomiei"? Citim în 1 Timotei 6:6: „Negreșit, evlavia însoțită de mulțumire este un mare câștig." Deci, adevăratul mare câștig este să nu poftești și să-ți însușești lucrul altuia, ci să fii mulțumit cu ce ai. *Găsim un alt antonim* în Evrei 13:5: „Să nu fiți iubitori de bani. Mulțumiți-vă cu ce aveți, căci El Însuși a zis: «Nicidecum n-am să te las, cu nici un chip nu te voi părăsi.»" Starea de mulțumire continuă este antonimul lăcomiei și te vindecă de păcatul acesteia.

- Recapitulează într-un duh de rugăciune cele învățate și *scrie toate gândurile și aplicațiile pe care ți le pune în minte și inimă Duhul Sfânt*, Autorul Scripturii, cu privire la „lăcomie".

  În concluzie, ce este „lăcomia"? Am învățat că „lăcomia" este păcatul de a pofti ceva ce nu este de drept al tău. Ca exemple am putea aminti: a pofti trupul altuia, a pofti un loc de frunte, a pofti o plăcere neîngăduită de Dumnezeu. Cum poți ști dacă ești lacom sau nu? Păcatul „lăcomiei" începe cu dorința de a avea, și apoi trece la acțiunea de a lua, de-a apuca, de a-ți însuși acel ceva sau pe cineva care nu este de drept la tău. 1 Timotei 6:10 scrie că păcatul lăcomiei (de bani sau de altceva) este „rădăcina tuturor relelor". Acest păcat nu este doar dorința de-a avea mai mult, ci și de a lua ce nu este al tău, a-l pofti, a-ți preocupa mintea și a investi timp ca să obții lucrul respectiv etc.

- *Cum să aplic studiul despre „lăcomie" în viața mea?* Am văzut din studiu că pot exista mai multe aplicații. Astfel, când îmi dau seama că sunt lacom,

înțeleg că acest păcat poate ajunge să mă despartă de Dumnezeu, mă poate face să distrug unitatea bisericii, să ruinez casa altuia și, în același timp, să mă distrug pe mine însumi. Datorită lăcomiei pot atrage mânia lui Dumnezeu asupra mea. Acest păcat mă împiedică să fiu episcop sau un alt fel de slujitor al Domnului.

Lăcomia este o altă formă de idolatrie, căci ajung să mă închin și să depind de ea în loc să depind de Dumnezeu, care îmi dă toate lucrurile ca să mă bucur de ele. Duhul lăcomiei se vede în mine atunci când fur (de la serviciu etc.), când dau vina pe alții pentru păcatul meu sau când îl ascund, când poftesc bărbatul alteia sau nevasta altuia, când dau în judecată pe un frate sau pe soră, ca să dobândesc bunurile lor materiale, când urmăresc să obțin un câștig nedrept, când vreau să fiu înălțat deasupra altora și nu sunt mulțumit cu starea mea, când sunt zgârcit și nu dau Domnului ce I se cuvine, căci de la El primim toate lucrurile etc.

Nu este de mirare că Biblia e atât de aspră cu păcatul „lăcomiei"! Faptul că toți, de la mic la mare, suntem ispitiți să fim „lacomi" nu este nicidecum o scuză pentru a trăi în lăcomie.

Dacă îți vei însuși aceste îndrumări pentru studierea cuvintelor din Biblie, în ordinea în care au fost ele prezentate, și vei începe să le pui în practică așa cum ți s-a arătat mai sus, vei ajunge să obții niște rezultate extraordinare, care îți vor fi de folos atât ție cât și altor persoane, cu care vei dori să împărtășești „lucrurile minunate ale Legii Sale".

ANEXA E

Timpul, modul și diateza verbelor

Deoarece verbul este partea de vorbire care exprimă o acțiune, acesta este elementul cel mai important în exprimarea gândirii și elementul cheie pentru a înțelege ceea ce încearcă autorul să comunice. De aceea, înțelegerea verbului grecesc reprezintă un element-cheie pentru interpretarea și aplicarea corectă a Bibliei.

O parte din frumusețea limbii grecești constă în faptul că forma verbelor indică în mod clar cine face acțiunea, dacă o afirmație este o poruncă sau o sugestie, și dacă textul vorbește despre o realitate sau doar despre o posibilitate. Pentru a face acestea, caracteristicile principale ale verbului sunt: timpul, diateza și modul.

Având în minte o explicație simplă, concisă a timpului, diatezei și modului, ți se vor deschide noi perspective ale înțelegerii. Ține minte că ceea ce se va spune în continuare este un rezumat simplificat și neexhaustiv al unui subiect complex. Acest material nu se dorește a fi un înlocuitor pentru gramaticile limbii grecești, ci doar să ofere o privire generală asupra termenilor frecvent folosiți în comentariile mai tehnice. (Vei găsi aceste informații, însoțite de tabele ușor de folosit, și în anexa *Bibliei Internaționale de Studiu Inductiv*).

TIMPUL

Indică felul acțiunii

În limba greacă cel mai semnificativ element al verbului este felul acțiunii prezentate, timpul având o importanță relativ minoră.

Timpurile verbului care exprimă o acțiune continuă

- **Timpul prezent:** arată o acțiune care a început la un moment dat și care se continuă în prezent. Acest timp arată o acțiune continuă sau care se repetă mereu.

  Exemple:

  Ion *studiază* Biblia.

  „După cum mlădița *nu poate aduce* roadă de la sine, dacă *nu rămâne* în viță, tot așa, nici voi *nu puteți aduce* roadă, dacă *nu rămâneți* în Mine" (Ioan 15:4b).

  „Dacă *nu rămâne* cineva în Mine..." (Ioan 15:6) (Nu poți aduce tot timpul roadă, dacă nu rămâi mereu în Domnul Isus. Dacă nu rămâi mereu în Domnul Isus, înseamnă că nu ești al Său.)

- **Timpul imperfect:** arată o acțiune continuă, de obicei în trecut.

  Exemple:

  Ion *studia* Biblia.

  „Pe când *se duceau* ele, au intrat în cetate unii din străjeri..." (Matei 28:11)

Timpuri ale verbului care exprimă o acțiune terminată

- **Timpul perfect:** exprimă o acțiune petrecută și încheiată în trecut, ale cărei rezultate se continuă sau se văd și în prezent.

  Exemple:

  Ion este schimbat pentru că *a citit* Biblia.

  „Voi sunteți curați din pricina cuvântului pe care vi l-*am spus*" (Ioan 15:3).

„...Eu *am păzit* poruncile Tatălui Meu și rămân în dragostea Lui" (Ioan 15:10b).

- **Timpul mai mult ca perfect:** este un timp trecut folosit pentru a exprima o acțiune încheiată înaintea alteia, care a avut loc tot în trecut.

  Exemple:

  Ion a fost schimbat deoarece *studiase* Biblia.

  „Părinții lui au zis aceste lucruri, pentru că se temeau de iudei; căci iudeii *hotărâseră*..." (Ioan 9:22)

Timpuri ale verbului care exprimă o acțiune care se petrece la un moment dat

- **Timpul aorist:** arată o acțiune nedefinită în timp sau durată (de exemplu poate dura o secundă sau poate dura toată viața). Comparat cu timpul prezent, timpul aorist arată acțiunea petrecându-se la un moment dat, prinsă ca într-o poză, pe când timpul prezent arată o acțiune continuă ca într-un film aflat în desfășurare.

  Exemple:

  Ion *a citit* toată Biblia.

  Ioan 15:4: „*Rămâneți* în Mine și Eu voi rămâne în voi."

- **Timpul viitor:** exprimă o acțiune ulterioară momentului vorbirii. Acesta indică o acțiune viitoare continuă sau care are loc la un moment dat (punctuală).

  Exemple:

  Ion *va citi* Biblia.

  Ioan 15:7 „... cereți tot ce *veți vrea* și *vi se va* da."

  Ioan 15:8 „...Și astfel *veți fi* ucenicii Mei."

DIATEZA

Arată raportul dintre subiect și acțiune

Diateza poate fi de trei feluri:

- **Diateza activă:** exprimă faptul că subiectul săvârșește acțiunea.

Exemple:

Ion *lovește* mingea.

Ioan 15:2: „Pe orice mlădiță, care este în Mine și nu aduce roadă, El o *taie*." (Ori rămâi mereu în Domnul Isus și astfel aduci roadă, ori nu rămâi în El și nu aduci roadă.)

- **Diateza pasivă:** arată să subiectul suferă acțiunea făcută de altcineva.

Exemple:

Ion *a fost lovit* de minge.

Ioan 15:6: „...Apoi mlădițele uscate *sunt strânse, aruncate* în foc și *ard*. (Mlădița care a adus roadă, va aduce mereu. Mlădița care n-a adus niciodată roadă, este aruncată în foc.)

- **Diateza reflexivă:** arată că subiectul inițiază acțiunea și, de asemenea, participă la rezultatele acțiunii; verbul se compune cu pronumele reflexiv.

Exemple:

Vasile *s-a lovit* cu mingea.

Ioan 15:7: „...Cereți orice veți vrea și *vi se va da*." (Dumnezeu îți dă atunci când rămâi în Domnul Isus și astfel ceri după voia Lui. Citește întreg contextul.)

MODUL

Arată cum se raportează acțiunea la realitate din punctul de vedere al vorbitorului

- **Modul indicativ:** exprimă o acțiune sigură.

Exemple:

După ce a studiat Biblia, viața lui Vasile *s-a schimbat*.
Ioan 15:6 „Dacă nu rămâne cineva în Mine, *este aruncat* afară, ca mlădița neroditoare."

- **Modul imperativ:** exprimă o poruncă, o interdicție, o obligație a subiectului. Persoana care se exprimă la modul imperativ cere ascultare din partea persoanei căreia i se adresează.

Exemple:

Vasile, *fă-ți* lecțiile!

Ioan 15:4 *„Rămâneți* în Mine..."

Ioan 15:7 „...*Cereți* orice veți vrea..."

Ioan 15:20 *„Aduceți-vă aminte* de vorba pe care v-am spus-o."

Un aspect care te va ajuta să studiezi Cuvântul lui Dumnezeu este înțelegerea combinației dintre timpul prezent și modul imperativ care exprimă o poruncă negativă (o interdicție). *Interdicția imperativă prezentă* cere încetarea unei anumite acțiuni aflată deja în desfășurare.

Exemplu:

„Nu Mă ține", i-a zis Isus (Ioan 20:17). Cu alte cuvinte, Maria se prinsese deja de Isus, și Isus îi spune să nu-L mai țină, ci să-L lase.

- **Modul conjunctiv:** este modul la care verbul exprimă o acțiune posibilă sau realizabilă. Acesta implică o anumită îndoială cu privire la realitatea acțiunii, din punctul de vedere al vorbitorului. El exprimă o nesiguranță sau o acțiune care poate sau ar trebui să se întâmple. Acesta este modul folosit în propozițiile condiționale, sugestii hotărâte sau porunci „politicoase".

Exemple:

Este posibil ca Vasile *să-și fi făcut* tema de casă.

(Vasile, dacă nu-ți faci tema de casă, nu poți participa la discuția din clasă.)

Ioan 15:2 „...Ca *să* [poată] *aduce* mai multă roadă."

Ioan 15:4 „...După cum mlădița nu poate aduce roadă de la sine, dacă *nu rămâne* în viță, nici voi nu puteți aduce roadă, dacă *nu rămâneți* în Mine."

Mai există ceva ce te-ar putea ajuta în studiul Cuvântului lui Dumnezeu, și anume înțelegerea combinației dintre timpul aorist și modul conjunctiv, care exprimă o poruncă negativă (o

interdicție). *Interdicția conjunctivă aoristă* este o avertizare sau un îndemn de-a nu face o acțiune care n-a început încă.

Exemplu:

„Petru I-a zis: „*Niciodată nu-mi vei spăla* picioarele" (Ioan 13:8a).

Cu alte cuvinte, Petru Îi spunea lui Isus că El nu trebuia să-i spele picioarele și Isus nici nu trebuia să înceapă să-i spele picioarele.

- **Modul optativ:** este modul la care verbul exprimă o acțiune dorită. Acest mod nu prezintă vreo anticipare a realizării, ci prezintă pur și simplu acțiunea așa cum este concepută aceasta din punctul de vedere al vorbitorului. (Este folosit mai puțin frecvent decât celelalte moduri.)

Exemple:

„*Mi-ar face plăcere* ca Ion, vecinul meu, să studieze cursurile Învățătură peste Învățătură."

2 Tesaloniceni 3:5 „Domnul *să vă îndrepte* inimile spre dragostea lui Dumnezeu și spre răbdarea lui Hristos!"

Astfel modul indicativ exprimă o acțiune singură, iar modurile conjunctiv, optativ și imperativ exprimă o acțiune posibilă sau potențială.

În paginile următoare redăm sub formă de tabele timpurile, modurile și diatezele verbelor din limba greacă.

TIMPUL, MODUL ȘI DIATEZA VERBELOR ÎN LIMBA GREACĂ

TIMPUL

Accentul se pune pe *felul* acțiunii, nu pe momentul acțiunii.

Timpul	Felul acțiunii	Exemplu
Prezent	Acțiune continuă în prezent	Ion citește Biblia.
Imperfect	Acțiune continuă în trecut	Ion citea Biblia.
Perfect	Acțiune terminată în trecut, cu rezultate care continuă în prezent	Ion s-a schimbat, căci a citit Biblia.
Mai mult ca perfect	Acțiune terminată în trecut, dar cu rezultate care continuă în trecut	Ion se schimbase, după ce citise Biblia.
Aorist	Acțiunea se petrece: în trecut, prezent sau în viitor (nedefinită în timp sau durată)	Ion a citit Biblia.
Viitor	Acțiunea se petrece în viitor.	Ion va citi Biblia.

TIMPUL VERBELOR ÎN LIMBA GREACĂ

În seria de studii
„Învăţătură peste Învăţătură"
au mai apărut:

Cum să studiem Biblia – *„Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină şi pricepere" – Principiile studiului biblic inductiv*

Studii diverse

Dumnezeule, exişti? – *Un studiu biblic pentru nou-convertiţi*

Numele lui Dumnezeu – *Un studiu consacrat Numelor lui Dumnezeu*

Căsătorie fără regrete – *Un cămin după modelul ceresc*

Legământul – *Dumnezeu Se implică în viaţa omului prin legăminte*

Studii pentru tineri

Genesa pas cu pas – *Un studiu al primelor 11 capitole*

Iosif – *Cum să-ţi păstrezi echilibru când visele tale sunt spulberate*

Ioan pas cu pas – *Un studiu al Evangheliei după Ioan*

Studii din Evanghelii

Predica de pe munte – *Cum să fii fericit (Matei 5-7)*

Evanghelia după Ioan I – *Umblând cu Lumina lumii (capitolele 1-11)*

Evanghelia după Ioan II – *Rămâneţi în adevărata Viţă şi veţi aduce multă roadă (capitolele 12-21)*

Studii din Epistole

Filipeni	– *Cum să te bucuri întotdeauna*
2 Timotei	– *Un studiu în ucenicie*
2 Tesaloniceni	– *Cum să aştepţi venirea Lui*
Tit	– *Cum să trăieşti având un caracter integru*
Iacov	– *Credinţa fără fapte este zadarnică*
1 Petru	– *Masca ipocriziei se topeşte în flăcările suferinţei*

Studii ale cărţilor profetice

Daniel	– *Ce se întâmplă pe pământ. . . potrivit cu planul lui Dumnezeu*
Apocalipsa I	– *Mesajul Domnului Isus Hristos către Biserică (capitolele 1-3)*
Apocalipsa II	– *Descoperirea cărţii Apocalipsa (capitolele 4-22)*
Apocalipsa III	– *„Care este semnul venirii Tale la sfârşitul veacului?"*

Alte studii

Femeile Bibliei	– *Un studiu biblic despre „femeile fără nume"*
Femeile Bibliei	– *Un studiu biblic despre „femeile cu nume"*
Răspunsuri practice pentru viaţă	

Credincioşii care doresc să se implice în procesul de ucenicizare într-o biserică locală se pot înscrie la Institutul Biblic PRECEPT MINISTRIES. Viziunea institutului este să pregătească şi să formeze lideri care înţeleg procesul de ucenicizare şi doresc să se implice practic în biserica locală din care fac parte. În timpul pregătirii, studenţii vor avea ocazia să înţeleagă importanţa crucială a Cuvântului lui Dumnezeu în viaţa fiecărui creştin şi vor experimenta efectele acestuia în vieţile lor. Ca urmare a transformării vieţilor lor şi a deprinderilor însuşite în timpul studiilor, absolvenţii se vor putea implica în zidirea sau edificarea altor oameni în Cuvântul lui Dumnezeu, participând astfel la îndeplinirea Marii Trimiteri primite de la Mântuitorul şi Domnul nostru Isus Hristos şi, astfel, la glorificarea Dumnezeului nostru.

Pentru informaţii privitoare la
procurarea, prezentarea şi folosirea
materialelor de studiu
ne puteţi contacta la una dintre următoarele adrese:

Mia şi Costel Oglice
P.O. Box 182218
Chattanooga, TN 3742 , USA
E-mail: 102136.3371@compuserve.com

România

Gigel Olariu
Str. V. Babeş, nr. 20
1800 LUGOJ, Judeţul Timiş
Telefon 056-353 773
Fax 056-355 871
E-mail:
olprec@mail.dnttm.ro

Nina şi Mihai Radu
Str. Mizil, Bl. G11, Ap. 15
Sectorul 3
74592 BUCUREŞTI
Telefon 016 394 305
E-mail: ninar@pcnet.ro

Samuel Tuţac
Str. Dej nr. 6, Bl. 56, Sc. B, Ap. 1
1900 TIMIŞOARA, Judeţul Timiş
Telefon 056-146 786
E-mail: betel@mail.dnttm.ro

Viorel şi Geta Candreanu
5810 IPOTEŞTI, Judeţul Suceava
Telefon 030-522 491

Imi Hubert
1200 PECICA, Judeţul Arad
Telefon 057-469 038
E-mail: hubert@arad.ro

Republica Moldova

Vasile Filat
Str. Mircea cel Bătrân, nr. 29/2, apt. 15
Kishinau, 2075, Moldova
Telefon 3732 – 48 38 77
E-mail: david-pm@ch.moldpac.md

Ucraina

Ilie Ciuriuc
P. O. Box 262
Chernovski, 274018
Telefon 380 – (372) 5 51 18 09
E-mail: churyuk@cv.ukrtel.net

„Studiul inductiv al Bibliei este cea mai bună cale de a descoperi adevărul scriptural... Nu există nici o nestemată mai prețioasă decât cea pe care o descoperi tu însuți."

—HOWARD HENDRICKS

SCHIMBAREA MODULUI ÎN CARE OAMENII STUDIAZĂ CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

Ce *este* studiul inductiv?
Este o abordare revoluționară a interacțiunii cu Cuvântul lui Dumnezeu – lăsându-l să vorbească el însuși – într-un mod atât de personal și atât de memorabil încât tot ceea ce înveți îți va aparține întreaga viață.

Cum să studiem Biblia este un ghid dinamic pentru dezvoltarea deprinderilor de studiere a Bibliei cum sunt observarea, interpretarea, aplicarea și altele – deprinderi care îl deosebesc pe un participant activ la Cuvântul lui Dumnezeu de un spectator pasiv al acestuia!

Sute de mii de adulți și tineri au descoperit
ei înșiși adevărul Cuvântului lui Dumnezeu
cu ajutorul cărții **Cum să studiem Biblia.**
Acum poți și *tu* să urmezi același plan pas cu pas.

Editura
Cunoașterea Cuvântului

ISBN 973-85166-0-9

Studiu biblic